

**EUROPOS SĄJUNGOS PREKIŲ ŽENKLŲ
NAGRINĖJIMO GAIRĖS**

**EUROPOS SĄJUNGOS
INTELEKTINĖS NUOSAVYBĖS TARNYBA
(EUIPO)**

C dalis Protestas

7 skirsnis Naudojimo įrodymai

Nenaudojamas

Turinys

1 Įvadas.....	1272
1.1 Naudojimo įrodymo funkcija.....	1272
1.2 Teisės aktų sistema.....	1272
2 Bendrieji principai ir įrodinėjimo standartas.....	1275
2.1 Bendrieji principai.....	1275
2.2. Reikalaujamų įrodymų lygis.....	1276
3 Naudojimo vieta.....	1278
3.1. Naudojimas „vidaus“ rinkoje.....	1278
3.2. ESPŽ: naudojimas Europos Sąjungoje.....	1278
3.3 Nacionaliniai ženklai: naudojimas atitinkamoje valstybėje narėje.....	1280
3.4 Naudojimas importo ir eksporto prekyboje.....	1280
4 Naudojimo laikas.....	1281
4.1 2016 m. kovo 23 d. ar vėliau pateikti protestai.....	1281
4.2 Iki 2016 m. kovo 23 d. pateikti protestai.....	1282
5 Naudojimo apimtis.....	1282
5.1. Kriterijai.....	1282
5.2. Nepakankamo naudojimo pavyzdžiai.....	1284
5.3. Pakankamo naudojimo pavyzdžiai.....	1288
6 Naudojimo pobūdis.....	1292
6.1. Kaip prekių ženklo naudojimas.....	1292
6.1.1 Ženklo naudojimas atsižvelgiant į jo esminę funkciją.....	1292
6.1.1.1 Individualių ženklų naudojimas.....	1292
6.1.1.2 Kolektyvinių ir sertifikavimo ženklų naudojimas.....	1295
6.1.2. Naudojimas prekyboje.....	1296
6.1.2.1 Viešas naudojimas ir vidaus naudojimas.....	1296
6.1.2.2 Komeracinė veikla ir reklaminė veikla.....	1296
6.1.2.3 Naudojimas prekėms.....	1297
6.1.2.4 Naudojimas paslaugoms.....	1298
6.1.2.5 Naudojimas reklamoje.....	1299
6.1.2.6 Naudojimas internete.....	1301
6.2. Ženklo, tokio, koks jis įregistruotas, arba jo varianto naudojimas.....	1303

6.2.1 Naudojimas tokia forma, kokia įregistruota – nepriklausomų ženklų naudojimas vienu metu.....	1304
6.2.2. Naudojimas kitokia forma nei ta, kuri įregistruota.....	1308
6.2.2.1 Papildymai.....	1308
6.2.2.2 Neįtraukimas.....	1318
6.2.3. Kitų savybių keitimas.....	1327
6.3. Naudojimas, susijęs su registruotomis prekėmis ir paslaugomis.....	1330
6.3.1 Naudojamų prekių / paslaugų ir prekių / paslaugų specifikacijos palyginimas.	1331
6.3.2 Klasifikavimo reikšmė.....	1333
6.3.3 Naudojimas ir įregistravimas bendrosioms „klasių antraščių“ nuorodomis.....	1333
6.3.4 Naudojimas prekių ar paslaugų pakategorėms ir panašioms prekėms ar paslaugoms.....	1334
6.3.4.1 Plačiai prekių ar paslaugų kategorijai įregistruotas ankstesnis ženklas.....	1334
6.3.4.2 Ankstesnis ženklas įregistruotas tiksliai nurodytoms prekėms ar paslaugoms....	1336
6.3.4.3 Pavyzdžiai.....	1336
6.3.5. Ženklo naudojimas registruotų prekių sudėtinėms dalims, garantinio aptarnavimo paslaugoms ir naudotų prekių rinkoje.....	1342
6.3.6. Naudojimas paties gamintojo prekių pardavimui.....	1343
7 Atvejai, kai prekių ženklą naudoja savininkas arba jis naudojamas jo vardu.....	1344
7.1. Atvejai, kai prekių ženklą naudoja savininkas.....	1344
7.2. Prekių ženklą naudoja įgalioti tretieji asmenys.....	1344
7.3 Įgaliotų naudotojų kolektyvinių ir sertifikavimo ženklų naudojimas.....	1345
8. Neteisėto naudojimo nereikšmingumas.....	1345
9 Nenaudojimo pateisinimas.....	1346
9.1. Verslo rizika.....	1346
9.2. Valdžios ar Teismo įsikišimas.....	1346
9.3. Apsauginė registracija.....	1348
9.4. <i>Force majeure</i>	1348
9.5. Nenaudojimo pateisinimo padariniai.....	1349
10 Sprendimas.....	1349
10.1. Tarnybos kompetencija.....	1349
10.2. Poreikis įvertinti naudojimo įrodymą.....	1350
10.3. Bendras pateiktų įrodymų vertinimas.....	1350
10.4. Konfidencialios informacijos tvarkymas.....	1351

10.5 Pavyzdžiai.....	1351
10.5.1. Pripažintas naudojimas iš tikrųjų.....	1352
10.5.2. Nepripažintas naudojimas iš tikrųjų.....	1355

Nenaudojamas

1 Įvadas

1.1 Naudojimo įrodymo funkcija

Europos Sąjungos teisės aktuose dėl prekių ženklų įregistruoto prekių ženklo savininkas įpareigojamas iš tikrųjų **naudoti** šį ženklą. Savininkas privalo pradėti iš tikrųjų naudoti (prekių) ženklą per penkerius metus nuo įregistravimo ([ESPŽR 18 straipsnio 1 dalis](#)). Vis dėlto nuo įregistravimo dienos ženklo savininkui suteikiamas 5 metų „lengvatinis laikotarpis“, per kurį nebūtina įrodyti ženklo naudojimo, kad būtų galima juo remtis, įskaitant ir protesto nagrinėjimo procedūras Tarnyboje. Lengvatiniu laikotarpiu vien formaliai užregistravus ženklą jam suteikiama visokeriopa apsauga. Šiam laikotarpiui pasibaigus, gali būti reikalaujama, kad savininkas **įrodytų, jog ankstesnis ženklas iš tikrųjų naudojamas**.

Reikalavimas, kad ankstesnių ženklų atveju gali būti reikalaujama įrodyti, jog jie iš tikrųjų naudojami, grindžiamas siekiu apriboti registruojamų ir saugomų prekių ženklų skaičių, taigi, jų tarpusavio prieštaravimus (12/03/2003, [T-174/01](#), Silk Cocoon, EU:T:2003:68, § 38).

Dėl reikalavimo įrodyti naudojimą per Tarnyboje vykdomą protesto nagrinėjimo procedūrą pažymėtina, jog svarbu turėti omenyje, kad [ESPŽR 47 straipsnio 2 ir 3 dalimis](#) nesiekama įvertinti įmonės komercinės sėkmės ar patikrinti jos ekonominės strategijos, taip pat nesiekama apriboti prekių ženklo apsaugos, suteikiant ją tik jeigu ženklai naudojami plačiu komerciniu mastu (08/07/2004, [T-334/01](#), Hipoviton, EU:T:2004:223, § 32; 08/07/2004, [T-203/02](#), Vitafruit, EU:T:2004:225, § 38).

Tarnyba *ex officio* nekelia klausimo, ar ankstesnis ženklas buvo naudojamas. Toks nagrinėjimas atliekamas tik tada, kai ESPŽ pareiškėjas aiškiai paprašo įrodyti naudojimą. Jeigu yra įvykdomi teisiniai reikalavimai, toks prašymas sukelia ESPŽR, ESPŽDR ir ESPŽJR nustatytus procedūrinius ir materialinius padarinius.

1.2 Teisės aktų sistema

Teisės aktų sistemą sudaro ESPŽR, ESPŽDR, ESPŽRĮR ir Direktyvos (ES) 2015/2436 valstybių narių teisės aktams, susijusiems su prekių ženklais, suderinti ⁽⁷⁰⁾ (toliau – [direktyva](#)) nuostatos, atsižvelgiant į tai, kaip jos įgyvendintos valstybių narių nacionalinėje teisėje.

[ESPŽR 18 straipsnis](#)

[ESPŽR 18 straipsnyje](#) nustatytas pagrindinis, esminis reikalavimas, susijęs su pareiga naudoti registruotus prekių ženklus.

⁷⁰ [2015 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva \(ES\) 2015/2436 valstybių narių teisės aktams, susijusiems su prekių ženklais, suderinti.](#)

jeigu per penkerius metus nuo įregistravimo savininkas nepradėjo iš tikrųjų naudoti ES prekių ženklo Sąjungoje juo žymėdamas prekes arba paslaugas, kurioms jis buvo įregistruotas, arba jeigu ženklas nebuvo naudojamas penkerius metus iš eilės, ES prekių ženkliui taikomos šiame reglamente numatytos sankcijos, išskyrus atvejus, kai ženklas nebuvo naudojamas dėl tinkamų priežasčių.

[ESPŽR 18 straipsnio 1 dalies a punkte](#) naudojimu taip pat laikomas ES prekių ženklo naudojimas tokia forma, kuri skiriasi savo elementais, jeigu dėl jų nepasikeičia ženklo ta forma, kuria jis buvo įregistruotas, skiriamasis požymis. Tai taikoma nepriklausomai nuo to, ar naudojama forma registruotas prekių ženklas taip pat yra registruotas savininko vardu. [ESPŽR 18 straipsnio 1 dalies b punkte](#) teigiama, kad prekių arba jų pakuočių žymėjimas ES prekių ženklu Sąjungoje taip pat laikomas naudojimu, net jei tik išimtinai eksporto tikslais.

Pagal [ESPŽR 18 straipsnio 2 dalį](#), jeigu ženklas naudojamas savininkui sutikus, laikoma, kad jį naudoja savininkas.

[ESPŽR 47 straipsnio 2 ir 3 dalys](#)

Nenaudojimo padariniai per protesto nagrinėjimo procedūrą reglamentuojami [ESPŽR 47 straipsnio 2 ir 3 dalyse](#).

jei pareiškėjas paprašo, protestą pareiškęs ankstesnio ES prekių ženklo savininkas pateikia įrodymus, kad penkerius metus iki ES prekių ženklo paraiškos padavimo arba prioriteto datos ankstesnis ES prekių ženklas Sąjungoje iš tikrųjų buvo naudojamas prekių ar paslaugų, kurioms jis įregistruotas ir kurias savininkas nurodo pagrįsdamas protestą, atžvilgiu arba kad yra svarbių nenaudojimo priežasčių, su sąlyga, kad tą dieną nuo ankstesnio ES prekių ženklo registracijos yra praėję ne mažiau kaip penkeri metai. Nepateikus tai patvirtinančių įrodymų, protestas atmetamas. Jeigu ankstesnis ES prekių ženklas buvo naudojamas tik dalies prekių ar paslaugų, kurioms jis yra įregistruotas, atžvilgiu, nagrinėjant protestą jis laikomas įregistruotu tik tai daliai prekių ar paslaugų.

2 dalies nuostatos taikomos [8 straipsnio 2 dalies a punkte](#) nurodytiems ankstesniems nacionaliniams prekių ženkliams, naudojamą valstybėje narėje, kurioje ankstesnis nacionalinis prekių ženklas yra saugomas, pakeičiant naudojimu Sąjungoje.

Be to, iš [ESPŽR 47 straipsnio 2 ir 3 dalių](#) teksto darytina išvada, kad naudojimo įrodymo galima prašyti tik jeigu ankstesnė teisė yra **ESPŽ** ar kitas **prekių ženklas**, galiojantis ES ar ES valstybėje narėje, kaip apibrėžta [ESPŽR 8 straipsnio 2 dalies a punkte](#). Kadangi pagal [ESPŽR 8 straipsnio 4 dalį](#) reiškiami protestai negali būti grindžiami [ESPŽR 8 straipsnio 2 dalies a punkte](#) nurodytais ESPŽ ar kitais prekių ženkliais, ESPŽ pareiškėjas neturi teisės prašyti įrodyti ankstesnių teisių, kuriomis remiamasi per protesto nagrinėjimo procedūrą, pradėtą pagal minėtą nuostatą, naudojimo. Nepaisant to, [ESPŽR 8 straipsnio 4 dalyje](#) reikalaujama, kad protestą pareiškęs asmuo įrodytų ankstesnio ženklo naudojimą didesnės negu vietinės reikšmės prekyboje.

Dėl [ESPŽR 8 straipsnio 3 dalies](#) pažymėtina, kad pagal [47 straipsnio 2 arba 3 dalį](#) negalima pateikti prašymo įrodyti kurio nors ankstesnio ženklo, kuriuo remiamasi, naudojimą. Taip yra todėl, kad ankstesni ženkliai, kurie gali būti registruojami pagal

[ESPŽR 8 straipsnio 3 dalį](#), apima prekių ženklus, galiojančius ES ir už ES ribų, todėl pagal ESPŽR negalima prašyti įrodyti pastarųjų naudojimo. Būtų diskriminuojama, jeigu būtų prašoma pateikti kai kurių šalių prekių ženklų naudojimo įrodymus, o kitų šalių prekių ženklų – ne. Bet kuriuo atveju, iš [ESPŽR 8 straipsnio 3 dalyje](#) nustatyto konkretaus reikalavimo užmegzti atstovaujamojo ir (arba) atstovo santykius matyti, kad iš esmės ankstesnį ženklą paprastai naudoja pareiškėjas, turėdamas ankstesnio ženklo savininko įgaliojimą, taigi ir jo vardu.

[ESPŽRJR 10 straipsnis ir 24 straipsnis](#)

Vadovaujantis [ESPŽDR 10 straipsnio 2 dalimi](#), jeigu pagal [ESPŽR 47 straipsnio 2 ar 3 dalį](#) protestą pareiškęs asmuo turi pateikti naudojimo įrodymus arba įrodyti pagrįstas nenaudojimo priežastis, Tarnyba paprašys protestą pareiškusio asmens per jos nustatytą laikotarpį pateikti reikiamus įrodymus. Jeigu protestą pareiškęs asmuo iki pasibaigiant nustatytam laikotarpiui tokių įrodymų nepateikia, Tarnyba protestą atmets.

Pagal [ESPŽDR 10 straipsnio 3 dalį](#), teikiant naudojimo nuorodas ir įrodymus, reikalingus naudojimui įrodyti, turi būti nurodoma prekių ženklo, dėl kurio reiškiamas protestas, naudojimo prekėms ir paslaugoms, kurioms jis įregistruotas ir kuriomis grindžiamas protestas, vieta, laikas, mastas ir pobūdis, taip pat šiuos požymius patvirtinantys įrodymai, kaip nurodyta 4 dalyje.

Pagal [ESPŽDR 10 straipsnio 4 dalį](#) įrodymus turi sudaryti rašytiniai dokumentai, iš esmės pakanka pateikti patvirtinamuosius dokumentus ir tokius daiktus kaip pakuotės, etiketės, kainoraščiai, katalogai, sąskaitos faktūros, nuotraukos, skelbimai laikraščiuose ir raštiški pareiškimai, kaip nurodyta [ESPŽR 97 straipsnio 1 dalies f punkte](#).

Pagal [ESPŽDR 10 straipsnio 5 dalį](#) prašymas pateikti naudojimo įrodymų gali būti pateiktas kartu pateikiant pastabas dėl motyvų, kuriais grindžiamas protestas. Tokias pastabas taip pat galima pateikti kartu su pastabomis, pateiktomis atsakant į naudojimo įrodymą.

Dėl kalbų pažymėtina, kad taikomos bendrosios taisyklės, susijusios su patvirtinamaisiais dokumentais, kurie turi būti naudojami Tarnyboje vykstančiame rašytiniame procese, kaip numatyta [ESPŽRJR 24 straipsnyje](#). Todėl naudojimo įrodymai gali būti pateikiami bet kuria oficialiąja Europos Sąjungos kalba. Vis dėlto pagal [ESPŽDR 10 straipsnio 6 dalį](#), jei pateikti įrodymai nėra pateikti protesto nagrinėjimo procedūros kalba, Tarnyba gali pareikalauti, kad protestą pareiškęs asmuo per Tarnybos nustatytą laikotarpį pateiktų įrodymų vertimą į tą kalbą.

[Direktyva](#)

[Direktyvos 16 straipsnio 1, 5 ir 6 dalyse](#) yra nuostatų, susijusių su valstybėje narėje galiojančiais prekių ženklais, ir šios nuostatos iš esmės tapačios [ESPŽR 18 straipsnio](#) nuostatoms.

[Direktyvos 16 straipsnio 2, 3 ir 4 dalys](#) svarbios nustatant valstybėje narėje galiojančių prekių ženklų nenaudojimo lengvatinį laikotarpį.

Šiame gairių skirsnyje aptariami **esminiai** naudojimo iš tikrųjų įrodymo aspektai. **Procedūriniai** naudojimo įrodymo aspektai aptariami gairių [C dalies „Protestas“ 1 skirsnio „Protesto procedūros“ 5 dalyje](#).

2 Bendrieji principai ir įrodinėjimo standartas

2.1 Bendrieji principai

ESPŽR, ESPŽDR ir ESPŽJR neapibrėžiama, kas yra laikoma „naudojimu iš tikrųjų“. Tačiau Teisingumo Teismas (toliau – Teismas) nustatė kelis svarbius šio termino aiškinimo principus.

Sprendime *Minimax* (11/03/2003, [C-40/01](#), *Minimax*, EU:C:2003:145), Teismas nustatė šiuos principus:

- „naudojimas iš tikrųjų“ reiškia **faktinį** ženklo naudojimą (35 punktas);
- todėl „naudojimą iš tikrųjų“ reikia suprasti kaip rodantį naudojimą, kuris **nėra tik simbolinis**, tik siekiant išsaugoti ženklo suteikiamas teises (36 punktas);
- „naudojimas iš tikrųjų“ turi atitikti **esminę** prekių ženklo funkciją – užtikrinti prekių ar paslaugų kilmės tapatumą pirkėjui ar galutiniam naudotojui, leidžiant jam be suklaidinimo galimybės atskirti produktą ar paslaugą nuo kitų kitos kilmės produktų ar paslaugų (36 punktas);
(⁷¹)
- „naudojimas iš tikrųjų“ reiškia ženklo naudojimą **rinkoje** šiuo ženklu saugomoms prekėms ar paslaugoms, o ne tik naudojimą atitinkamos įmonės vidaus tikslais (37 punktas);
- „naudojimas iš tikrųjų“ turi būti susijęs su rinkai jau pateiktomis ar numatomomis pateikti **prekėmis ar paslaugomis**, dėl kurių įmonė ruošiasi užsitikrinti klientus, visų pirma rengdama reklamos kampanijas (37 punktas);
- vertinant, ar ženklas naudojamas iš tikrųjų, reikia atsižvelgti į visus faktus ir aplinkybes, reikšmingas nustatant, ar komercinis ženklo naudojimas yra naudojimas **iš tikrųjų**, visų pirma, ar tokį naudojimą reikia vertinti kaip tokį, kuriuo atitinkamame ekonomikos sektoriuje užsitikinama **išlaikyti ar įgyti** šiuo ženklu saugomų prekių ar paslaugų rinkos dalį (38 punktas);
- todėl atvejo aplinkybės gali apimti atsižvelgimą į, be kita ko, nagrinėjamų prekių ar paslaugų **pobūdį**, atitinkamos **rinkos savybes** ir ženklo naudojimo mastą bei **dažnumą** (39 punktas);
- todėl naudojimas ne visuomet turi būti **kiekybiškai didelis**, kad būtų tikras, nes tai priklauso nuo atitinkamų prekių ar paslaugų savybių atitinkamoje rinkoje (39 punktas).

2004 m. sausio 27 d. nutartyje ([C-259/02](#), *Laboratoire de la mer*, EU:C:2004:50) Teismas taip išsamiau išnagrinėjo *Minimax* kriterijus:

⁷¹ Kriterijus „kilmės tapatumas“ taikomas tik individualiems ženkams. Informacijos apie kolektyvinių ir sertifikavimo ženklų esminę funkciją ir tikro naudojimo vertinimo padarinius galima rasti toliau [6.1.1.2 dalyje](#).

- klausimas, ar naudojimo pakanka atitinkamų prekių arba paslaugų rinkos daliai išlaikyti ar įgyti, priklauso nuo keleto veiksnių ir kiekvieno konkretaus atvejo vertinimo. Veiksniai, į kuriuos galima atsižvelgti, yra prekių ir paslaugų **savybės**, ženklo naudojimo **dažnumas arba reguliarumas**, ar ženklas naudojamas visoms tapačioms savininko prekėms arba paslaugoms parduoti, ar tik kai kurioms iš jų, arba įrodymai, kuriuos savininkas gali pateikti (22 punktą);
- jeigu ženklą naudoja vienas klientas, kuris **importuoja** prekes, kurioms įregistruotas ženklas, to gali pakakti įrodyti, kad ženklas buvo naudojamas iš tikrųjų, jei paaiškėja, kad importo operacija yra tikrai komerciškai pagrįsta ženklo savininkui (24 punktą);
- negalima nustatyti **de minimis taisyklės** (25 punktą).

2.2. Reikalaujamų įrodymų lygis

[ESPŽR 47 straipsnyje](#) reikalaujama **įrodyti**, kad ankstesnis ženklas iš tikrųjų buvo naudojamas. Tai, kad, prekių ženklas iš tikrųjų buvo naudojamas, negalima įrodyti remiantis tikimybėmis arba prielaidomis – turi būti pateikti patikimi ir objektyvūs įrodymai, kuriais patvirtinamas veiksmingas ir pakankamas prekių ženklo naudojimas atitinkamoje rinkoje (18/01/2011, [T-382/08](#), Vogue, EU:T:2011:9, § 22).

Be to, Tarnyba negali *ex officio* nustatyti ankstesnių ženklų naudojimo iš tikrųjų. Net tariamai gerai žinomų ženklų savininkai privalo pateikti ankstesnio (-ių) ženklo (-ų) naudojimo iš tikrųjų įrodymus.

Tarnybos reikalavimai įrodyti, kad naudojama iš tikrųjų, nebūtinai yra griežti. Teismas nurodė, kad neįmanoma abstrakčiai nustatyti, **kokią kiekybinę ribą reikėtų pasirinkti** siekiant nustatyti, ar naudojimas yra naudojimas iš tikrųjų, ar ne, ir atitinkamai negali būti objektyvios *de minimis* taisyklės, kuria būtų iš anksto nustatytas naudojimo lygis, reikalingas naudojimui „iš tikrųjų“ pripažinti. Todėl, nors reikia įrodyti minimalų naudojimo mastą, tas minimalus mastas priklauso nuo kiekvieno atvejo aplinkybių. Pagal bendrą taisyklę tais atvejais, kai prekių ženklas naudojamas siekiant tikro komercinio tikslo, **net minimalaus prekių ženklo naudojimo gali pakakti naudojimui iš tikrųjų nustatyti**, atsižvelgiant į prekes ir paslaugas bei **atitinkamą rinką** (23/09/2009, [T-409/07](#), acopat, EU:T:2009:354, § 35 ir čia cituojama teismų praktika; 02/02/2012, [T-387/10](#), Arantax, EU:T:2012:51, § 42).

Kitaip sakant, pakanka, jog naudojimo įrodymais įrodoma, kad prekių ženklo savininkas labai stengėsi įgyti arba išlaikyti komercinę padėtį atitinkamoje rinkoje. Tačiau ne kiekvienu atveju, kai įrodomas komercinis naudojimas, tai gali būti savaime laikoma tikru konkreto prekių ženklo naudojimu (17/07/2014, [C-141/13 P](#), Walzer Traum, EU:C:2014:2089, § 32). Naudojimo vis tiek gali nepakakti, net kai tam tikru mastu įrodomas komercinis naudojimas.

Pagal [ESPŽDR 10 straipsnio 3 dalį](#) požymiai ir įrodymai, reikalingi naudojimui įrodyti, turi būti susiję su protestą pareiškusio asmens prekių ženklo naudojimo atitinkamoms prekėms ir paslaugoms **vieta, laiku, apimtimi ir pobūdžiu**.

Šie su naudojimo įrodymu susiję reikalavimai yra **kumuliatyvūs** (05/10/2010, [T-92/09](#), STRATEGI / Stratégies, EU:T:2010:424, § 43). Tai reiškia, kad protestą pareiškęs

asmuo privalo ne tik nurodyti, bet ir įrodyti kiekvieną iš šių reikalavimų. Tačiau naudojimo vietos, laiko, apimties ir pobūdžio nurodymo ir įrodymo pakankumą reikia vertinti atsižvelgiant į pateiktų įrodymų **visumą**. Atskiras įvairių susijusių veiksnių vertinimas, kai kiekvienas veiksnys vertinamas atskirai, nėra tinkamas (17/02/2011, [T-324/09](#), Friboi, EU:T:2011:47, § 31).

Taigi Tarnyba vertina pateiktus įrodymus atlikdama **bendrą vertinimą**. Būtina atsižvelgti į visas konkrečios atvejo aplinkybes, o visą pateiktą medžiagą reikia vertinti **ją susiejant**. Todėl, nors pavienių įrodymų gali nepakakti ankstesnio prekių ženklo naudojimui įrodyti, naudojimą galima įrodyti pasitelkus šiuos pavienius įrodymus kartu su kitais dokumentais bei informacija.

Naudojimo įrodymai gali būti **netiesioginio pobūdžio / nesusiję**, pvz., atitinkamos rinkos dalies įrodymai, atitinkamų prekių importas, būtinų žaliavų ar pakuočių tiekimas ženklo savininkui, arba atitinkamų prekių galiojimo datos pabaiga. Tokie netiesioginiai įrodymai gali turėti lemiamą reikšmę bendram pateiktų įrodymų vertinimui. Jų įrodomąją vertę reikia atidžiai įvertinti. Pavyzdžiui, 2010 m. liepos 8 d. sprendime Peerstorm ([T-30/09](#), EU:T:2010:298, § 42 et seq) pripažinta, kad patys katalogai, esant tam tikroms aplinkybėms, gali būti įtikinami pakankamos naudojimo apimties įrodymai.

Vertinant pateiktų įrodymų įrodomąją vertę, būtina atsižvelgti į **konkrečią susijusių prekių ir paslaugų rūšį**. Pavyzdžiui, konkrečiame rinkos sektoriuje gali būti įprasta, kad patys prekių ir paslaugų pavyzdžiai neturi naudojimo vietos, laiko, apimties ir pobūdžio požymių. Tokiais atvejais tikrai nėra tinkama neatsižvelgti į tokius naudojimo įrodymus, jeigu šiuo atžvilgiu požymių galima rasti patikrinus kitus pateiktus įrodymus.

Kiekvieną pateiktą dokumentą reikia atidžiai įvertinti, ar tikrai jis rodo naudojimą penkerius metus iki ESPŽ paraiškos pateikimo datos (žr. [4 dalį](#)) ir naudojimą atitinkamoje teritorijoje (žr. [3 dalį](#)). ⁽⁷²⁾ Visų pirma atidžiai tiriamos naudojimo datos ir vietos, nurodytos užsakymuose, sąskaitose ir kataloguose.

Pateikta medžiaga, kurioje **nenurodyta naudojimo data**, bendro vertinimo kontekste vis tiek gali būti reikšminga ir į ją gali būti atsižvelgta **kartu su kitais įrodymais**, kurių data yra nurodyta (17/02/2011, [T-324/09](#), Friboi, EU:T:2011:47, § 33). Taip visų pirma yra tuo atveju, jeigu konkrečiame rinkos sektoriuje įprasta, kad ant pačių prekių ar paslaugų pavyzdžių laikas nenurodytas (05/09/2001, [R 608/2000-4](#), PALAZZO / HELADERIA PALAZZO, § 16, kuriame pažymėta, kad ant ledų meniu retai kada nurodoma data).

Dėl minėtų bendrųjų principų praktinio įgyvendinimo žr. [10.5 dalyje](#) pateiktus pavyzdžius.

⁷² Dėl ginčijamos ESPŽ paraiškos paskelbimo datos, jei iki 2016 m. kovo 23 d. buvo pateikta protestų, žr. [4.2 dalį](#).

3 Naudojimo vieta

3.1. Naudojimas „vidaus“ rinkoje

Prekių ženklai turi būti naudojami teritorijoje, kur yra saugomi (ESPŽ – Europos Sąjungoje, nacionaliniai ženklai – valstybės narės teritorijoje arba Beniliukso ženklai – Beniliukso teritorijoje, o tarptautinės registracijos atveju – atitinkamų šalių teritorijoje).

Kaip Teismas konstatavo 2012 m. gruodžio 19 d. sprendimo *Leno Merken* 30 punkte, [C-149/11](#), Onel / Omel, EU:C:2012:816, „teritorijos, kurioje prekių ženklas naudojamas, dydis yra tik vienas iš veiksnių, į kuriuos reikia atsižvelgti nustatant, ar naudojama iš tikrųjų“. Teisingumo Teismas taip pat nurodė, kad į ženklo naudojimą ne ES teritorijoje negalima atsižvelgti (38 punktas).

Atsižvelgiant į prekybos globalizaciją, ženklo savininko buveinės nuorodos negalima laikyti pakankamu požymiu, kad prekių ženklas buvo naudojamas šioje konkrečioje šalyje. Nors [ESPŽR 18 straipsnio 1 dalies b punkte](#) nurodyta, kad prekių ženklo pritvirtinimas ant prekių ar jų pakuočių Europos Sąjungoje vien eksporto tikslais laikomas ženklo naudojimu, vien tik pačios protestą pareiškusio asmens buveinės nurodymas nelaikomas tokių veiksmų įrodymu. Kita vertus, to, kad klientai, kurių būstinė yra už atitinkamos teritorijos ribų, yra išvardyti dokumentuose, kuriais siekiama įrodyti ankstesnio ženklo naudojimą, savaime nepakanka atmesti prielaidai, kad paslaugos (pvz., pardavimų skatinimo paslaugos) iš tikrųjų galėjo būti suteiktos atitinkamoje teritorijoje šioms įmonėms, įsikūrusioms kitose teritorijose (09/06/2010, [R 952/2009-1](#), GLOBAL (fig.) / GLOBAL TABACOS (fig.), § 16).

3.2. ESPŽ: naudojimas Europos Sąjungoje

Jeigu ankstesnis ženklas yra Europos Sąjungos prekių ženklas, jis turi būti naudojamas „Sąjungoje“ (ESPŽR [18 straipsnio 1 dalis](#) ir [47 straipsnio 2 dalis](#)). Po sprendimo *Leno Merken* [ESPŽR 18 straipsnio 1 dalį](#) reikia aiškinti taip, kad, vertinant, ar ESPŽ buvo „naudojamas iš tikrųjų“ Europos Sąjungoje, reikia nepaisyti valstybių narių teritorinių sienų (44 punktas).

Teritoriniu požiūriu ir atsižvelgiant į nedalomą ESPŽ pobūdį, reikia remtis ne politinėmis sienomis, bet rinka (-omis). Be to, vienas iš ESPŽ sistemos tikslų – būti atvirai visų rūšių ir dydžių įmonėms. Todėl įmonės dydis nėra reikšmingas naudojimui iš tikrųjų nustatyti.

Kaip Teismas nurodė sprendime *Leno Merken*, neįmanoma a priori ir abstrakčiai nustatyti, koks teritorijos dydis turėtų būti taikomas siekiant nustatyti, ar ženklas naudojamas iš tikrųjų (55 punktas). Teritorijos dydis yra tik vienas iš kelių veiksnių, į kuriuos reikia atsižvelgti vertinant, ar ESPŽ naudojamas iš tikrųjų. Be to, *de minimis* taisyklė vertinant, ar šis veiksnys yra tenkinamas, negali būti nustatyta (07/11/2019, [T-380/18](#), INTAS / INDAS (fig.) et al., EU:T:2019:782, § 80).

Nebūtina, kad geografinė ESPŽ naudojimo teritorija būtų labai didelė tam, kad tai būtų pripažinta naudojimu iš tikrųjų, nes toks pripažinimas priklauso nuo atitinkamos prekės arba paslaugos savybių atitinkamoje rinkoje, ir, kalbant bendriau, nuo faktų ir aplinkybių, pagal kuriuos galima nustatyti, ar dėl šio prekių ženklo komercinio naudojimo gali būti sukurtos arba išlaikytos rinkos dalys prekėms arba paslaugoms, kurioms jis buvo įregistruotas (19/12/2012, [C-149/11](#), Onel / Omel, EU:C:2012:816, § 55; 07/11/2019, [T-380/18](#), INTAS / INDAS (fig) et al., EU:T:2019:782 § 80).

Reikia atsižvelgti į visus svarbius faktus ir aplinkybes, įskaitant atitinkamos rinkos savybes, prekių ženklu saugomų prekių ar paslaugų pobūdį ir teritorijos dydį, taip pat naudojimo apimtį, dažnumą ir reguliarumą (19/12/2012, [C-149/11](#), Onel / Omel, EU:C:2012:816, § 58).

Be to, tam, kad ESPŽ būtų laikomas naudojamu iš tikrųjų, nereikalaujama, kad šis prekių ženklas būtų naudojamas didelėje Sąjungos teritorijos dalyje. Negalima atmesti galimybės, kad nagrinėjamas prekių ženklas buvo naudojamas tik vienos valstybės narės teritorijoje, nes reikia atsižvelgti ne į valstybių narių sienas, o į atitinkamų prekių ar paslaugų savybes (07/11/2019, [T-380/18](#), INTAS / INDAS (fig) et al., EU:T:2019:782, § 80).

Bendrasis Teismas yra kelis kartus nusprendęs, kad pakanka ESPŽ naudoti vienoje valstybėje narėje (pavyzdžiui, Vokietijoje, Ispanijoje arba Jungtinėje Karalystėje) ar net viename Europos Sąjungos valstybės narės mieste, kad būtų tenkinamas teritorinės apimties kriterijus (07/11/2019, [T-380/18](#), INTAS / INDAS (fig) et al., EU:T:2019:782, § 81 ir čia cituojama teismų praktika).

Pavyzdžiui, ESPŽ naudojimas Jungtinėje Karalystėje (15/07/2015, [T-398/13](#), TVR ITALIA (fig.) / TVR et al., EU:T:2015:503, § 57) ar net Londone ir jo artimiausioje aplinkoje geografiniu požiūriu gali būti pakankamas (30/01/2015, [T-278/13](#), dabar, EU:T:2015:57). 2013 m. kovo 7 d. Apeliacinės tarybos sprendime (07/03/2013, [R 234/2012-2](#), dabar (fig.) (patvirtintas 30/01/2015, [T-278/13](#), dabar, EU:T:2015:57) buvo laikomasi nuomonės, kad ESPŽ naudojimo 42 klasės belaidžio plačiajuosčio ryšio paslaugoms **geografinėje teritorijoje, kurią sudaro Londonas ir Temzės upės slėnis**, teikti pakanka, kad ženklas būtų naudojamas iš tikrųjų Jungtinėje Karalystėje ir Europos Sąjungoje, atsižvelgiant į teritorinį mastą [Londonas yra „didžiausias miestas Jungtinėje Karalystėje ir didžiausia urbanistinė zona Europos Sąjungoje“, turinti „metropolinę zoną, <...> kurioje apytiksliai gyvena nuo 12 iki 14 mln. žmonių“ ir kuri yra „pagrindinis pasaulio finansų centras kartu su Niujorku“, „pagrindinis meno, mokslo, turizmo ir žiniasklaidos bei informacinių technologijų centras“, kurio žinomumas Europos komercinėje rinkoje yra „neproporcingai didelis atsižvelgiant į aptariamas paslaugas“ ([R 234/2012-2](#), § 47), o Temzės upės slėnis – tai „200 mylių ilgio ir 30 mylių pločio“ teritorija, kurioje yra „tankiai apgyvendintų miestų, kuriuose vykdoma reikšminga ekonominė veikla“ ([R 234/2012-2](#), § 45–46)], naudojimo apimtį, dažnumą ir reguliarumą ir atitinkamos rinkos savybes ([R 234/2012-2](#), § 52).

Kitaip sakant, tai, ar ESPŽ naudojamas vienoje valstybėje narėje, ar keliose, nėra svarbu. Svarbus naudojimo poveikis vidaus rinkai, t. y. ar jis yra pakankamas, kad būtų išlaikyta arba sukurta rinkos dalis toje prekių ženklu žymimų prekių ir paslaugų rinkoje ir ar juo prisidedama prie komerciniu požiūriu ženklams prekių ir paslaugų buvimui toje

rinkoje. Nesvarbu, ar toks naudojimas komerciniu požiūriu iš tiesų sėkmingas (07/11/2019, [T-380/18](#), INTAS / INDAS (fig) et al., EU:T:2019:782, § 82).

Tarnyba kiekvienu konkrečiu atveju privalo nustatyti, ar įvairius požymius ir įrodymus galima vertinti bendrai siekiant įvertinti tikrą naudojimo pobūdį, nes jo geografinis aspektas yra tik vienas iš aspektų, į kuriuos reikia atsižvelgti.

Bet kuriuo atveju reikia pabrėžti, kad taikomi Europos naudojimo iš tikrųjų reikalavimai ar standartai (t. y. [ESPŽR 18 straipsnio](#) sąlygos), o ne nacionaliniai standartai ar praktika, taikomi ESPŽ.

3.3 Nacionaliniai ženklai: naudojimas atitinkamoje valstybėje narėje

Jeigu ankstesnis ženklas yra nacionalinis, galiojantis vienoje Europos Sąjungos valstybių narių, jis turėjo būti naudojamas iš tikrųjų toje šalyje, kurioje yra saugomas ([ESPŽR 47 straipsnio 3 dalis](#)). Gali pakakti naudojimo valstybės narės dalyje, jeigu tik jis yra tikras:

Bylos Nr.	Ankstesnis prekių ženklas	Pastaba
11/05/2006, C-416/04 P , Vitafruit	VITAFRUT	Naudojimas laikomas pakankamu, nors ankstesnis Ispanijos ženklas nebuvo naudojamas didelėje Ispanijos teritorijos dalyje, atsižvelgiant į tai, kad įrodymai rodė kasdienio vartojimo prekių (koncentruotų vaisių sulčių) pardavimą tik vienam Ispanijos klientui (60, 66 ir 76 punktai).

Jeigu ankstesnis ženklas yra tarptautinis ženklas arba Beniliukso šalių ženklas, ženklas turi būti atitinkamai iš tikrųjų naudojamas tarptautinės registracijos atitinkamų šalių teritorijoje arba Beniliukso šalyse.

3.4 Naudojimas importo ir eksporto prekyboje

Pagal [ESPŽR 18 straipsnio 1 dalies b punktą](#) prekių arba jų pakuočių žymėjimas ES prekių ženklu Sąjungoje išimtinai **eksporto** tikslais taip pat reiškia naudojimą pagal [ESPŽR 18 straipsnio 1 dalį](#). Ženklas turi būti naudojamas (t. y. pritvirtintas prie prekių arba jų pakuočių) atitinkamoje rinkoje, t. y. toje geografinėje vietovėje, kur yra užregistruotas.

Bylos Nr.	Ankstesnis prekių ženklas	Pastaba
04/06/2015, EU:T:2015:156 T-254/13 ,	STAYER	Naudojimas iš tikrųjų gali atsirasti dėl eksporto vieninteliame veiklos vykdytoji, esančiam už Europos ribų, kuris gali būti tarpininkas, siekiant parduoti prekes galutiniam ne ES šalies vartotojui. Įrodymų, kad produktai buvo pateikti rinkai ne ES importuojančioje šalyje, pateikti nereikia (57–91 punktai).
14/07/2010, R 602/2009-2	RED BARON	Taryba nurodė, kad pardavimai Austrijoje ir Didžiojoje Britanijoje iš Nyderlandų taip pat laikytini tikru naudojimu (42 punktas).

Atsižvelgiant į aplinkybes, įrodymų, kurie susiję tik su prekių **importu** tam tikroje vietovėje, gali pakakti naudojimui šioje vietovėje įrodyti (žr. pagal analogiją 09/07/2010, [T-430/08](#), Grain Millers, EU:T:2010:304, § 33, 40 et seq. dėl žymens naudojimo prekyboje įrodymo remiantis importu iš Rumunijos į Vokietiją).

Teismas pripažino, kad **tranzitas**, kurį sudaro teisėtai valstybėje narėje pagamintų prekių gabenimas į šalį, kuri nėra narė, kertant vieną ar kelias valstybes nares, neapima nagrinėjamų prekių pardavimo ir todėl negalima pažeisti konkretaus prekių ženklo objekto (dėl Lenkijai skirtų Ispanijos kilmės prekių tranzito per Prancūziją žr. sprendimus 23/10/2003, [C-115/02](#), Rioglass and Transremar, EU:C:2003:587, § 27; 09/11/2006, [C-281/05](#), Diesel, EU:C:2006:709, § 19). Todėl paprasčiausias tranzitas per valstybę narę negali reikšti ankstesnio ženklo naudojimo iš tikrųjų toje teritorijoje (09/12/2015, [T-354/14](#), ZuMEX (fig.) / JUMEX, EU:T:2015:947, § 62).

4 Naudojimo laikas

4.1 2016 m. kovo 23 d. ar vėliau pateikti protestai

Jeigu ankstesniam ženklui apskritai taikomas naudojimo reikalavimas (registracija ne anksčiau kaip prieš 5 metus), faktinis laikotarpis, kuriuo turi būti įrodomas naudojimas, paprasčiausiai gali būti apskaičiuojamas nuo **paraiškos padavimo arba**, jeigu ginčijama ESPŽ paraiška turi prioriteto datą, **nuo prašymo suteikti prioritetą** ginčijamai ESPŽ paraiškai datos. Pavyzdžiui, jeigu ginčijama ESPŽ paraiška buvo paduota 2016 m. birželio 15 d. arba jeigu ši data buvo ginčijamos ESPŽ paraiškos

prioriteto data, protestą pareiškęs asmuo turėtų įrodyti, kad jo ženklas buvo iš tikrųjų naudojamas laikotarpiu nuo 2011 m. birželio 15 d. iki 2016 m. birželio 14 d.

Jeigu ginčijamas ženklas yra tarptautinė registracija, kurioje nurodoma Europos Sąjunga, faktinis laikotarpis, kuriuo turi būti įrodomas naudojimas, paprasčiausiai gali būti apskaičiuojamas atgaline data nuo registracijos datos (INID kodas 151) arba prioriteto datos (INID kodas 300), arba, priklausomai nuo konkretaus atvejo, vėlesnės Europos Sąjungos nurodymo datos (INID kodas 891). Pavyzdžiui, jeigu ginčijama tarptautinė registracija buvo įregistruota arba jeigu Europos Sąjunga vėliau buvo nurodyta 2016 m. birželio 15 d., protestą pareiškusiam asmeniui reikėtų įrodyti, kad jo ženklas buvo iš tikrųjų naudojamas laikotarpiu nuo 2011 m. birželio 15 d. iki 2016 m. birželio 14 d.

Į įrodymus, patvirtinančius naudojimą prieš prasidedant šiam terminui arba jam jau pasibaigus neatsižvelgiama, nebent tai yra lemiami netiesioginiai įrodymai, kad ženklas taip pat turėjo būti pradėtas naudoti iš tikrųjų ir per atitinkamą laikotarpį. Teismas šiomis aplinkybėmis pripažino, kad aplinkybės, susiklosčiusios po bylai aktualaus laiko momento, suteikia galimybę patvirtinti ar geriau įvertinti, koku mastu prekių ženklas buvo naudojamas atitinkamą laikotarpį, ir tikruosius savininko ketinimus tuo laiku (27/01/2004, [C-259/02](#), Laboratoire de la mer, EU:C:2004:50, § 31).

Jeigu ženklas nebuvo naudojamas iš tikrųjų ilgiau nei 5 metus iki ginčijamos ESPŽ paraiškos padavimo arba prioriteto datos, tai, kad prekybininkai ar klientai gali būti įsiminę ženklo prestižą arba turėti apie jį žinių, ženklo „negelbėja“.

Ženklas turi būti buvęs naudotas ne ištisus 5 metus, o veikia – per 5 metų laikotarpį. Pagal nuostatas, susijusias su naudojimo reikalavimu, nereikalaujama nepertraukiamo naudojimo (16/12/2008, [T-86/07](#), Deitech, EU:T:2008:577, § 52).

4.2 Iki 2016 m. kovo 23 d. pateikti protestai

Protestams, pateiktiems iki 2016 m. kovo 23 d., taikoma atitinkamo laikotarpio iki reglamento, kuriuo [iš dalies keičiamas Reglamentas \(ES\) 2015/2424](#), įsigaliojimo skaičiavimo tvarka, pagal kurią penkerių metų laikotarpis turi būti skaičiuojamas atgaline data nuo ginčijamos ESPŽ paraiškos **paskelbimo dienos**. Kai ginčijamos TR su nuoroda į ES, lygiavertė data yra pirmojo TR paskelbimo arba vėlesnio įtraukimo į ESPŽ biuletinį data (25/04/2018, [T-312/16](#), CHATKA / CHATKA (fig.), EU:T:2018:221, § 19–42).

5 Naudojimo apimtis

5.1. Kriterijai

Šiuo atžvilgiu reikia įvertinti, ar, atsižvelgiant į konkrečios pramonės ar prekybos sektoriaus padėtį rinkoje, iš pateiktos medžiagos galima daryti išvadą, kad **savininkas**

rimtai mėgino įgyti komercinę padėtį atitinkamoje rinkoje. Prekių ženklas turi būti naudojamas rinkai jau pateiktoms prekėms ar paslaugoms ar toms prekėms ar paslaugoms, kurios bus pateiktos ir kurioms įmonė ruošiasi užsitikrinti klientus, visų pirma rengdama reklamos kampanijas (11/03/2003, [C-40/01](#), Minimax, EU:C:2003:145, § 37). Tai nereiškia, kad protestą pareiškęs asmuo turi atskleisti visą pardavimo apimtį ar apyvartos duomenis.

Kalbant apie ankstesnio ženklo naudojimo apimtį, reikia visų pirma atsižvelgti į, viena vertus, visų naudojimo veiksmų **komercinę apimtį**, ir, kita vertus, laikotarpio, per kurį atlikti šie naudojimo veiksmai, **trukmę** bei šių veiksmų **dažnumą** (08/07/2004, [T-334/01](#), Hipoviton, EU:T:2004:223, § 35).

Atliekant vertinimą nustatomas **veiksnių, į kuriuos atsižvelgiama, tarpusavio priklausomybės laipsnis**. Taigi tai, kad žymint ženklu nebuvo pasiekta didelių komercinių kiekių, gali kompensuoti aplinkybė, jog ženklas buvo naudojamas ilgai ar labai reguliariai, ir atvirkščiai (08/07/2004, [T-203/02](#), Vitafruit, EU:T:2004:225, § 42).

Tam tikromis aplinkybėmis net **netiesioginiai įrodymai**, pvz., katalogai, kuriuose yra prekių ženklas, nepaisant to, kad juose nepateikiama tiesioginė informacija apie faktiškai parduodamų prekių kiekį, patys savaime gali būti pakankami siekiant įrodyti naudojimo mastą bendrame vertinime (15/07/2015, [T-398/13](#) TVR ITALIA (fig.) / TVR et al., EU:T:2015:503, § 57–58; 08/07/2010, [T-30/09](#), Peerstorm, EU:T:2010:298, § 42 et seq.).

Kad naudojimą būtų galima laikyti „tikru“, jis neturi trukti minimalų laikotarpį. Visų pirma **naudojimas per 5 metų laikotarpį neturi būti nepertraukiamas**. Pakanka, jeigu ženklas buvo naudojamas pačioje laikotarpio pradžioje arba jo pabaigoje, jeigu jis buvo naudojamas iš tikrųjų (16/12/2008, [T-86/07](#), Deitech, EU:T:2008:577).

Tiksli **lemiama riba**, įrodanti naudojimą iš tikrųjų, negali būti nustatyta neatsižvelgus į aplinkybes. Produkto apyvarta ir pardavimų apimtis turi būti visada vertinama atsižvelgiant į visas kitas reikšmingas aplinkybes, pvz., į verslo dydį, gamybos ar pardavimo pajėgumus arba įmonės, naudojančios prekių ženklą, diversifikavimo laipsnį ir produktų ar paslaugų savybes atitinkamoje rinkoje. Naudojimas ne visada turi būti kiekybiškai reikšmingas, kad jis būtų laikomas naudojimu iš tikrųjų, nes tai priklauso nuo atitinkamoje rinkoje pateikiamų prekių ar paslaugų savybių (11/03/2003, [C-40/01](#), Minimax, EU:C:2003:145, § 39; 08/07/2004, [T-203/02](#), Vitafruit, EU:T:2004:225, § 42).

Maža vidutinės ar mažos kainos produkto apyvarta ir pardavimai, vertinant absoliučiais dydžiais, gali patvirtinti išvadą, kad nagrinėjamas prekių ženklas iš tikrųjų nenaudojamas. Tačiau kalbant apie brangias prekes ar išskirtinę rinką, mažos apyvartos ar mažos pardavimo apimtys gali pakakti (22/10/2020, [C-720/18](#) ir [C-721/18](#), Testarossa, ECLI:EU:C:2020:854, § 51–52). Todėl visada būtina atsižvelgti į atitinkamos rinkos savybes (08/07/2004, [T-334/01](#), Hipoviton, EU:T:2004:223, § 51).

De minimis taisyklė negali būti nustatyta. Jeigu ženklą naudoja vienintelis klientas, importuojantis produktus, kuriems įregistruotas prekių ženklas, to gali pakakti įrodyti, kad toks naudojimas yra naudojimas iš tikrųjų, paaiškėjus, kad importo operacija ženklo savininkui yra tikrai komerciškai pagrįsta (27/01/2004, [C-259/02](#), Laboratoire de la mer, EU:C:2004:50, § 24 et seq.).

Naudojimas iš tikrųjų neatmetamas tik dėl to, kad visi naudojimo būdai yra susiję su tuo pačiu vartotoju, jeigu prekių ženklas naudojamas viešai ir išoriškai, o ne tik pačioje įmonėje, kuriai priklauso ankstesnis prekių ženklas, arba platinimo tinkle, kuris priklauso tai įmonei ar yra jos kontroliuojamas (08/07/2004, [T-203/02](#), Vitafruit, EU:T:2004:225, § 50; 08/10/2014, [T-300/12](#), Fairglobe, EU:T:2014:864, § 36).

Kuo mažesnis ženklo komercinio panaudojimo mastas, tuo daugiau protestą pareiškusiai šaliai reikia pateikti papildomų įrodymų bet kokioms abejonėms dėl naudojimo tikrumo išsklaidyti (08/07/2004, [T-334/01](#), Hipoviton, EU:T:2004:223, § 37).

Kalbant apie ankstesniu ženklų pažymėtų produktų pardavimo apyvartą ir pareiškėjo metinę apyvartą, reikėtų pažymėti, kad toje pačioje rinkoje veikiančių įmonių veiklos diversifikavimo laipsnis skiriasi. Be to, pareigos pateikti įrodymus, kad ankstesnis prekių ženklas iš tikrųjų naudojamas, tikslas nėra stebėti įmonės komercinę strategiją. Įmonei gali būti ekonomiškai ir objektyviai pateisinama pateikti rinkai produktą ar jų asortimentą, net jeigu jie sudaro minimalią įmonės metinės apyvartos dalį (08/07/2004, [T-334/01](#), Hipoviton, EU:T:2004:223, § 49).

Ypatingos aplinkybės, pvz., mažesni pardavimo duomenys pradinio produkto pateikimo rinkai etapu, galėtų būti reikšmingos vertinant naudojimo tikrumą (08/07/2004, [T-334/01](#), Hipoviton, EU:T:2004:223, § 53). Pradinis produkto pardavimo etapas gali trukti daugiau nei keletą mėnesių, tačiau jis negali būti pratęstas neribotam laikotarpiui (18/03/2015, [T-250/13](#), SMART WATER, EU:T:2015:160, § 54–55; patvirtintas 17/03/2016, [C-252/15 P](#), SMART WATER, EU:C:2016:178).

5.2. Nepakankamo naudojimo pavyzdžiai

Bylos Nr.	Pastaba
18/03/2015, T-250/13 , SMART WATER	Bandomasis 15 000 butelių pardavimas laikomas simboliniu atsižvelgiant į Europos rinkos dydį (34–35 punktai).

Bylos Nr.	Pastaba
<p>16/07/2014, T-196/13, NAMMU, EU:T:2014:1065</p>	<p>Pareiškėjas pateikė rašytinį patvirtinimą, kurį pasirašė Importo departamento vadovas ir kokybės vadovas, taip pat nuotraukas, įskaitant vieną „Nanu-Nana“ parduotuvės fasado nuotrauką, ir kitas atnaujintas įvairių prekių, pvz., sulankstytų popierinių dėžių, albumų, kalendorių, lipdukų, bloknotų, meninės medžiagos, kortelių ir kitų popierinių produktų, servetėlių, receptų knygų, baldų ir namų dekoravimo gaminių, nuotraukas. Ant visų pavaizduotų prekių pakuočių matomos etiketės ir lipdukai, kuriuose pavaizduotas ankstesnis ženklas.</p> <p>Nepateikta jokių įrodymų, kuriais patvirtinami rašytiniuose patvirtinimuose nurodyti apyvartos skaičiai, o nuotraukose nebuvo nurodyta data (33 punktas).</p>
<p>17/01/2013, T-355/09, Walzer Traum, EU:T:2013:22; patvirtinta 17/07/2014, C-141/13 P, Walzer Traum</p>	<p>Protestą pareiškusi Vokietijos kepykla, įsikūrusi 18 000 gyventojų turinčiame mieste, įrodė, kad per 22 mėnesių laikotarpį kiekvieną mėnesį nuolat parduodavo 3,6 kg išskirtinių rankų darbo šokoladinių saldainių. Nepaisant to, kad šokoladiniai saldainiai buvo reklamuojami visame pasaulyje prieinamoje interneto svetainėje, juos buvo galima užsisakyti ir įsigyti tik protestą pareiškusio asmens kepykloje. Atsižvelgęs į teritorinius ir kiekio apribojimus, Bendrasis Teismas nusprendė, kad naudojimas nėra pakankamai įrodytas (32 ir paskesni punktai).</p>
<p>30/04/2008, T-131/06, Sonia Sonia Rykiel, EU:T:2008:135</p>	<p>Per 13 mėnesių laikotarpį už 432 EUR sumą buvo parduoti 54 vienetai moteriškų apatinių ir 31 vienetas pasijonių. Bendrasis Teismas nusprendė, kad šių kuklių kiekių nepakanka atitinkamos rinkos atžvilgiu (kasdienio vartojimo prekės, parduodamos labai priimtina kaina).</p>
<p>27/02/2009, R 249/2008-4, AMAZING ELASTIC PLASTIC II</p>	<p>500 plastikinių balionų rinkinių, dalijamų nemokamai kaip „pavyzdžiai“, negalima laikyti naudojimu iš tikrųjų.</p>

Bylos Nr.	Pastaba
20/04/2001, R 378/2000-1 , RINASCIMENTO / RENACIMIENTO	Apeliacinė taryba patvirtino Protestų skyriaus sprendimą, kad vieno važtaraščio, kuriame nurodytas 40 chereso pakuočių pristatymas, nepakanka naudojimui iš tikrųjų įrodyti.
09/02/2012, R 239/2011-1 , GOLF WORLD (fig.9 / GOLF WORLD et al. (B 1 456 443 , Golf World)	Protestą pareiškęs asmuo kaip vieninteliu <i>spausdintinės medžiagos</i> įrodymus pateikė įrodymus, patvirtinančius 14 Švedijos žurnalo prenumeratorių. Protestų skyrius nusprendė, kad to nepakanka tikram naudojimui Švedijoje įrodyti, visų pirma atsižvelgiant į tai, kad žurnalai nėra brangios prekės.
20/05/2011, R 2132/2010-2 , SUSURRO (fig.) / SUSURRO	Buvo nuspręsta, kad devynios sąskaitos faktūros, susijusios su vyno pardavimu 2005, 2006, 2007 ir 2008 m., rodančios, kad per 36 mėnesius buvo parduotos ankstesniu ženklu pažymėtos 4 286,36 EUR vertės prekės, taip pat produkto etiketės pavyzdys be datos, yra nepakankamas Ispanijos prekių ženklo, įregistruoto 33 klasės <i>svaigiesiems gėrimams (išskyrus alų)</i> naudojimo iš tikrųjų įrodymu. Įrodymais patvirtinta, kad vynas buvo parduodamas labai nedidelėje Ispanijos provincijos dalyje. Šaliai, kurioje yra daugiau kaip 40 mln. gyventojų, parduotas palyginti pigaus vyno kiekis laikytas pernelyg mažu, kad būtų sukurta ar išlaikyta prekių (vyno), kurias paprastas Ispanijos vartotojas vartoja dideliais kiekiais, realizavimo rinka.

Bylos Nr.	Pastaba
07/07/2011, R 908/2010-2 , ALFA-REN / ALPHA D3 et al.	Nustatyta, kad „ALFACALCIDOL produkto pardavimo Lietuvoje 2005–2008 m. duomenų lentelės, kurioje parodyti „Teva Corp.“ parduodami produktai naudojant prekių ženklą ALPHA D3 (šaltinis: IMS sveikatos duomenų bazė, Lietuva); produkto ALPHA D3 pakuotės (data nenurodyta) kopijos, kurioje nenurodyta data, ir Lietuvoje parduodamų ALPHA D3 produktų reklamos (neišversta) nepakako siekiant įrodyti, jog ženklas Lietuvoje buvo naudojamas iš tikrųjų. Iš pateiktų įrodymų nebuvo aišku, ar rinkai pateiktos prekės iš tikrųjų buvo platinamos, o jeigu taip, tai kokiais kiekiais.
16/03/2011, R 820/2010-1 , BE YOU / BEYU	Buvo nuspręsta, kad prekių pardavimas neviršijant 200 EUR pelno per 9 mėnesių naudojimo laikotarpį yra nepakankamas ženklo, dėl kurio pateiktas protestas, naudojimo iš tikrųjų įrodymas 14 klasės prekėms.
06/04/2011, R 999/2010-1 , TAUROPFEN CHARISMA (fig.) / CHARISMA	Nuspręsta, kad vienuolika sąskaitų, rodančių, kad Ispanijoje 2003–2005 m. buvo parduota 13 vienetų <i>parfumerijos</i> prekių iš viso už 84,63 EUR, yra nepakankamas ženklo naudojimo iš tikrųjų įrodymas. Atsižvelgta į tai, kad prekės buvo skirtos kasdieniam naudojimui ir parduodamos labai prieinama kaina.
27/10/2008, B 1 118 605 , Viña la Rosa	Nuspręsta, kad trijų nepriklausomų vyno vadovų, kuriuose paminėtas protestą pareiškusio asmens prekių ženklas (papildomai nenurodant tomo, leidimo, leidėjo ir pan.), kopijų neužtenka ženklo naudojimui vynams įrodyti.
21/06/1999, B 70 716 , Oregon	Protestų skyrius nustatė, kad sąskaitos faktūros, išrašytos 180 batų porų, nepakanka naudojimui iš tikrųjų įrodyti.

Bylos Nr.	Pastaba
30/01/2001, B 193 716 , Lynx	Kaip naudojimo įrodymus protestą pareiškęs asmuo pateikė dvi sąskaitas faktūras iš viso 122 aprangos vienetams ir keturias etiketes be datos ir be informacijos, prie kokių prekių jos turėjo būti kabinamos. Protestų skyrius nusprendė, kad jų neužtenka.

5.3. Pakankamo naudojimo pavyzdžiai

Bylos Nr.	Pastaba
16/11/2011, T-308/06 , Buffalo Milke, EU:T:2011:675	Devynios sąskaitos, kurių datos nuo 2001 m. balandžio mėn. iki 2002 m. kovo mėn., rodančios maždaug 1 600 EUR pardavimą (šiek tiek didesnę nei 1 000 000 EUR metinę apyvartą) ir tai, kad daiktai buvo pristatomi įvairiems klientams mažais kiekiais (12, 24, 36, 48, 60, 72 arba 144 vienetai), išrašytos plataus naudojimo produktams, kaip antai <i>batų tepalui</i> , didžiausioje Europos rinkoje Vokietijoje, kurioje yra maždaug 80 mln. potencialių klientų, buvo laikomos įrodančiomis naudojimą, kuris objektyviai sukuria ar išsaugo <i>batų tepalo</i> ir <i>odos kondicionieriaus</i> rinką. Be to, pardavimo apimtis, atsižvelgiant į naudojimo laikotarpį ir dažnumą, buvo laikoma pakankama, kad jos nebūtų galima laikyti tik simboline, minimalia ar tariama, vien siekiant išsaugoti ženklo suteikiamą teisę. Patvirtinta Bendrojo Teismo (68 punktas).

Bylos Nr.	Pastaba
<p>10/09/2008, T-325/06, Capio, EU:T:2008:338</p>	<p>Buvo nustatyta, kad įrodymai (sąskaitos faktūros, pardavimo sąrašai), rodantys, kad įstojusi į bylą šalis Suomijoje iš viso už 19 901,76 EUR sumą 1998 m. pardavė 4, 1999 m. – 105, o 2001 m. – 12 tuščiavidurio pluošto oksigenatorių su nuimamais kietaisiais rezervuarais, yra pakankami ESPŽ, įregistruoto 10 klasės <i>oksigenatoriams su integruotu siurbliu; integruoto siurblio valdymo prietaisams; integruoto siurblio oro slėgio reguliavimo įtaisams; siurbimo pompoms; kraujospūdžio matuokliams</i> naudojimui iš tikrųjų įrodyti (48, 60 punktai).</p>
<p>27/09/2007, T-418/03, La Mer, EU:T:2007:299</p>	<p>Buvo nuspręsta, kad iš dešimties sąskaitų faktūrų per 33 mėnesius dėl kelių produktų asortimentų, ant pakuotės pažymėtų atitinkamu prekių ženklu, kurių skaičiai labai skiriasi (22 214 – 1995 m. sausio 3 d. sąskaitai faktūrai, 24 085 – 1995 m. gegužės 4 d. sąskaitai faktūrai, 24 135 – 1995 m. gegužės 10 d. sąskaitai faktūrai ir 31 348 – 1997 m. kovo 26 d. sąskaitai faktūrai), įrodančių, kad buvo parduodama skirtingiems asmenims, galima daryti išvadą, kad jos buvo pateiktos tik siekiant parodyti visą pardavimą, bet ne įrodyti, kad prekių ženklas buvo naudojamas viešai ir matomai, o ne vien įmonėje, kuriai priklausė ankstesnis prekių ženklas, ar šiai įmonei priklausančiame arba jos kontroliuojamame platinimo tinkle. Vis dėlto, nors pardavimas nebuvo didelis, jis buvo laikomas įrodančiu naudojimą, kurį buvo objektyviai galima laikyti sukuriančiu ar išsaugančiu atitinkamų produktų realizavimo rinkos dalį ir užtikrinančiu pardavimo apimtį, kad, atsižvelgiant į laikotarpį ir naudojimo dažnumą, ji nebuvo tokia maža, jog galima būtų padaryti išvadą, kad naudojimas buvo tik simbolinis, minimalus ar tariamas, vien siekiant išsaugoti ženklą suteikiamas teises (87–90 punktai).</p>

Bylos Nr.	Pastaba
<p>25/03/2009, T-191/07, Budweiser, EU:T:2009:83</p>	<p>Apeliacinė taryba (20/03/2007, R_299/2006-2, BUDWEISER / BUDWEISER BUDVAR (fig.) et al., § 26) iš esmės nustatė, kad per administracinę procedūrą jai pateiktų dokumentų – sąskaitų faktūrų, įrodančių daugiau kaip 40 000 litrų alaus pardavimą Prancūzijoje nuo 1997 m. spalio mėn. iki 1999 m. balandžio mėn., 1993–2000 m. Austrijoje vieninteliame Austrijos pirkėjui išrašytų 23 sąskaitų faktūrų ir 1993–1997 m. Vokietijoje išrašytų sąskaitų faktūrų – pakako ankstesnio tarptautinio žodinio ženklo BUDWEISER (TR Nr. 238 203) naudojimo apimčiai tose šalyse įrodyti. Tarybos išvadas patvirtino Bendrasis Teismas.</p>
<p>11/05/2006, C-416/04 P, Vitafruit, EU:C:2006:310</p>	<p>Koncentruotų vaisių sulčių pardavimo vieninteliame klientui Ispanijoje per 11,5 mėnesio, kai visa pardavimo apimtis sudarė 4 800 EUR, atitinkančių 293 pakuočių, kiekvienoje po 12 vienetų, pardavimą, pakako ankstesnio Ispanijos prekių ženklo naudojimui (68–77 punktas).</p>
<p>08/07/2010, T-30/09, Peerstorm, EU:T:2010:298</p>	<p>Kaip naudojimo įrodymą protestą pareiškęs asmuo pateikė (tik) keletą katalogų, skirtų galutiniams vartotojams, kuriuose atitinkamu prekių ženklu pažymėti drabužiai. Teismas konstatavo: „<...> tiesa ta, kad šiuose kataloguose nėra informacijos apie faktiškai įstojusias į bylą šalies su prekių ženklu „PETER STORM“ parduotų prekių kiekį. Tačiau šiuo klausimu reikia atsižvelgti į tai, kad kataloguose buvo siūloma daug prekių ženklu „PETER STORM“ pažymėtų prekių ir kad didelę atitinkamo laikotarpio dalį šių prekių buvo galima įsigyti daugiau nei 240 Jungtinėje Karalystėje esančių parduotuvių. <...> iš tikrųjų vertinant visapusiškai, šios aplinkybės leidžia daryti išvadą, kad jis buvo gana plačiai naudojamas“ (42–43 punktai).</p>

Bylos Nr.	Pastaba
04/09/2007, R 35/2007-2 , DINKY	Buvo nutarta, kad maždaug 1 000 miniatiūrinių žaislinių mašinelių pardavimas yra pakankama naudojimo apimtis, atsižvelgiant į tai, kad produktai konkrečioje rinkoje už didelę kainą buvo daugiausia parduodami kolekcininkams.
11/10/2010, R 571/2009-1 , VitAmour / VITALARMOR	Buvo nutarta, kad 500 kg pieno baltymų iš viso už 11 000 EUR pardavimas yra pakankamas <i>žmonėms vartoti skirtų pieno baltymų</i> naudojimui iš tikrųjų įrodyti. Atsižvelgiant į produktų pobūdį (jie yra ne vartojimo prekės, o sudedamosios dalys, naudojamos maisto perdirbimo pramonėje), nurodyta suma ir vertės iš tikrųjų įrodė buvimą rinkoje viršydamos reikalaujamą ribą.
27/07/2011, R 1123/2010-4 , Duracryl / DURATINT et al.	Įvairioms įvairių Ispanijos regionų įmonėms išrašytos vienuolika sąskaitų faktūrų, rodančių, kad atitinkamu laikotarpiu prekių ženklo savininkas pardavė 311 prekių ženklu pažymėtų įvairaus dydžio produkto pakuočių už gryną 2 684 EUR sumą, buvo laikomos pakankamomis prekių ženklo, įregistruoto 2 klasės <i>medžio konservavimo priemonėms</i> , naudojimui iš tikrųjų įrodyti.
01/02/2011, B 1 563 066	Buvo nurodyta daugiau kaip 10 mln. EUR <i>medicinos prekių</i> metinė pardavimo apyvarta per kelerius metus. Atitinkamos sąskaitos faktūros (viena per atitinkamus metus) įrodė tik faktinį maždaug 20 EUR vertės pardavimą per metus. Atlikusi bendrą vertinimą ir atsižvelgusi į papildomą pateiktą medžiagą, pvz., kainoraščius, priesaika patvirtintą pareiškimą, pakuotes ir reklamos medžiagą, Tarnyba padarė išvadą, kad to užtenka naudojimui iš tikrųjų įrodyti.
26/01/2001, B 150 039	Protestų skyrius nutarė, kad maždaug 2 000 kailinių žaislinių žvėrelių pardavimo aukštų kainų rinkos sektoriuje įrodymai yra pakankami.

Bylos Nr.	Pastaba
18/06/2001, B 167 488	Protestą pareiškęs asmuo pateikė vieną sąskaitą faktūrą, kurioje buvo nurodytas vienos didelio tikslumo lazerinės pjovimo mašinos pardavimas už 565 000 FRF, katalogą, kuriame aprašytas jos veikimas, ir nuotraukų, kuriose vaizduojamas šis produktas. Protestų skyrius nutarė, kad, atsižvelgus į produkto pobūdį, konkrečią rinką ir palyginti didelę jo kainą, šių įrodymų pakanka.

6 Naudojimo pobūdis

Terminas „naudojimo pobūdis“ reiškia:

- naudoti ženklą pagal jo esminę funkciją prekyboje ([6.1 dalis toliau](#));
- naudoti ženklą, tokį, koks jis yra įregistruotas, arba jo variantą ([6.2 dalis toliau](#)), ir
- naudoti ženklą, susijusį su prekėmis ir paslaugomis, kurioms jis įregistruotas ([6.3 dalis toliau](#)).

6.1. Kaip prekių ženklo naudojimas

6.1.1 Ženklo naudojimas atsižvelgiant į jo esminę funkciją

6.1.1.1 Individualių ženklų naudojimas

ESPŽR [18 straipsnyje](#) ir [47 straipsnio 2 dalyje](#) reikalaujama pateikti įrodymus apie naudojimą iš tikrųjų prekėms ir paslaugoms, kurioms prekių ženklas įregistruotas ir kurias protestą pareiškęs asmuo nurodo kaip savo protesto pagrindą. Todėl protestą pareiškęs asmuo turi įrodyti, kad ženklas buvo naudojamas rinkoje kaip prekių ženklas.

Kadangi prekių ženklas, be kita ko, atlieka prekių ir paslaugų bei už jų pateikimą rinkai atsakingo asmens ryšio funkciją, naudojimo įrodymais reikia įrodyti **aiškų ženklo naudojimo ir atitinkamų prekių ir paslaugų ryšį**. Kaip aiškiai nurodyta [ESPŽDR 10 straipsnio 4 dalyje](#), ženklo nebūtina tvirtinti prie pačių prekių (12/12/2014, [T-105/13](#), TrinkFix, EU:T:2014:1070, § 28–38). Ženklo atvaizdas ant pakuotės, katalogų, reklaminės medžiagos ar sąskaitų, susijusių su atitinkamomis prekėmis ir paslaugomis, tiesiogiai įrodo, kad ženklas naudojamas iš tikrųjų.

Naudojimui iš tikrųjų būtina, kad žymuo būtų naudojamas kaip **prekių ženklas**:

- ne vien iliustravimo tikslais ir ne tik ant reklaminių prekių ar paslaugų,

- pagal savo esminę funkciją, tai yra užtikrinti prekių ar paslaugų, kurioms jis įregistruotas, kilmės tapatumą (11/03/2003, [C-40/01](#), Minimax, EU:C:2003:145, § 43).

Todėl, pvz., toliau nurodyti žymenys **nėra tinkami** siekiant įrodyti **prekių ženklo** naudojimą iš tikrųjų.

1. Žymens kaip **sertifikavimo ženklo** naudojimas. Sertifikavimo ženklus galima gauti tam tikrose jurisdikcijose, jei laikomasi apibrėžtų standartų. Sertifikavimo ženklo turėtojas nėra įgaliotas sertifikuotų prekių ar paslaugų naudotojas, gamintojas ar tiekėjas / teikėjas, veikiau sertifikuotojas, kuris vykdo teisėtą sertifikavimo ženklo naudojimo kontrolę. Sertifikavimo ženklai gali būti naudojami kartu su sertifikuotų prekių gamintojo arba sertifikuotų paslaugų teikėjo individualiu prekių ženklu. Sertifikavimo ženklo esminė funkcija skiriasi nuo individualaus prekių ženklo esminės funkcijos: pastaroji funkcija pirmiausia yra susijusi su prekių ir paslaugų kilmės nustatymu, o sertifikavimo ženklo esminė funkcija yra patvirtinti, kad prekės ar paslaugos atitinka tam tikrus nustatytus standartus ir turi konkrečias charakteristikas. Todėl sertifikavimo ženklas negali būti naudojamas kaip individualus prekių ženklas, nes jo naudojimas vartotojams negarantuoja, kad prekės arba paslaugos gaminamos arba teikiamos vienos įmonės, kuri kontroliuoja jų gamybą arba teikimą ir kuriai dėl to tenka atsakomybė už tų prekių arba paslaugų kokybę (08/06/2017, [C-689/15](#), Cotton Flower, EU:C:2017:434, § 45).
2. Žymens kaip **geografinės nuorodos** (GN) naudojimas. Esminė GN funkcija – nurodyti prekių, pagamintų tam tikrame regione arba vietovėje, kilmę. Tai prieštarauja pagrindinei individualaus prekių ženklo funkcijai, būtent nurodyti komercinę kilmę. Kai GN yra individualiame ženkle, kuriuo vartotojams garantuojama, kad juo žymimos prekės gaminamos vienos įmonės, kuri kontroliuoja jų gamybą ir kuriai dėl to tenka atsakomybė už tų prekių arba paslaugų kokybę, protestą pareiškęs asmuo turi pateikti įrodymų, kad ženklas naudojamas kaip individualus ženklas (07/06/2018, [T-72/17](#), Steirisches Kürbiskernöl (fig.), EU:T:2018:335, § 52; 17/10/2019, [C-514/18 P](#), Steirisches Kürbiskernöl (fig.), EU:C:2019:878, § 37–43). GN naudojimo įrodymai (pvz., kontrolės tarybų bendrieji pareiškimai) negali būti naudojami individualaus ženklo naudojimui įrodyti. Daugiau informacijos apie geografines nuorodas pateikta [gairių B dalies „Nagrinėjimas“ 4 skirsnio „Absoliutūs atsisakymo registruoti pagrindai“ 10 skyriuje „Prekių ženklai, kurie prieštarauja geografinėms nuorodoms \(ESŽPR 7 straipsnio 1 dalies j punktas\)“](#).

Atsižvelgiant į aplinkybes, toliau nurodytos situacijos gali tinkamai patvirtinti registruoto prekių ženklo naudojimą iš tikrųjų. Taip yra todėl, kad žymuo vienu metu gali būti naudojamas keliais tikslais. Todėl toliau nurodyti naudojimo būdai taip pat gali būti laikomi žymens kaip prekių ženklo naudojimu. Vis dėlto tikslas, kuriuo naudojamas žymuo, turi būti įvertinamas individualiai.

1. **Žymens naudojimą kaip įmonės ar prekybinį pavadinimą** galima laikyti prekių ženklo naudojimu, jeigu pačios atitinkamos prekės ar paslaugos yra atpažįstamos ir rinkoje siūlomos pažymėtos šiuo žymeniu (13/04/2011, [T-209/09](#), Alder Capital, EU:T:2011:169, § 55–56). Apskritai taip nėra tais atvejais, kai įmonės pavadinimas

naudojamas tik kaip parduotuvės iškaba (išskyrus įrodinėjimą dėl mažmeninių paslaugų) arba yra ant katalogo nugarėlės ar atsitiktinai rodomas ant etiketės (18/01/2011, [T-382/08](#), Vogue, EU:T:2011:9, § 47).

Iš esmės žymens kaip **įmonės pavadinimo arba prekybinio pavadinimo** naudojimas pats savaime nėra skirtas prekėms ar paslaugoms atskirti. **Įmonės pavadinimo** paskirtis – identifikuoti įmonę, o **prekybinio pavadinimo ar parduotuvės pavadinimo** paskirtis – pavadinti vykdomą verslą. Todėl jeigu naudojant įmonės pavadinimą, prekybinį pavadinimą ar parduotuvės pavadinimą tikrai siekiama identifikuoti įmonę ar pavadinti vykdomą verslą, tokio naudojimo negalima laikyti naudojimu, „susijusiu su prekėmis ir paslaugomis“ (11/09/2007, [C-17/06](#), Céline, EU:C:2007:497, § 21; 13/05/2009, [T-183/08](#), Jello Schuhpark II, EU:T:2009:156, § 31–32).

Įmonės pavadinimo ar prekybinio pavadinimo naudojimą galima laikyti **naudojimu „prekėms“**, jeigu:

- šalis prie prekių **pritvirtina žymenį**, kuris sudaro jo įmonės pavadinimą, prekybinį pavadinimą ar parduotuvės pavadinimą; arba
- nors žymuo nepritvirtintas, šalis žymenį naudoja taip, kad yra **nustatomas ryšys** tarp įmonės, prekybinio ar parduotuvės pavadinimo ir prekių ar paslaugų (11/09/2007, [C-17/06](#), Céline, EU:C:2007:497, § 21–23).

Jeigu yra įvykdoma kuri nors viena iš šių dviejų sąlygų, tai, kad žodžio elementas yra naudojamas kaip įmonės prekybinis pavadinimas, nedraudžia jo naudoti kaip prekių ženklo prekėms ar paslaugoms žymėti (30/11/2009, [T-353/07](#), Coloris, EU:T:2009:475, § 38).

Pavyzdžiui, įmonės pavadinimo pateikimas **užsakymo formų arba sąskaitų faktūrų** viršutinėje dalyje, priklausomai nuo to, kaip žymuo jose atvaizduojamas, gali būti tinkama priemonė įrodant, kad registruotas prekių ženklas iš tikrųjų naudojamas (06/11/2014, [T-463/12](#), MB, EU:T:2014:935, § 44–45). Tuo, kad sąskaitose faktūrose kartu nurodomas įmonės pavadinimas ir prekių ženklas, jeigu tas abi nuorodas galima aiškiai atskirti, galima įrodyti, kad žymuo naudojamas teikiamų paslaugų komercinei kilmei nurodyti, neatsižvelgiant į tai, kad sąskaitose faktūrose taip pat gali būti pateikti smulkesni prekių ženklai (03/10/2019, [T-666/18](#), ad pepper (fig.), EU:T:2019:720, § 82–84).

Tačiau vien įmonės pavadinimo naudojimo sąskaitų faktūrų viršutinėje dalyje, aiškiai nenurodant konkrečių produktų ar paslaugų, nepakanka.

2. Naudojant **žymenį kaip domeno vardą ar jo dalį** pirmiausia identifikuojamas interneto svetainės savininkas. Tačiau, atsižvelgiant į aplinkybes, taip gali būti naudojamas ir įregistruotas ženklas (o tai leidžia manyti, kad jis susieja su svetaine, kurioje yra prekės ir paslaugos).

Vien fakto, kad protestą pareiškęs asmuo turi registruotą domeno vardą, kuriame yra ankstesnis prekių ženklas, savaime nepakanka norint įrodyti prekių ženklo naudojimą iš

tikrųjų. Šalis turi įrodyti, kad atitinkamos prekės ar paslaugos siūlomos naudojant domeno varde esantį prekių ženklą.

6.1.1.2 Kolektyvinių ir sertifikavimo ženklų naudojimas

Nacionaliniai ir ES kolektyviniai ženklai bei sertifikavimo ženklai taip pat gali būti laikomi „ankstesniais prekių ženklais“, kaip apibrėžta [ESPŽR 8 straipsnio 2 dalyje](#), kuriais galima pagrįsti protestą, todėl jiems gali būti taikomas naudojimo reikalavimas pagal [ESPŽR 47 straipsnio 2 ir 3 dalis](#).

Taikomi su naudojimo sąlygomis susiję ESPŽR reikalavimai. Tačiau būtina atsižvelgti į skirtingas šių ženklų funkcijas. Protestą pareiškęs asmuo privalo įrodyti, kad įgaliojti asmenys (žr. [7.3 dalį](#)) kolektyvinį arba sertifikavimo ženklą naudojo atsižvelgdami į jo esminę funkciją.

Kolektyvinio ženklo esminė funkcija yra atskirti **asociacijos**, esančios ženklo savininke, narių prekes arba paslaugas nuo kitų įmonių prekių arba paslaugų (20/09/2017, [C-673/15 P](#), [C-674/15 P](#), [C-675/15 P](#), [C-676/15 P](#), DARJEELING (fig.) / DARJEELING et al., EU:C:2017:702, § 63). Kolektyvinių ženklų specifinė savybė yra rodyti **kolektyvinę** komercinę prekių arba paslaugų kilmę, t. y. rodyti, kad tam tikros prekės arba paslaugos yra gaminamos arba teikiamos tam tikro kolektyvo, esančio kolektyvinio ženklo savininku, nario, ir kad tai nėra **individuali** komercinė kilmė, kaip tai yra kalbant apie individualius ženklus. Todėl kitaip nei individualus ženklas, kolektyvinio ženklo funkcija nėra nurodyti prekių arba paslaugų, kurioms jis įregistruotas, kilmės tapatumą. Gamintojai, paslaugų teikėjai arba prekybininkai, kurie priklauso asociacijai, esančiai kolektyvinio ženklo savininke, neprivalo priklausyti tai pačiai įmonių grupei, kuri gamina ar tiekia prekes arba teikia paslaugas kontroliuojant vienai įmonei. Iš tikrųjų, jie gali būti konkurentai, kurių kiekvienas naudoja tiek kolektyvinį prekių ženklą, kuriuo nurodoma, kad jie priklauso tai asociacijai, tiek individualų prekių ženklą, nurodantį prekių arba paslaugų kilmės tapatumą. Tačiau, kaip ir individualus ženklas, kolektyvinis ženklas turi būti naudojamas asociacijos narių įregistruotų prekių arba paslaugų realizavimo rinkos sukūrimo ar išsaugojimo tikslais (12/12/2019, [C-143/19 P](#), EIN KREIS MIT ZWEI PFEILEN (fig.), EU:C:2019:1076).

Esminė **sertifikavimo ženklo** funkcija nėra nurodyti **komercinę** kilmę, kaip tai yra individualių ir kolektyvinių ženklų atveju, bet išskirti ženklo savininko sertifikuojamas prekes ir paslaugas kaip atitinkančias nustatytus standartus ir turinčias konkrečias savybes, kurių neturi nesertifikuotos prekės ir paslaugos. Kad sertifikavimo ženklo naudojimas būtų laikomas tikru naudojimu, jis turi būti naudojamas pagal šią esminę funkciją.

6.1.2. Naudojimas prekyboje

6.1.2.1 Viešas naudojimas ir vidaus naudojimas

Naudojimas turi būti viešas, t. y. jis turi būti išorinis ir matomas esamiems ar galimiems prekių ar paslaugų klientams. Naudojimas privačioje srityje arba grynai vidaus naudojimas įmonėje arba įmonių grupėje nereiškia naudojimo iš tikrųjų (09/12/2008, [C-442/07](#), Radetzky, EU:C:2008:696, § 22; 11/03/2003, [C-40/01](#), Minimax, EU:C:2003:145, § 37; 09/09/2015, [T-584/14](#), ZARA, EU:T:2015:604, § 33).

Ženklas turi būti naudojamas **viešai ir išoriškai** vykdant komercinę veiklą, siekiant ekonominės naudos, kad būtų užtikrinta prekių ir paslaugų, kurios juo reprezentuojamos, pardavimo vieta (12/03/2003, [T-174/01](#), Silk Cocoon, EU:T:2003:68, § 39; 30/04/2008, [T-131/06](#), Sonia Sonia Rykiel, EU:T:2008:135, § 38). Išorinis naudojimas nebūtinai reiškia į galutinius vartotojus orientuotą naudojimą. Pavyzdžiui, atitinkami įrodymai gali būti pagrįstai gaunami iš **tarpininko**, kurio veiklą sudaro profesionalių pirkėjų nustatymas, pvz., platinimo įmonių, kurioms tarpininkas parduoda pradinių gamintojų pagamintus produktus (21/11/2013, [T-524/12](#), RECARO, EU:T:2013:604, § 25–26).

Atitinkamus įrodymus taip pat gali pagrįstai pateikti grupę sudaranti **platinimo įmonė**. Platinimas – tai verslo organizavimo būdas, įprastas prekiaujant, ir reiškia ženklo naudojimą, kurio negalima laikyti tik naudojimu įmonių grupės viduje, nes ženklas naudojamas ir išoriškai, viešai (17/02/2011, [T-324/09](#), Friboi, EU:T:2011:47, § 32).

Ženklo naudojimas turi būti **susijęs su rinkai jau pateiktomis ar numatomomis pateikti prekėmis ar paslaugomis**, kurioms užsisakyti įmonė ruošiasi užsitikrinti klientų. Tiesiog pasiruošimas naudoti ženklą, pvz., etikečių spausdinimas, taros gamyba ir pan., yra naudojamas vidaus poreikiams, todėl šiame kontekste nelaikomas naudojimu (11/03/2003, [C-40/01](#), Minimax, EU:C:2003:145, § 37).

6.1.2.2 Komercinė veikla ir reklaminė veikla

Jeigu prekių ženklo apsauga užtikrinama **ne pelno įmonių** prekių ar paslaugų atžvilgiu ir ženklas yra naudojamas, faktas, kad ženklas naudojamas siekiant gauti pelno, nėra svarbus: „Aplinkybė, kad labdaros organizacija nesiekia pelno, nereiškia, kad ji negali turėti tikslo sukurti ir vėliau išsaugoti savo prekių ir paslaugų rinką“ (09/12/2008, [C-442/07](#), Radetzky, EU:C:2008:696, § 17).

Nemokamai siūlomos prekės ir paslaugos gali reikšti naudojimą iš tikrųjų, jeigu jos siūlomos komerciniais tikslais, t. y. ketinant įsteigti ar išlaikyti šių prekių ar paslaugų pardavimo vietą ES, priešingai kitų įmonių prekėms ar paslaugoms, taigi su jomis konkuruojančioms (09/09/2011, [T-289/09](#), Omnicare Clinical Research, EU:T:2011:452, § 67–68).

Vien ženklo naudojimas **reklaminėje kitų prekių** medžiagoje paprastai negali būti laikomas pakankamu (netiesioginiu) naudojimo įrodymu pagal prekių ženklų teisę tokioms reklaminėms prekėms, kurioms ženklas yra ar buvo naudojamas. Pavyzdžiui,

drabužių, tokių kaip marškinėlių ir beisbolo kepuraičių dalijimo per reklaminius renginius siekiant parduoti kitą produktą, tarkim, gėrimą, negalima laikyti tikru nagrinėjamo ženklo naudojimu drabužiams.

Tarnybos praktiką dėl „naudojimo iš tikrųjų“ reklaminiams prekėms patvirtino Teismas.

Ankstesnis ženklas	Bylos Nr.
WELLNESS	15/01/2009, C-495/07 , EU:C:2009:10 (prejudicinis sprendimas)
<p>Protestą pareiškusiam asmeniui priklausė ženklas „WELLNESS“, įregistruotas 25 ir 32 klasių prekėms. Pardavinėdamas savo „WELLNESS“ drabužius, jis taip pat naudojo ženklą nealkoholiniam gėrimui, kuris buvo įteikiamas kaip dovana mažuose buteliukuose kartu su parduodamais drabužiais, žymėti „WELLNESS“ ženklu pažymėti gėrimai nebuvo parduodami atskirai.</p> <p>Teismas pripažino, kad jeigu reklaminiai daiktai dalijami kaip atlygis už kitų prekių įsigijimą ir siekiant paskatinti jų pardavimą, ženklas praranda savo komercinę esmę reklaminiams prekėms ir jo negalima laikyti iš tikrųjų naudojamu rinkoje tos klasės prekėms (22 punktas).</p>	

6.1.2.3 Naudojimas prekėms

Prekių ženklai tradiciškai naudojami prekėms (išspausdinti ant prekių, ant etikečių ir pan.) ar jų pakuotei. Tačiau naudojimo ant prekių ar jų pakuotės įrodymas nėra vienintelis būdas naudojimui prekėms įrodyti. Jei yra tinkamas ryšys tarp ženklo ir prekių, pakanka, kad ženklas naudojamas prekių ar paslaugų atžvilgiu, pvz., brošiūrose, skrajutėse, pardavimo vietose esančiose iškabose ir pan.

Pavyzdžiui, jeigu protestą pareiškęs asmuo parduoda savo prekes tik per katalogus (užsakymo paštu pardavimas) arba internetu, ženklas gali ne visada būti rodomas ant pakuotės ar net ant pačių prekių. Tokiais atvejais naudojimas (internetu) puslapiuose, kur pateikiamos prekės, jeigu tik jis kitu požiūriu iš tikrųjų naudojamas laiko, vietos, apimties ir pobūdžio požiūriu, paprastai bus laikomas pakankamu. Ženklo savininkas neturės pateikti įrodymų, kad ženklas iš tikrųjų buvo rodomas ant pačių prekių.

Ankstesnis žymuo	Bylos Nr.
PETER STORM	08/07/2010, T-30/09 , Peerstorm, EU:T:2010:298

Ankstesnis žymuo	Bylos Nr.
<p>Pateikti įrodymai, kuriais siekiama įrodyti aptariamo ženklo naudojimą iš tikrųjų, gali būti katalogai. „Reikia pastebėti, kad, be įvairiais prekių ženklais pažymėtų aprangos prekių, jame siūloma pirkti daugiau kaip 80 įvairių prekių ženklu PETER STORM pažymėtų prekių. Tai yra vyriški ir moteriški švarkai, megztiniai, kelnės, palaidinės, avalynė, puskojinės, kepurės ir pirštinės, kurių atitinkamos savybės yra trumpai apibūdintos. Ankstesnis prekių ženklas stilizuotomis raidėmis yra pavaizduotas šalia kiekvienos prekės. Šiame kataloge nurodytos prekių kainos GBP ir kiekvienos jų referencinis numeris“ (38–39 punktai).</p>	

Tačiau situacija tampa šiek tiek kitokia, kai prekių ženklas naudojamas, pvz., kataloge arba reklamose, ant krepšių arba sąskaitų faktūrų, siekiant nurodyti ne pačias prekes, bet mažmeninį prekiautoją.

Ankstesnis žymuo	Bylos Nr.
Schuhpark	13/05/2009, T-183/08 , Jello Schuhpark II, EU:T:2009:156
<p>Bendrasis Teismas konstatavo, kad naudojant žymenį <i>Schuhpark</i> avalynei reklamoje, ant rankinių ir sąskaitų faktūrų siekta identifikuoti ne batų kilnę (batai buvo pažymėti savo ženklu arba iš viso be ženklo), bet batais prekiaujančios mažmeninės įmonės ar prekybinį pavadinimą. Nuspręsta, kad to neužtenka žymens <i>Schuhpark</i> ir batų ryšiu įrodyti. Kitaip tariant, <i>Schuhpark</i> gali būti ir batų mažmeninės prekybos ženklas, tačiau jis nebuvo naudojamas kaip prekių ženklas prekėms žymėti (31–32 punktai).</p>	

6.1.2.4 Naudojimas paslaugoms

Ženkilai negali būti tiesiogiai naudojami pačioms paslaugoms žymėti. Todėl, kalbant apie paslaugoms įregistruotus ženklus, jie paprastai naudojami ant komercinės medžiagos, reklamoje ar koku nors kitu būdu, tiesiogiai ar netiesiogiai susijusiu su paslaugomis. Jeigu naudojimas ant tokių daiktų įrodo naudojimą iš tikrųjų, jo pakanka.

Ankstesnis žymuo	Bylos Nr.
M&P	06/11/2014, T-463/12 , MB, EU:T:2014:935
<p>Ankstesnis prekių ženklas buvo įregistruotas 42 klasei, inter alia, patentinio patikėtinio paslaugoms. Ženklo naudojimas ant sąskaitų faktūrų, vizitinių kortelių ir įmonės korespondencijoje buvo laikomas pakankamu, kad būtų įrodytas naudojimas iš tikrųjų atsižvelgiant į patentinio patikėtinio paslaugas.</p>	

STRATEGIES	05/10/2010, T-92/09 , STRATEGI / Stratégies, EU:T:2010:424
<p>Jeigu ankstesnis ženklas buvo įregistruotas <i>verslo vadybos</i> paslaugoms ir buvo naudojamas kaip verslo žurnalų pavadinimas, Bendrasis Teismas neatmetė galimybės, kad toks naudojimas galėtų būti laikomas naudojimu iš tikrųjų aptariamų paslaugų atžvilgiu, jeigu būtų įrodyta, kad žurnale remiamas <i>verslo vadybos</i> paslaugų teikimas, t. y. jeigu paslaugos teikiamos naudojantis žurnalu. Nors tarp leidėjo ir paslaugų gavėjo nėra „tiesioginio dvišalio ryšio“, tai nekliaudo konstatuoti naudojimo iš tikrųjų. Taip yra todėl, kad žurnalas neplatintas nemokamai, todėl galima tikėti teiginiu, kad, sumokant žurnalo kainą, atsilyginama už suteiktą paslaugą (31–35 punktai).</p>	

6.1.2.5 Naudojimas reklamoje

Prekių ženklai atlieka savo komercinės prekių ar paslaugų kilmės nurodymo bei jų savininko prestižo simbolio vaidmenį ne tik kai jie faktiškai naudojami ant prekių ar paslaugų ar su jomis siejant, bet ir kai jie naudojami reklamoje. Iš tiesų prekių ženklų reklamos arba rinkos komunikacijos funkcija yra viena iš svarbiausių.

Todėl naudojimas reklamoje paprastai bus laikomas prilygstančiu naudojimui iš tikrųjų:

- jeigu reklamos mastas yra pakankamas, kad reikštų viešą ženklo naudojimą iš tikrųjų; ir
- jeigu tarp ženklo ir prekių ar paslaugų, kurioms jis įregistruotas, galima nustatyti ryšį.

Teismas patvirtino šį požiūrį byloje *Minimax*, konstatavęs, kad ženklo naudojimas turi būti susijęs su rinkai jau pateiktomis arba numatomomis pateikti prekėmis ar paslaugomis, kurioms įmonė ruošiasi užsitikrinti klientus, **ypač rengdama reklamos kampanijas** (11/03/2003, [C-40/01](#), *Minimax*, EU:C:2003:145, § 37).

Tačiau konkretaus atvejo rezultatas labai priklausys nuo individualių aplinkybių, kaip nurodyta toliau pateiktuose pavyzdžiuose:

Ankstesnis žymuo	Bylos Nr.
BLUME	28/10/2002, R 681/2001-1 , Blumen Worldwide (fig.) / BLUME, LEOPOLDO BLUME

Ankstesnis žymuo	Bylos Nr.
<p>Paslaugos: 41 klasei priskiriamos leidybos įmonės paslaugos.</p> <p>Taryba patvirtino, kad kartu aiškinamų įrodymų (kuriuos sudarė katalogai, spaudos informacija ir reklamos skelbimai) pakako įrodyti, kad prekių ženklas naudojamas iš tikrųjų.</p> <p>„Nors užsakymų istorija ir banko sąskaitos išrašas nepateikia jokios informacijos apie tai, kaip ir kiek ženklas buvo naudojamas Ispanijoje, likę dokumentai, t. y. katalogai, spaudos informacija ir reklaminiai skelbimai, aiškinant juos kartu, įrodo, kad nagrinėjamu laikotarpiu protestą pareiškęs asmuo Ispanijoje buvo išleidęs žurnalus ir knygas, pažymėtas prekių ženklu BLUME. Net jeigu protestą pareiškęs asmuo nepateikia jokių sąskaitų faktūrų, užsakymų ar pardavimo duomenų, yra priežasčių manyti, kad jis reklamavo savo knygas ir žurnalus, skatino jų pardavimą ir juos pardavinėjo pažymėtus prekių ženklu BLUME. Nors protestą pareiškęs asmuo identifikavo ir datavo reklaminius dokumentus ir spaudos informaciją, prekių ženklas BLUME visada minimas spaudos pranešimuose ir cituojamų knygų tituliname lape. Be to, tekstas yra ispanų kalba, o kainos nurodytos pesetomis. Skaitant šiuos spaudos pranešimus kartu su katalogais, jie įrodo, kad yra nurodomos tam tikros kataloguose aiškiai minimos knygos <...>“ (23 punktas).</p>	

Ankstesnis žymuo	Bylos Nr.
BIODANZA	13/04/2010, R 1149/2009-2 , BIODANZA (fig.) / BIODANZA; patvirtinta 08/03/2012, T-298/10 , Biodanza, EU:T:2012:113
<p>Prekės ir paslaugos: 16 ir 41 klasės.</p> <p>Taryba atmetė Protestų skyriaus išvadą, kad įrodymai (tik reklamos skelbimai) patvirtina naudojimą iš tikrųjų.</p> <p>Iš ginčijamame sprendime padarytos išvados visiškai aišku, kad protestą pareiškusio asmens įrodymus sudaro tik reklamos skelbimai, galintys įrodyti tik tai, jog protestą pareiškęs asmuo visą nagrinėjamą laikotarpį reklamavo metinį „BIODANZA“ festivalį, o seminarus – reguliariai ir nereguliariai nuo 2002 m.</p> <p>Tačiau, priešingai ginčijamo sprendimo išvadai, tokie reklamos skelbimai negali įrodyti jų platinimo potencialiems Vokietijos klientams. Be to, jie negali įrodyti jokio platinimo masto, pardavimų kiekio ar dėl ženklu saugomų paslaugų sudarytų sutarčių skaičiaus. Vien reklaminių skelbimų buvimas gali rodyti nebent tai, kad yra įmanoma arba tikėtina, jog ankstesniu prekių ženklu pažymėtos reklamuotos paslaugos buvo parduodamos arba bent siūlomos parduoti atitinkamoje teritorijoje, tačiau jie negali to įrodyti, kaip buvo nepagrįstai manoma ginčijamame sprendime.</p>	

Jeigu reklama organizuojama tuo pat metu, kai prekės ir paslaugos yra teikiamos rinkai, ir yra abiejų veiklos rūšių įrodymų, reklama bus patvirtintas naudojimo tikrumas.

Faktinio prekių ir paslaugų pateikimo rinkai išankstinė reklama, jeigu siekiama sukurti prekių ar paslaugų rinką, paprastai bus laikoma naudojimo iš tikrųjų įrodymu.

Abejotina, ar vien reklama, nesant jokių dabartinių ar būsimų planų faktiškai pardavinėti prekes ar paslaugas, rodo naudojimą iš tikrųjų. Kaip ir daugeliu kitų atvejų, rezultatas priklausys nuo kiekvienos bylos aplinkybių. Pavyzdžiui, jeigu prekės ar paslaugos prieinamos užsienyje, pvz., atostogų būstas ar konkretūs produktai, vien reklamos gali pakakti naudojimui iš tikrųjų įrodyti.

6.1.2.6 Naudojimas internete

Kriterijai, taikomi vertinant spausdintinės informacijos iš interneto pobūdžio įrodymus, nėra griežtesni nei vertinant kitų rūšių įrodymus. Todėl prekių ženklo buvimas interneto svetainėse gali rodyti, be kita ko, jo naudojimo pobūdį arba tai, kad ženklu pažymėtos prekės ar paslaugos buvo siūlomos visuomenei. Tačiau vien prekių ženklo buvimo interneto svetainėje savaime nepakanka, kad būtų galima įrodyti jo naudojimą iš tikrųjų, nebent interneto svetainėje taip pat nurodyta naudojimo vieta, laikas ir mastas, jeigu ši informacija nėra pateikta kitaip.

Ankstesnis ženklas	Bylos Nr.
SHARP	20/12/2011, R 1809/2010-4 , SHARPMASER / SHARP (fig.)
<p>Protestą pareiškęs asmuo pateikė „ištraukas iš protestą pareiškusio asmens interneto svetainių, skirtų skirtingoms šalims“. Taryba nusprendė, kad „paprasčiausia iš įmonės interneto puslapio paimta ir išspausdinta informacija negali įrodyti ženklo naudojimo tam tikroms prekėms, jei nėra papildomos informacijos apie tai, kad interneto svetainę faktiškai naudojo galimi ir atitinkami klientai ar kad buvo rengiama papildoma reklama ir jei nėra duomenų apie skirtingų prekių pardavimą, neturint prekių nuotraukų su atitinkamu ženklu ir pan.“ (33 punktas).</p>	

Ankstesnis žymuo	Bylos Nr.
WALZERTRAUM	17/01/2013, T-355/09 , Walzer Traum, EU:T:2013:22; patvirtinta 17/07/2014, C-141/13 P , Walzer Traum, EU:C:2014:2089
<p>Protestą pareiškęs asmuo, konditeris, kuriam priklauso Vokietijos 30 klasei priskiriamų prekių ženklas „WALZERTRAUM“, pateikė įrodymus apie internete paskelbtą reklamą brošiūrą, kurioje pateikiama bendra informacija apie jo darbo metodus, produktams naudojamą sudedamąsias dalis ir produktų asortimentą, įskaitant „WALZERTRAUM“ šokoladą. Tačiau prekių nebuvo galima užsakyti per interneto svetainę. Dėl šios priežasties Bendrasis Teismas pripažino, kad negalima nustatyti ryšio tarp interneto svetainės ir parduotų prekių skaičiaus (47 punktas).</p>	

Visų pirma iš interneto paimtos pateikiamos informacijos, kaip įrodymų, vertę gali sustiprinti įrodymai, kad konkrečioje interneto svetainėje buvo lankomasi, pirmiausia,

kad tam tikras klientų skaičius per interneto svetainę atitinkamą laiką užsisakinėjo atitinkamas prekes ir paslaugas. Pavyzdžiui, naudingi įrodymai šiuo atžvilgiu galėtų būti įrašai, paprastai saugomi tvarkant įmonės interneto puslapį, pvz., įrašai, susiję su įvairiais laikotarpiais padarytų spustelėjimų skaičiumi arba kai kuriais atvejais – šalimis, iš kurių buvo prisijungta prie interneto puslapio.

Kalbant apie **atitinkamą laikotarpį**, internete ar interneto duomenų bazėse esanti informacija laikoma tos dienos, kurią informacija buvo paskelbta. Interneto svetainėse dažnai pateikiama labai svarbi informacija. Tam tikrą informaciją galima sužinoti tik iš tokių svetainių. Tai apima, pvz., internetinius katalogus, kurie nėra prieinami spausdintine forma.

Atsižvelgiant į interneto pobūdį kartais gali būti sudėtinga nustatyti faktinę informacijos paskelbimo visuomenei datą. Pavyzdžiui, ne visose svetainėse nurodoma jų skelbimo data. Be to, interneto svetainės lengvai atnaujinamos, vis dėlto daugumoje jų nepateikiamas anksčiau rodytos informacijos archyvas ir nerodomi įrašai, iš kurių visuomenės nariai galėtų tiksliai nustatyti, kas ir kada buvo paskelbta.

Šiomis aplinkybėmis naudojimo internete diena bus laikoma patikima, visų pirma jeigu:

- interneto svetainėje data žymimas kiekvienas įėjimas ir taip pateikiama informacija, susijusi su rinkmenai ar interneto puslapiui taikytų pakeitimų istorija (pvz., kaip Vikipedijoje arba automatiškai pridant prie turinio, pvz., forumų žinutės ir tinklaraščiai); arba
- paieškos sistemos nurodo interneto tinklalapių indeksavimo datas (pvz., Google™ podėlis); arba
- interneto puslapio ekrano kopijoje nurodyta konkreti data.

Pateikti įrodymai turi rodyti, kad internetiniai sandoriai buvo **susiję su ženklų pažymėtomis prekėmis ar paslaugomis**.

Ankstesnis žymuo	Bylos Nr.
ANTAX	02/02/2012, T-387/10 , Arantax, EU:T:2012:51
<p>Protestą pareiškęs asmuo, be kita ko, pateikė kelių mokesčių konsultavimo įmonių, naudojusių prekių ženklą, kuriuo grindžiamas protestas, interneto puslapių ištraukas. Bendrasis Teismas nusprendė, kad iš interneto puslapiuose esančių nuorodų skaitytojas galėjo nustatyti prekių ženklo ir teikiamų paslaugų ryšį (39–40 punktai).</p>	

Nors **ženklų pobūdį** ir tam tikru mastu – **laiką** (kaip nurodyta pirmiau) bei **vietą** įrodyti ne taip sunku, **naudojimo apimtį** įrodymas kelia daugiau sunkumų, jeigu pateikiami tik naudojimo internete įrodymai. Reikėtų atsižvelgti į tai, kad internetiniams sandoriams paprastai nebenaudojami „tradiciniai“ pardavimo įrodymai, tokie kaip sąskaitos faktūros, apyvartos ar mokesčių dokumentai ir kt. Juos keičia arba jau pakeitė nauji „elektroniniai“ įrodymai, kaip antai sertifikuotos mokėjimo priemonės, užsakymai ir jų patvirtinimai, saugių sandorių registracija ir kt.

Ankstesnis žymuo	Bylos Nr.
Skunk funk (fig.)	31/03/2011, R 1464/2010-2 , SKUNK FU! (fig.) / SKUNK FUNK (fig.)
<p>„[I]štraukose iš trečiųjų šalių svetainių, nepaisant to, kad jos buvo atspausdintos 2008 m. birželio 10 d., pateikiamos vartotojų pastabos dėl „SKUNKFUNK“ drabužių ir parduotuvių, kurių data patenka į aptariamą laikotarpį. Visų pirma, kalbant apie atitinkamą teritoriją, pažymėtina, kad iš dokumentų matyti įvairios pastabos, kurias pateikė Ispanijos vartotojai ir kurių data yra 2004 m. gruodžio mėn. ir 2007 m. vasario, kovo, balandžio, gegužės, liepos mėn. Be to, kaip pažymėjo Protestų skyrius (2007 m. kovo 4 d.), tinklaraščio komentare interneto svetainėje www.cybereuskadi.com nurodyta, kad protestą pareiškęs asmuo („Skunkfunk“ dizaineris) „eksportuoja banglenčių sporto drabužius į visą pasaulį, o jo apyvarta yra maždaug 7 mln. eurų per metus“ (21 punktas).</p>	

Daugiau informacijos apie įrodymus, gautus iš interneto, rasite gairių [C dalies „Protestas“ 5 skirsnio „Gerą vardą turintys prekių ženklai“ \(ESPŽR 8 straipsnio 5 dalis\) 3.1.4.4 dalyje.](#)

6.2. Ženklo, tokio, koks jis įregistruotas, arba jo varianto naudojimas

Vertinant, ar prekių ženklas iš tikrųjų naudojamas, reikia atsižvelgti į tai, kad prekių ženklai naudojami komerciniais tikslais ant produktų, pakuočių, informacinės ir reklaminės medžiagos ir kt. Jie paprastai naudojami kartu su kita informacija apie produktą, rinkodaros pranešimais, dekoratyviniais elementais, o dažnai – su kitais ženklais (individualiais, kolektyviniais ar sertifikavimo ženklais) ar geografinėmis nuorodomis ir susijusiais simboliais. Todėl patikrinti, ar ženklas buvo naudojamas „toks, koks įregistruotas“, gali būti sudėtinga.

Šiame skirsnyje aptariamas i) nepriklausomų ženklų naudojimas vienu metu ir ii) naudojimas kitokia forma, dėl kurios nepasikeičia įregistruoto ženklo skiriamasis požymis.

[ESPŽR 18 straipsnio 1 dalies a punkte](#) nustatyta, kad prekių ženklo naudojimas ne tik registruotąja forma, bet ir tokia forma, kuri skiriasi savo elementais, jeigu išlieka nepakitę įregistruoto ženklo skiriamieji požymiai, taip pat yra „prekių ženklo naudojimas“. Ši taisyklė taikoma nepaisant to, ar naudojamas ženklas taip pat yra atskiros savininko prekių ženklo registracijos objektas.

Šia nuostata siekiama, kad ženklo savininkas, naudodamas ženklą komerciniais tikslais, galėtų atlikti tokius ženklo pakeitimus, kurie, nekeisdami jo skiriamojo požymio, leistų jį geriau pritaikyti prie atitinkamų prekių ar paslaugų rinkodaros ir reklamos reikalavimų (23/02/2006, [T-194/03](#), Bainbridge, EU:T:2006:65, § 50). Atsižvelgiant į šios nuostatos tikslą, jeigu prekių ženklas, naudojamas prekyboje, skiriasi nuo formos, kuria jis buvo įregistruotas, šis skirtumas turi būti toks, kad abu prekių ženklus vis tiek būtų galima laikyti iš esmės lygiaverčiais.

Siekdamas suderinti prekių ženklų srities praktiką, Europos Sąjungos intelektinės nuosavybės tinklas paskelbė Bendrąjį pranešimą dėl bendrosios praktikos. Prekių ženklo naudojimas tokia forma, kuri skiriasi nuo įregistruotosios (CP8) ⁽⁷³⁾. Šis gairių skirsnis atitinka CP8.

6.2.1 Naudojimas tokia forma, kokia įregistruota – nepriklausomų ženklų naudojimas vienu metu

Prekių ženklai dažnai naudojami kartu su kitais ženklais, pavyzdžiui, siekiant nurodyti pagrindinės įmonės ženklą ir smulkesnį prekių ženklą. Tai reiškia ženklo naudojimą **tokia pačia forma**, kokia jis įregistruotas, lygiagrečiai su kitais ženklais, tačiau nepriklausomai nuo jų (nepriklausomų ženklų naudojimas vienu metu). Tai skiriasi nuo ženklo naudojimo **kitokia forma**, nei jis yra įregistruotas (08/12/2005, T-29/04, Cristal Castellblanch, EU:T:2005:438, § 33, 34; 06/11/2014, T-463/12, MB, EU:T:2014:935, § 43). Todėl nepriklausomų ženklų naudojimo vienu metu atveju klausimas, ar įregistruoto ženklo skiriamasis požymis buvo pakeistas, net nekyla ir [ESPŽR 18 straipsnio 1 dalies a punktas](#) netaikomas. Todėl ženklo naudojimui be jokių pakeitimų, įskaitant naudojimą vienu metu su atskirais nepriklausomais ženklais, taikoma [ESPŽR 18 straipsnio 1 dalies](#) pirma pastraipa, o ne [ESPŽR 18 straipsnio 1 dalies a punktas](#).

Siekiant nustatyti, ar ženklai naudojami vienu metu, reikia nustatyti, ar atitinkami ženklai, nepaisant to, kad jie naudojami kartu, išlieka **nepriklausomi** vienas nuo kito ir ar visuomenė juos taip supras. Kitaip yra tais atvejais, kai visuomenė juos suvoks kaip **vienetą**, o ne kaip „atskirus, savarankiškus ženklus“. Iš esmės vizualine ir (arba) konceptualia sudedamųjų dalių **sąveika**, dėl kurios neatskiriamas vienetas sudaro vieną vienetą, tų sudedamųjų dalių nebūtų galima suvokti kaip „atskirų nepriklausomų ženklų“. Tam reikia atlikti bendrą įvairių veiksnių vertinimą, pvz.:

- būdingas ženklų savybes (dominuojančius ir skiriamuosius elementus; jų atitinkamą padėtį; skirtingą dydį, šriftą arba spalvą; tai, ar yra sintaksinių, gramatinių ar konceptualių ryšių, ar nėra, ir kt.);
- tai, kaip ženklai pateikiami naudojimo įrodymuose ir naudojimo kontekste (atitinkamo prekybos sektoriaus verslo praktika, ženklų pobūdis, t. y. įmonių pavadinimai, pagrindinės įmonės ženklai, produktų linijos identifikatoriai, smulkesni prekių ženklai ir kt.);
- konkrečius įrodymus, pagal kuriuos galima nustatyti, kad vartotojai ženklus suvokia savarankiškai.

Tai, kad nėra įrodymų, patvirtinančių, kad įregistruotas ženklas naudojamas savarankiškai ir yra suvokiamas, nereiškia, kad negalima vertinti naudojimo vienu metu remiantis prekių ženklu būdingomis savybėmis ir bendra atitinkamo prekybos sektoriaus prekybos praktikos patirtimi.

⁷³ Paskelbta adresu <https://www.tmdn.org/network/converging-practices>

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
YGAY		21/09/2010, T-546/08 , i Gai, EU:T:2010:404
<p>Nuoroda „Marqués de Murrieta“ reiškia vyno gamyklą, atsakingą už vyno gamybą ir prekybą juo, o YGAY nurodo konkretų vyną, kuris yra vienas iš gamintojo parduodamų vynų. Tai, kad toje pačioje laikmenoje kartu vartojami žodžiai „Marqués de Murrieta“ ir ankstesnis ženklas, neturi įtakos ankstesnio ženklo identifikavimo funkcijai nagrinėjamų prekių atžvilgiu. Kelių prekių ženklų, ypač susijusių su vyno gamykla ir konkrečiu produktu, naudojimas produktų etiketėse yra bendra vyno sektoriaus komercinė praktika (19–25 punktai).</p>		

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
		13/09/2016, T-146/15 , DARSTELLUNG EINES VIELECKS (fig.), EU:T:2016:469
<p>Tai, kad vaizdinis elementas ir žodinis elementas yra kartu naudojami ant tos pačios tekstilės medžiagos ar aprangos, netrukdo registruoto prekių ženklo identifikavimo funkcijai; drabužių sektoriuje nėra neįprasta sujungti vaizdinį elementą su žodiniu elementu, nurodančiu dizainerį arba gamintoją, neprarandant vaizdinio elemento savarankiškos identifikavimo funkcijos bendrame įspūdyje (58–60 punktai).</p>		

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
		Išgalvotas pavyzdys (CP8)

Atitinkamos prekės yra 5 klasei priskirti *vaistai*.

Registruotas ženklas MAPALVAM naudojamas kartu su kitu skiriamuoju ženklu, t. y. su pagrindinės įmonės ženklu. Farmacijos sektoriuje įprasta, kad produkto pavadinimas pateikiamas kartu su pagrindinės įmonės ženklu. Įregistruotas ženklas naudojamame ženkle bus suvokiamas kaip savarankiškas ženklas.

Jeigu **skiriamąjį požymį turintis žodis uždedamas** ant įregistruoto ženklo ir jį sudaro vaizdinis elementas, raštas arba forma, kurios skiriamasis požymis **yra silpnas**, gali būti sunku nustatyti, ar tai yra vienalaikio naudojimo, ar ankstesnio ženklo pakeitimo atvejis. Klausimas, kurį reikia užduoti, yra tas, ar pradinis ženklas vis dar suvokiamas atskirai, nepaisant to, kad skiriamasis žodis buvo papildytas. Jeigu jis naudojamas tuo pačiu metu, tai bus laikoma naudojimu vienu metu. Kaip nurodyta 2013 m. balandžio 18 d. sprendimo [C-12/12](#), Colloseum Holding, EU:C:2013:253, 35 punkte, registruotas prekių ženklas, kuris naudojamas tik kaip sudėtinio prekių ženklo dalis arba kartu su kitu prekių ženklu, turi **ir toliau būti suvokiamas kaip nagrinėjamo produkto kilmės nuoroda**, kad tą naudojimą apimtų terminas „naudojimas iš tikrųjų“, kaip apibrėžta Reglamento Nr. 40/94 15 straipsnio 1 dalyje. ⁽⁷⁴⁾ Kita vertus, jeigu negalima nustatyti, kad originalus vaizdinis, tam tikros formos ar ženklas su raštais yra suvokiamas kaip nepriklausomas ženklas, tai nėra „vienalaikio naudojimo“ scenarijus ir šis atvejis turi būti vertinamas pagal skiriamojo požymio pakeitimo taisyklę (žr. [6.2.2.1.2](#) dalį).

Priešingai, jeigu įregistruotas ženklas yra vaizdinis arba tam tikros formos ženklas, kuris **neturi silpno skiriamojo požymio**, papildomo skiriamąjį požymį turinčio žodžio suteikimas paprastai neturės įtakos galimybei tą vaizdinį arba tam tikros formos ženklą suvokti kaip nepriklausomą ženklą, kaip numatyta toliau pateiktuose vienalaikio naudojimo pavyzdžiuose.

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
-----------------------	--------------------	-----------

⁷⁴ Reglamento Nr. 40/94 15 **straipsnio 1 dalis** atitiko [ESPŽR 18 straipsnio 1 dalies](#) pirmą pastraipą, o ne [ESPŽR 18 straipsnio 1 dalies a punktą](#). Nuostata, atitinkanti [ESPŽR 18 straipsnio 1 dalies a punktą](#), buvo Reglamento Nr. 40/94 15 **straipsnio 2 dalies a punktas**).

		<p>10/10/2017, T-211/14 RENV., SHAPE OF AN OVEN (3D), EU:T:2017:715</p> <p>apeliacija atmesta, 23/01/2019, C-698/17 P., SHAPE OF AN OVEN (3D), EU:C:2019:48</p>
---	---	---

Pirma, reikia pažymėti, kad įregistruotas ženklas labai skiriasi nuo to, kas yra įprasta atitinkamame sektoriuje, tiek nuo jo cilindrinės formos, tiek nuo tos formos sukeliama veikimo būdo. Tokiomis aplinkybėmis buvo laikoma, kad prekių ženklas turi stiprų skiriamąjį požymį (42 ir 46 punktai). Antra, žodis „Bullerjan“ užima nedidelę struktūros dalį ir yra matomas tik tada, kai konstrukcija žiūrima iš degimo kameros priekinės dalies. Galiausiai plokštė, kurioje įspaustas žodinis ženklas, yra metalinės išvaizdos, kaip ir visa konstrukcija, todėl ji neišsiskiria iš likusios konstrukcijos. Todėl tas žodinis prekių ženklas nėra toks įspūdingas, kaip paties produkto forma. Tokiomis aplinkybėmis bendram nagrinėjamo prekių ženklo suvokimui neturi įtakos tai, kad yra žodinis prekių ženklas „Bullerjan“. Tai dar svarbiau, nes trimatės formos ir papildomo žodinio ženklo derinys yra įprastas atitinkamame sektoriuje. Todėl, atsižvelgiant į nagrinėjamo prekių ženklo skiriamąjį požymį, tas žodinis prekių ženklas nekelia abejonių dėl to, kad trimatė forma pati savaime yra pakankama tų produktų komercinei kilmei nustatyti (47 punktas).

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
		<p>28/02/2019, T-459/18, PEPERO original (fig.) / REPRÉSENTATION D'UN BATÔNNET (fig.), EU:T:2019:119</p>
<p>Remiantis pateiktais įrodymais, padaryta išvada, kad registruotas ženklas buvo naudojamas kaip prekių ženklas, t. y. nagrinėjamų prekių komercinei kilmei nustatyti (76, 94 ir 98 punktai). Papildomas ženklo MIKADO įvedimas nekeičia tam tikros formos ženklo skiriamąjo požymio, kaip jis įregistruotas. Šiuo atžvilgiu reikėtų pažymėti, kad ženklas MIKADO iš dalies apima trimatę formą, kurią sudaro ankstesnis ženklas ir ant pakuotės krašto, ir priekio. Tačiau pridėtas šis žodis jokių būdu nesutrukdys vartotojui suprasti ankstesnio ženklo formos ir spalvų, kurių dvi dalys lieka matomos, o geltonos ir rudos spalvų santykį galima aiškiai atpažinti. Tokiomis aplinkybėmis ženklas MIKADO atrodo kaip atskiras elementas, o ne kaip ankstesnio ženklo vienetą (99–100 punktai).</p>		

6.2.2. Naudojimas kitokia forma nei ta, kuri įregistruota

Jeigu nepriklausomų ženklų neleidžiama naudoti vienu metu, naudojamo ženklo skirtumai turi būti vertinami pagal [ESPŽR 18 straipsnio 1 dalies a punktą](#), siekiant nustatyti, ar dėl jų keičiasi įregistruoto ženklo skiriamasis požymis. Iš esmės bus vertinama, ar naudojamas ženklas sudaro **priimtina ar nepriimtina jo įregistruotos formos „atmainą“**.

Šį vertinimą sudaro du etapai.

Pirmas etapas – išsiaiškinti, kas turi būti laikoma registruoto prekių ženklo skiriamuoju požymiu, nustatant, **kurie elementai prisideda prie jo skiriamąjo požymio ir kokių mastu** (toliau – prekių ženklo skiriamasis požymis). Šiuo tikslu reikia įvertinti **įregistruoto ženklo elementų** skiriamąjį požymį ir vizualų dominavimą, atsižvelgiant į kiekvienam iš šių elementų būdingas savybes, jų santykinę padėtį prekių ženklo konfigūracijoje ir jų sąveiką.

Antras etapas – nustatyti naudojamo prekių ženklo skirtumus ir įvertinti pakeitimų poveikį. Reikėtų nustatyti, ar naudojamame ženkle yra tokia skiriamąjį požymį turinti įregistruoto ženklo esmė, ar jos nėra, ar ji pakeista. Šiuo tikslu reikia įvertinti **pridėtų, neįtrauktų arba pakeistų naudojamo prekių ženklo elementų** skiriamąjį požymį ir dominuojantį požymį, remiantis kiekvienam iš šių elementų būdingomis savybėmis, jų santykinę padėtimi prekių ženklo konfigūracijoje ir sąveika. Ženklo skiriamąjo požymio stiprumas ir bet kokio pakeitimo poveikis yra tarpusavyje susiję. Didesnio skiriamąjo požymio ženklaus variacijos gali daryti mažesnę įtaką nei riboto skiriamąjo požymio ženklaus. Papildomi arba praleisti elementai dažniau gali daryti poveikį ribotą skiriamąjį požymį turinčių ženklų skiriamajam požymiui (10/10/2018, [T-24/17](#), D-TACK / TACK et al., EU:T:2018:668, § 47 ir jame nurodyta teismų praktika). Taip pat būtina atsižvelgti į atitinkamo prekybos sektoriaus praktiką ir atitinkamos visuomenės suvokimą.

Kitose dalyse pateikiamos rekomendacijos ir pavyzdžiai, iliustruojantys **papildymų** ([6.2.2.1 dalis](#)), **praleidimų** ([6.2.2.2 dalis](#)) ir **kitų savybių pakeitimų**, pvz., padėties arba proporcijų, poveikį ([6.2.2.3 dalis](#)), atsižvelgiant į tai, ar įregistruoto ženklo skiriamasis požymis yra **vidutinis** ar **žemas**. Nors naudojamame ženkle gali būti šių pakeitimų **derinys**, įskaitant elemento praleidimą ir kito elemento pridėjimą (pakeitimą), tokiais atvejais taip pat gali būti taikomi toliau nurodyti principai.

6.2.2.1 Papildymai

6.2.2.1.1. Prekių ženklas, kuris įregistruotas kaip turintis vidutinį skiriamąjį požymį

Galima išskirti šiuos pagrindinius scenarijus.

- Skiriamąjo požymio neturinčio arba silpną skiriamąjį požymį turinčio elemento pridėjimas
- Simbolio arba kito ortografinio simbolio pridėjimas

- Skiriamąjo požymio turinčio (sąveikaujančio) elemento pridėjimas

Skiriamąjo požymio neturinčio arba silpną skiriamąjį požymį turinčio elemento pridėjimas

Apskritai skiriamąjo požymio neturinčio arba silpną skiriamąjį požymį turinčio elemento (nesvarbu, ar tai žodinis, ar vaizdinis elementas, įskaitant stilizaciją ar spalvą) pridėjimas nekeičia registruoto ženklo skiriamąjo požymio, nepaisant to, ar šie elementai vizualiai dominuoja, ar ne.

Pavyzdžiai, kai skiriamasis požymis nesikeičia.

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
AINHOA	i) AINHOA BIO ii) AINHOA DELUXE (iii) 	23/09/2015, T-426/13 , AINHOA, EU:T:2015:669 apeliacija atmesta, 16/06/2016, C-611/15 P, AINHOA, EU:C:2016:463
<p><i>Prekės ir paslaugos:</i> 3 klasė</p> <p><i>Teritorija:</i> ES</p> <p><i>Vertinimas.</i> Papildomi elementai, pvz., „bio“ arba „deluxy“, yra aprašantys prekių savybes. Stačiakampis, vaizduojantis debesuotą dangų, esantis virš žodinio elemento, nekeičia bendro ženklo įspūdžio (30–32 dalys) – priimtinas variantas.</p>		

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
	(i) (ii) 	29/04/2020, T-78/19 , green cycles (fig.), EU:T:2020:166

Prekės ir paslaugos: 17, 20, 40 ir 42 klasės

Teritorija: ES

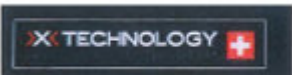
Vertinimas. Papildomi elementai „tirpalai ir produktai“, „plasticos Hidrosolubles s.l.“, prieš kuriuos taip pat kartais vartojamas prievoksmis „by“, yra tik nežymūs papildymai, palyginti su fraze „žalieji ciklai“, kuri yra dominuojantis naudojamo prekių ženklo elementas. Vien sukeisti įregistruoto prekių ženklo spalvas nepakanka, kad būtų padarytas poveikis įregistruoto prekių ženklo skiriamajam požymiui. Spalvos – mėlyna, žalia ir pilka – registruotose ir naudojamosiose prekių ženklo formose nėra originalios ar neįprastos (68–69 punktai) – priimtinas variantas.

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
		12/05/2016, T-322/14 ir T-325/14 , MOBILE.DE, EU:T:2016:297 apeliacija atmesta, 28/02/2018, C-418/16P , mobile.de, EU:C:2018:128

Prekės ir paslaugos: 35 klasė

Teritorija: Bulgarija

Vertinimas. Elemento „.bg“ pridėjimas ženklo gale nekeičia tokio ženklo, koks jis įregistruotas, skiriamojo požymio. Nors šiuo elementu perteikiama papildoma informacija, jis vis tiek paprastai suvokiamas kaip aukščiausio lygio domeno vardo, susijusio su Bulgarija, nuoroda. Ši labai dažna trumpa teritorinė nuoroda neturi jokio ypatingo skiriamojo požymio. Nagrinėjamų prekių ženklų dominuojantis žodinis elementas yra bendras, jie taip pat turi tas pačias grafinės konfigūracijos savybes, pvz., šriftą ir piešinį, o, skiriasi antriniais elementais, kurie yra trumpi, bet neturintys lemiamos reikšmės jų skiriamajam požymiui (57–58 punktai) – priimtinas variantas.

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
	(i) (ii) (iii) 	15/10/2019, T-582/18 , X BOXER BARCELONA (fig.) / X (fig.) et al., EU:T:2019:747

Prekės ir paslaugos: 25 klasė

Teritorija: ES (naudojimo įrodymai, sutelkiant dėmesį į Vokietiją, Prancūziją ir Italiją)

Vertinimas. Žodiniai elementai „bionic“, „socks“ ir „technology“ yra antraeilėje naudojamo prekių ženklo padėtyje, nes jie yra išdėstyti po vaizdinio elemento, kurį sudaro raidė „x“ ir dvi rodyklės, kurios, atsižvelgiant į jų padėtį ir dydį, patraukia daugiau atitinkamos visuomenės dėmesio. Be to, elementai „bionic“, „socks“ ir „technology“ yra prekių ženklų žymimus produktus apibūdinantys arba apibūdinantys kai kurias jų savybes. Visų pirma žodis „socks“ yra aprašomojo pobūdžio atsižvelgiant į atitinkamų gaminių rūšį. Terminas „bionic“ suvokiamas kaip aprašomasis terminas, nurodantis, kad jis turi galingų ar išskirtinių pajėgumų, ypač kai naudojamas sportinei aprangai pažymėti. Terminas „technology“ laikomas nuoroda į „išmaniają“ sportinę aprangą, turinčią specialių savybių, įgytų naudojant technologiją, kuri sudaro sąlygas šiems drabužiams prisitaikyti prie aplinkos temperatūros arba drėgmės (45–48 punktai) – priimtinas variantas.

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
FLAMINAIRE	FLAMINAIRE	08/12/2015, T-583/14 , FLAMINAIRE / FLAMINAIRE, EU:T:2015:943

Prekės ir paslaugos: 16 ir 34 klasės

Teritorija: Ispanija

Vertinimas. Įregistruoti ir naudojami prekių ženklai skiriasi tik didžiųjų raidžių A stilizacija ir paryškintu šriftu. Šie skirtumai nekeičia registruoto prekių ženklo skiriamojo požymio (37 punktas) – priimtinas variantas.

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
BROWNIES	Brownies	30/01/2020, T-598/18 , BROWNIE / BROWNIE, Brownie (series mark), EU:T:2020:22

Prekės ir paslaugos: 6, 18, 25, 26, 28 ir 41 klasės

Teritorija: Jungtinė Karalystė

Vertinimas. Žodis „brownies“ yra aiškiai įskaitomas tokia forma, kokia buvo naudojamas ženklas. Naudojamo prekių ženklo vaizdiniai elementai neturi jokios reikšmingos įtakos bendram ženklo daromam įspūdžiui ir patys savaime neturi jokio būdingo semantinio turinio, kuris leistų prekių ženklui suteikti skiriamąjį požymį arba kuriuo būtų žymimos atitinkamos prekės. Šie vaizdiniai elementai apima tik žodžio „brownies“ pateikimą geltonu stilizuotu šriftu ir gėlės pavidalo tašku ant „i“ raidės bei vietomis nelygiu apvadu (65–67 punktai) – priimtinas variantas.

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
	(i) (ii) (iii) 	24/05/2012, T-152/11 , Mad, EU:T:2012:263
<p><i>Prekės ir paslaugos:</i> 25 klasė</p> <p><i>Teritorija:</i> ES</p> <p><i>Vertinimas.</i> Raidės M, A, D įregistruotame ženkle išdėstytos tam tikru būdu. Įvairių spalvų derinių naudojimas formose, kuriose buvo naudojamas prekių ženklas, turėtų būti leidžiamas, jeigu tik raidės kontrastuoja fone (41 ir 45 punktai) – priimtinas variantas.</p>		

Simbolio arba kito ortografinio simbolio pridėjimas

Jei pridedamas skyrybos ženklas (pvz., taškas arba šauktukas), kitas ortografinis ženklas (pvz., apostrofas, kirtis, brūkšnelis arba tarpas) arba kiti simboliai (pvz., daugiskaitos ar turėjimo simbolis arba sutrumpinta įmonės forma), paprastai registruoto ženklo skiriamasis požymis nesikeičia.

Tačiau jeigu naujas elementas pakeičia ženklo suvokimą, pavyzdžiui, keičia registruoto ženklo reikšmę, gali būti pagrįsta daryti kitokią išvadą.

Pavyzdžiai, kai skiriamasis požymis nesikeičia:

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
CODICE	CÓDICE	16/12/2019, R 2539/2018-2 , Codici banda nera / SHAPE OF A BLACK BOTTLE WITH AN ORANGE LABEL (3D) et al.
<p><i>Prekės ir paslaugos:</i> 33 klasė</p> <p><i>Teritorija:</i> Ispanija</p> <p><i>Vertinimas.</i> Akcento naudojimas nekeičia įregistruoto ženklo skiriamojo požymio (28 punktas) – priimtinas variantas.</p>		

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
Tentation	Tentations	29/07/2008, R 1939/2007-1 , TEMPTATION FOR MEN YANBAL (fig.) / TENTATION
<p><i>Prekės ir paslaugos:</i> 3 klasė</p> <p><i>Teritorija:</i> Beniliuksas, Vokietija, Italija, Portugalija, Rumunija ir Ispanija (naudojimo įrodymai, orientuoti į Ispaniją)</p> <p><i>Vertinimas.</i> Vien tik raidės „s“ pridėjimas prekių ženklo pabaigoje iš esmės nekeičia įregistruoto prekių ženklo vizualinės išvaizdos ar tarimo ir nesukuria kitokio koncepcinio įspūdžio Ispanijos rinkoje, į kurią įrodymai orientuoti. Nagrinėjamas prekių ženklas tiesiog bus suvokiamas daugiskaita, o ne vienaskaita (17 punktas) – priimtinas variantas.</p>		

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
FOAMASTER	FOAMASTER®	04/07/2019, R 1808/2018-5 , Easy foam master / Foamaster et al.
<p><i>Prekės ir paslaugos:</i> 1 klasė</p> <p><i>Teritorija:</i> Vokietija</p> <p><i>Vertinimas.</i> Ženklo naudojimas kartu su registruoto prekių ženklo simboliu ® nekeičia registruoto prekių ženklo skiriamąjo požymio (52–53 punktai) – priimtinas variantas.</p>		

Pavyzdys, kai pakeičiamas skiriamasis požymis:

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
MEXAVIT	MEXA-VIT C	30/03/2007, R 159/2005-4 , Metavit / MEXA-VIT C et al.
<p><i>Prekės ir paslaugos:</i> 5 klasė</p> <p><i>Teritorija:</i> Austrija</p> <p><i>Vertinimas.</i> Dėl to, kad ženklas parašytas kitaip ir dėl to, kad pridėta raidė „C“, keičiasi įregistruoto ženklo skiriamasis požymis. Taip yra todėl, kad raidės VIT dabar matomos kaip aprašomasis elementas VIT C, kuris reiškia vitaminą C – nepriimtinas variantas.</p>		

Skiriamąjo požymio turinčio (sąveikaujancio) elemento pridėjimas

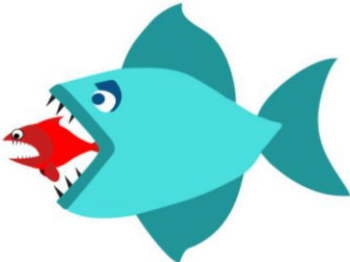
Iš esmės, įtraukus skiriamąjį požymį turintį elementą, kuris **yra susijęs** su įregistruotu ženklu taip, kad nebegali būti suvokiamas atskirai, veikiau dėl to, kad **sudaro vieneta** (taigi, nėra galimybės vienu metu naudoti kelis ženklus), pasikeičia įregistruoto ženklo skiriamasis požymis.

Pavyzdžiai, kai keičiamas skiriamasis požymis:

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
NN	 NÚÑEZ I NAVARRO	28/06/2017, T-333/15 , NN / NN, EU:T:2017:444 apeliacija atmesta, 17/01/2018 C-536/17 P , EU:T:2018:14
<p><i>Prekės ir paslaugos:</i> 36 klasė</p> <p><i>Teritorija:</i> Ispanija</p> <p><i>Vertinimas.</i> Žodinis ženklas „núñez i navarro“ visuomet yra po apskritimu, kuriame yra raidės „nn“, ir užima centrinę vietą. Be to, žodinis elementas „núñez i navarro“ yra daug didesnis už žodinį ženklą „nn“, tiek savo pločiu, tiek ženklų, kuriuos turi kiekvienas, skaičiumi. Labai tikėtina, kad raidės „nn“ bus suprantamos kaip pavardžių „núñez“ ir „navarro“ inicialai. Kaip ir pavardės, tai nėra bendriniai terminai, kuriais nurodomos nagrinėjamos paslaugos, todėl jų skiriamasis požymis yra įprastas. Tokiomis aplinkybėmis prie ankstesnio prekių ženklo pridėjus žodinį elementą „núñez i navarro“, pasikeičia jo skiriamasis požymis (43–46 punktai) – nepriimtinas variantas.</p>		

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
TACK		10/10/2018, T-24/17 , D-TACK / TACK et al., EU:T:2018:668
<p><i>Prekės ir paslaugos:</i> 16 klasė</p> <p><i>Teritorija:</i> Ispanija</p> <p><i>Vertinimas.</i> Sąskaitose nepateikiama jokios nuorodos į ankstesnį žodinį prekių ženklą TACK; nuoroda buvo daroma į produktų pavadinimus. Elementas „ceys“ negali būti laikomas nereikšmingu ar nežymiu elemento „tack“ papildymu. Be to, sąskaitose faktūrose ir brošiūrose bei kataloguose elementai „tack“ ir „ceys“ buvo pateikti kartu kaip vienas terminas arba kaip vienas iš aštuonių raidžių žodinių elementų. Elementas „tackceys“, esantis sąskaitose faktūrose ir brošiūrose bei kataloguose, bus suvokiamas kaip nedalomas vienetas, o abu žodžiai yra sujungti. Ant pakuotės ir interneto svetainių, brošiūrų ir katalogų išrašuose žodis „tack“ sistemingai pateikiamas kartu su žodžiu „ceys“, vaizdiniu būdu. Nė vienas iš pirmiau nurodytų įrodymų nerodo ankstesnio žodinio ženklo TACK, kuris būtų naudojamas atskirai arba bent jau atokiau nuo elemento „ceys“ (54–63 punktai) – nepriimtinas variantas.</p>		

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.

		<p>Išgalvotas pavyzdys (CP8)</p>
<p><i>Prekės ir paslaugos:</i> 25 klasė</p> <p><i>Vertinimas.</i> Registruotas ženklas naudojamas su skiriamuoju vaizdiniu elementu (mėlyna žuvis) taip, kad naudojamame ženkle būtų sukuriama vienas vienetas ir nauja sąvoka (didelė žuvis ryja mažą žuvį) – nepriimtinas variantas.</p>		

6.2.2.1.2. Prekių ženklas įregistruotas kaip turintis nedidelį skiriamąjį požymį

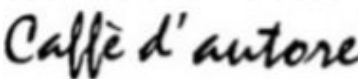
Galima išskirti šiuos pagrindinius scenarijus.

- Skiriamąjo požymio neturinčio arba silpną skiriamąjį požymį turinčio elemento pridėjimas.
- Skiriamąjo (sąveikaujančio) elemento pridėjimas.

Skiriamąjo požymio neturinčio arba silpną skiriamąjį požymį turinčio elemento pridėjimas

Jeigu registruoto prekių ženklo skiriamasis požymis yra nedidelis, net skiriamąjo požymio neturinčio ar silpną skiriamąjį požymį turinčio elemento pridėjimas gali pakeisti jo skiriamąjį požymį. Todėl ypač svarbu kiekvieną atvejį vertinti atskirai.

Pavyzdžiai, kai keičiamas skiriamasis požymis.

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
<p>CAFFE D'AUTORE</p>		<p>14/12/2018, R 932/2018-5, La migliore interprete del caffè d'autore / Caffè d'autore (fig.) et al.</p>
<p><i>Prekės ir paslaugos:</i> 11 klasė. <i>Elektrinės kavavirės, skirtos naudoti baruose</i></p> <p><i>Teritorija:</i> ES</p> <p><i>Vertinimas.</i> Naudojamame ženkle specifinis ranka rašyto šrifto stilius yra ryškiausias skiriamasis elementas. Dėl to keičiasi ženklo skiriamasis požymis, nes šio specifinio ranka rašyto šrifto stiliaus naudojimas suteikia skiriamąjį elementą žodiniam ženklui, kurio nebuvo toje formoje, kurioje jis buvo įregistruotas (52–53 punktai) – nepriimtinas variantas.</p>		

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
	(i) (ii) 	19/06/2019, T-307/17 , DEVICE OF THREE PARALLEL STRIPES (fig.), EU:T:2019:427

Prekės ir paslaugos: 25 klasė

Teritorija: ES

Vertinimas. Toliau pateikti argumentai taikomi atsižvelgiant į [ESPŽR 7 straipsnio 3 dalį](#), analogiškai [ESPŽR 18 straipsnio 1 dalies a punktui](#) (58 punktas). Nagrinėjamas prekių ženklas yra vien vaizdinis prekių ženklas, turintis vos keletą savybių. Viena iš tokių savybių – trijų juodųjų juostų naudojimas baltame fone. Dėl šios savybės atsiranda ypatingas kontrastas tarp trijų juodų juostų ir balto fono bei baltų tarpų, atskiriančių šias juostas. Tokiomis aplinkybėmis, **visų pirma atsižvelgiant į itin paprastą nagrinėjamą ženklą ir pirmiau aprašytos savybės svarbą**, spalvų schemos veikimo atjungimas, net ir išlaikant didelį kontrastą tarp trijų juostų ir fono, negali būti apibūdinamas kaip nereikšmingas pakeitimas, palyginti su forma, kuria buvo įregistruotas nagrinėjamas ženklas. Vadinasi, tai, kad ženklas, naudojamas kaip trys baltos (arba šviesos) juostos juodame (arba tamsiame) fone, keičia registruoto ženklo skiriamąjį požymį (76–78 punktai) – nepriimtinas variantas.

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
		Išgalvotas pavyzdys (CP8)

Prekės ir paslaugos: 31 klasė

Teritorija: Anglakalbė visuomenė

Vertinimas. Registruoto prekių ženklo skiriamasis požymis yra silpnas. Papildomas elementas „BAA-naa-NAA“, kuris taip pat turi silpną skiriamąjį požymį, yra pradžioje ir yra susijęs su įregistruotu ženklu, nes sukuria naują sąvoką – nepriimtinas variantas.

Pavyzdys, kai skiriamasis požymis nesikeičia.

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
	(i) (ii) 	13/09/2016, T-146/15 , DARSTELLUNG EINES VIELECKS (fig.), EU:T:2016:469
<p><i>Prekės ir paslaugos:</i> 9, 24, 25 ir 42 klasės</p> <p><i>Teritorija:</i> ES</p> <p><i>Vertinimas.</i> Vien skiriamojo požymio neturinčio elemento, pavyzdžiui, apskritimo, pridėjimas prie įregistruoto ženklo nekeičia ženklo skiriamojo požymio. Naudojamo prekių ženklo skiriamasis ir dominuojantis elementas yra elementas, sudarantis registruotą prekių ženklą, kuris išlieka aiškiai atpažįstamas. Panašiai, mėlynos spalvos naudojimas nėra ypač originalu ir nekeičia registruoto prekių ženklo skiriamojo požymio (41–55 punktai) – priimtinas variantas.</p>		

Skiriamojo požymio turinčio (sąveikaujancio) elemento pridėjimas

Jeigu prekių ženklas, kurio skiriamasis požymis yra silpnas, papildomas skiriamąjį požymį turinčiu elementu, paprastai jie tarpusavyje sąveikauja taip, kad įregistruotas prekių ženklas nebebus suvokiamas atskirai. Dėl to keičiasi registruoto ženklo skiriamasis požymis.

Pavyzdys, kai pakeičiamas skiriamasis požymis:

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
		2017 m. vasario 28 d. Sprendimas, T-766/15 , REPRÉSENTATION DE SEMIS DE POISSONS DORÉS SUR FOND BLEU (fig.), EU:T:2017:123

Prekės ir paslaugos: 29, 30 ir 31 klasės

Teritorija: ES

Vertinimas. Registruotas ženklas, auksinių žuvelių raštas mėlyname fone, turi silpną skiriamąjį požymį. Visuomenė šį elementą suvoks kaip dekoratyvinį arba skirtą naudoti kaip foną. Skiriamasis ženklas LABEYRIE aiškiai matomas centrinėje prekių pakuotės vietoje ir uždedamas ant įregistruoto ženklo (50–54, 59–60 punktai) – nepriimtinas variantas.

6.2.2.2 Neįtraukimas

Praleidus elementą, dėl kurio padidėja įregistruoto ženklo skiriamasis požymis, gali pasikeisti jo skiriamasis požymis.

6.2.2.2.1. Prekių ženklas, kuris įregistruotas kaip turintis vidutinį skiriamąjį požymį

Galima išskirti šiuos pagrindinius scenarijus.

- Skiriamąjo požymio neturinčio elemento praleidimas
- Silpną skiriamąjį požymį turinčio elemento praleidimas
- Simbolio arba kito ortografinio simbolio praleidimas
- Skiriamąjo požymio praleidimas

Skiriamąjo požymio neturinčio elemento praleidimas

Jeigu praleistas elementas neturi skiriamąjo požymio, įregistruoto ženklo skiriamasis požymis nebus pakeistas.

Pavyzdžiai, kai skiriamasis požymis nepasikeičia.

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
	Diacol	24/01/2017, T-258/08 , DIACOR / DIACOL, EU:T:2017:22
<p><i>Prekės ir paslaugos:</i> 5 klasė</p> <p><i>Teritorija:</i> Portugalija</p> <p><i>Vertinimas.</i> Žodžio „Portugal“, kuriuo apibūdinama prekių kilmė, praleidimas neturi įtakos įregistruoto ženklo skiriamajam požymiui (38 punktas) – priimtinas pakeitimas.</p>		

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
-----------------------	--------------------	-----------

		29/09/2011, T-415/09 , Fishbone, EU:T:2011:550; patvirtinta 18/07/2013, C-621/11 P, Fishbone, EU:C:2013:484
<p><i>Prekės ir paslaugos:</i> 25 klasė</p> <p><i>Teritorija:</i> Graikija</p> <p><i>Vertinimas.</i> Šiek tiek stilizuoto žodžio „Beachwear“ praleidimas, nes juo apibūdinama nagrinėjamų prekių rūšis, neturi įtakos įregistruoto ženklo skiriamajam požymiui (62–63 punktai) – priimtinas variantas.</p>		

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
		24/11/2005, T-135/04 , Online Bus, EU:T:2005:419
<p><i>Prekės ir paslaugos:</i> 35, 40, 41 ir 42 klasės</p> <p><i>Teritorija:</i> Vokietija</p> <p><i>Vertinimas.</i> Žodiniai elementai „Betreuungsverbund für Unternehmer und Selbständige e.V.“ (t. y. „Pagalbos verslininkams ir vykdančioms savarankišką veiklą asmenims asociacija, įregistruota asociacija“), parašyti smulkiais rašmenimis ir užima antraeilę padėtį įregistruotame ženkle, yra aprašantys nagrinėjamas paslaugas. Praleidus šį elementą, įregistruoto ženklo skiriamasis požymis nepasikeičia (36–37 punktai) – priimtinas variantas.</p>		

Silpną skiriamąjį požymį turinčio elemento praleidimas

Jei praleistas elementas turi silpną skiriamąjį požymį, įregistruoto prekių ženklo skiriamasis požymis paprastai nesikeičia. Tačiau tais atvejais, kai šis silpno skiriamąjo požymio elementas reikšmingai prisideda prie įregistruoto ženklo skiriamąjo požymio, yra vizualiai dominuojantis arba yra susijęs su kitais elementais, kitoks rezultatas gali būti pateisinamas. Todėl ypač svarbu kiekvieną atvejį vertinti atskirai.

Pavyzdžiai, kai skiriamasis požymis nepasikeičia.

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
	i) vieta (ii) 	10/12/2015, T-690/14 , Vieta, EU:T:2015:950
<p><i>Prekės ir paslaugos: 9 klasė</i></p> <p><i>Teritorija: ES</i></p> <p><i>Vertinimas.</i> Ženklo skiriamąjį požymį iš esmės lemia žodis „vieta“, o ne vaizdiniai elementai. Šis žodinis elementas turi didelį skiriamąjį požymį ir yra svarbus bendram įregistruoto prekių ženklo sukuriama išpūdžiui, o vaizdiniai elementai turi tik nedidelį skiriamąjį požymį ir bendram išpūdžiui suteikia tik pagalbinę reikšmę. Šie vaizdiniai elementai, įskaitant naudojamą šriftą, turi santykinai nedidelį vaizdinį poveikį. Stačiakampio formos siena nereiškia jokio originalumo atsižvelgiant į įprastą komercinį naudojimą. Likę vaizdiniai elementai – pilki stačiakampiai, skiriantys žodžio „vieta“ raides, ir balti stačiakampiai stačiakampio krašto viduryje – yra labai maži, nėra ryškūs ir nepasižymi originalumu (47 ir 48 punktai) – priimtinas variantas.</p>		

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
	(i) (ii) 	14/12/2016, T-397/15 , PAL (fig.), EU:T:2016:730
<p><i>Prekės ir paslaugos: 7 klasė</i></p> <p><i>Teritorija: ES</i></p> <p><i>Vertinimas.</i> Įregistruoto prekių ženklo vaizdinis elementas iš esmės yra rėmelis, išryškinantis skiriamąjį žodinį elementą „pal“. Jis bus suvokiamas tik kaip dekoratyvinis. Praleidus šį elementą, registruoto prekių ženklo skiriamasis požymis nepasikeičia (32–38 punktai) – priimtinas variantas.</p>		

Pavyzdys, kai pakeičiamas skiriamasis požymis.

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
	Bubblekat	Išgalvotas pavyzdys (CP8)
<p><i>Prekės ir paslaugos:</i> 9 klasė</p> <p><i>Teritorija:</i> Anglakalbė visuomenė</p> <p><i>Vertinimas.</i> Registruoto prekių ženklo skiriamąjį požymį iš esmės sudaro žodinio elemento BUBBLEKAT ir kitų prekių ženklo elementų derinys. Nepaisant nedidelio kitų elementų išskirtinumo, jie tarpusavyje susiję ir vizualiai dominuoja dėl to, kad yra dideli ir išsiskiria iš kitų elementų. Praleidus šiuos elementus, keičiasi registruoto ženklo skiriamasis požymis – nepriimtinas variantas.</p>		

Simbolio arba kito ortografinio simbolio praleidimas

Jeigu praleidžiamas skyrybos ženklas, ortografinis ženklas (pvz., apostrofas, kirtis, brūkšnelis arba tarpas) arba kiti simboliai (pvz., daugiskaita arba kilmininko linksnio simbolis arba sutrumpinta įmonės forma), paprastai registruoto ženklo skiriamasis požymis nepasikeičia.

Pavyzdžiai, kai skiriamasis požymis nepasikeičia.

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
Stöckert	i) Stockert ii) Stoeckert	22/04/2020, R 1061/2018-5 , STOCKERT medical solutions (fig.) / Stöckert
<p><i>Prekės ir paslaugos:</i> 9 ir 10 klasės</p> <p><i>Teritorija:</i> ES</p> <p><i>Vertinimas.</i> Akivaizdu, kad elementas STOCKERT yra dominuojantis, labiausiai akį traukiantis elementas. Žodinio elemento skiriamasis požymis nesikeičia dėl to, kad pridedamas ar išbraukiamas umliautas Ö, nes du maži taškeliai virš raidės O įregistruotame ženkle nėra dominuojantis ar į akis krentantis elementas, nors, kai jie yra, juos pastebės, ypač vokiškai kalbanti visuomenė. Taigi, jei atsisakoma žodžio „umlaut“ arba raidė „ö“ pakeičiama dvigarsiu „oe“, nelaikoma, kad pasikeitė įregistruoto ženklo skiriamasis požymis (55 punktas) – priimtinas pakeitimas.</p>		

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
PELASPAN-PAC	PELASPAN PAC	22/03/2013, R 1986/2011-4 , PELASPAN / PELASPAN et al.

Prekės ir paslaugos: 17 klasė

Teritorija: Beniliuksas

Vertinimas. Ženklo naudojimas taip, kaip jis įregistruotas, nenaudojant brūkšnelio, jungiančio elementus PELASPAN ir PAC, nekeičia jo skiriamojo požymio (25 punktas) – priimtinas pakeitimas.

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
		29/04/2010, R 877/2009-1 , Kaiku Bifi actiVium (fig.) / Bi-Fi (fig.) et al.

Prekės ir paslaugos: 29 klasė

Teritorija: Vokietija, Ispanija, Prancūzija, Italija, Austrija ir Portugalija

Vertinimas. Šriftas modernizuotas, tačiau raidės išlaiko suapvalintą formą, o to, kad ištrintas brūkšnelis, galima ir nepastebėti. Įregistruoto ženklo skiriamasis požymis tebegrindžiamas didelėmis juodomis raidėmis „Bi Fi“, B ir F yra didžiosios, o dvi „i“ raidės – mažosios, baltame fone ir apvestos sidabrinės spalvos linija“. Oranžinis fonas – tai tik produkto pakuotės spalva (45 punktas) – priimtinas pakeitimas.

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
APALIA-ΑΠΑΛΙΑ	APALIA	15/09/2011, R 2001/2010-1 , APANI / APALIA-ΑΠΑΛΙΑ

Prekės ir paslaugos: 30 klasė

Teritorija: Graikija

Vertinimas. Graikiškais simboliais užrašyto termino transliteracijos neįtraukimas nepakeičia tokio ženklo skiriamojo požymio, kaip jis įregistruotas – priimtinas variantas.

Skiriamojo požymio praleidimas

Praleidus skiriamąjį požymį turintį elementą, nesvarbu, ar tai būtų žodinis, ar vaizdinis elementas, paprastai pasikeičia įregistruoto ženklo skiriamasis požymis, net jeigu tokie elementai nėra dominuojantys, jeigu jie nėra nereikšmingi.

Pavyzdžiai, kai keičiamas skiriamasis požymis.

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
-----------------------	--------------------	-----------

		<p>04/05/2012, R_562/2012-2, LT LIGHT-THECNO (fig.) / LIGHT TECHNOLOGY (fig.) et al.</p>
<p><i>Prekės ir paslaugos:</i> 9 klasė</p> <p><i>Teritorija:</i> Ispanija</p> <p><i>Vertinimas.</i> Naudojamame ženkle praleisti žodiniai elementai „light technology“. Atsižvelgiant į žodinių elementų svarbą sudėtiniame prekių ženkle, į kuriuos atitinkama visuomenė paprastai atsižvelgia tokių prekių ženklų atveju, tai, kad jie yra užsienietiški žodžiai, kurių Ispanijos visuomenė tikriausiai nesupras, ir tai, kaip jie yra integruoti į vaizdinį prekių ženklą, praleidžiant šiuos žodinius elementus, keičia registruoto prekių ženklo skiriamąjį požymį (27 ir 32 punktai) – nepriimtinas variantas.</p>		

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
 <p><i>La Sabiduría del Sabor</i></p>		<p>21/01/2015, T-46/13, KIT, EL SABOR DE NAVARRA, EU:T:2015:39</p>
<p><i>Prekės ir paslaugos:</i> 29 klasė</p> <p><i>Teritorija:</i> ES (Ispanijai skirti įrodymai)</p> <p><i>Vertinimas.</i> Pirma, žodžiai „Sabores de Navarra“ (Navaros skoniai) reiškia pojūčius arba įspūdžius, susijusius su šiaurės Ispanijos regionu. Todėl ispaniškai kalbanti visuomenė elementus gali suprasti kaip aprašančius atitinkamų prekių geografinę kilmę. Be to, žodis „sabores“ (skoniai) gali būti suvokiamas kaip produkto kokybės, t. y. skonio, nuoroda. Vadinasi, turi būti laikoma, kad elementai „Sabores de Navarra“ iš esmės yra aprašomojo pobūdžio.</p> <p>Elementai „La Sabiduría del Sabor“, atsižvelgiant į žodžio „La Sabiduria“ (išmintis) ir žodžio „sabor“ (skonis) reikšmę, reiškia žodžių žaismą, kurio negalima laikyti aprašomuoju. Iš to galima daryti išvadą, kad įregistruoto prekių ženklo skiriamąjį požymį iš esmės lemia žodžiai „La Sabiduría del Sabor“ (31–45 punktai) – nepriimtinas variantas.</p>		

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
FASHION TV	FASHION	13/05/2020, R 1221/2018-4 , Fashion TV
<p><i>Prekės ir paslaugos:</i> 32 ir 33 klasės</p> <p><i>Teritorija:</i> ES</p> <p><i>Vertinimas.</i> Gėrimų linijai, kuri įrodymuose apibūdinama kaip „naujas madingų gėrimų prekės ženklas“, vien žodis FASHION turi labai mažai skiriamojo požymio, jei apskritai jį turi. Priešingai, žodis TV nėra aliuzija į gėrimus ir mados sąvoką. Žodinis elementas TV iš esmės yra ne tik skiriamasis, bet ir labiausiai skiriamąjį požymį turintis nagrinėjamo prekių ženklo elementas (34 punktas) – nepriimtinas variantas.</p>		

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
	ESCORPION	28/03/2007, R 1140/2006-2 , SCORPIO / ESCORPION (fig.)
<p><i>Prekės ir paslaugos:</i> 1, 3 ir 4 klasės</p> <p><i>Teritorija:</i> Ispanija</p> <p><i>Vertinimas.</i> Įregistruotam prekių ženklui būdingas vaizdinis elementas. Tačiau pateikti dokumentai nerodo, kad įregistruotas prekių ženklas būtų naudojamas kaip vaizdinis elementas (19–20 punktai) – nepriimtinas variantas.</p>		

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
		31/03/2020, R 2111/2019-4 , natek (fig.) / Natec Ingenieros (fig.)

Prekės ir paslaugos: 42 klasė

Teritorija: Ispanija

Vertinimas. Įregistruoto ženklo vaizdinis įtaisas nebus laikomas vien puošybinu ar dekoratyviniu. Tai labai unikalus piešinys, kuriame derinamos įvairios linijos, formos ir spalvos, vizualiai traukiančios akį ir pasižyminčios savitumu bei išskirtinumu. Jis pasižymi tam tikru kūrybiškumu ir menine išmone. Jis sudaro beveik pusę ženklo. Todėl jis negali būti laikomas nereikšmingu. Kadangi vaizdinis elementas vizualiai dominuoja ir nėra nereikšmingas, praleidus jį pasikeičia įregistruoto ženklo skiriamasis požymis (26–28 punktai) – nepriimtinas variantas.

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
		15/12/2015, T-83/14 , ARTHUR & ASTON / Arthur, EU:T:2015:974 apeliacija atmesta, 15/06/2016, C-94/16 P , ARTHUR & ASTON / Arthur, EU:C:2016:461

Prekės ir paslaugos: 25 klasė

Teritorija: Prancūzija

Vertinimas. Įregistruoto prekių ženklo grafinis elementas, kurį sudaro stilizuotas parašas, visiškai išnyksta iš naudojamo prekių ženklo, o vietoj jo atsiranda visiškai kitoks grafinis elementas, kuris yra klasikinis, simetriškas ir statiškas. Ankstesnis tokios formos, koks buvo įregistruotas, prekių ženklas patraukia dėmesį asimetrija ir dinamiškumu, kurių suteikia nestatiškos iš kairės į dešinę kylančios raidės. Minėti skirtumai nėra nereikšmingi ir prekių ženklai negali būti laikomi iš esmės tapačiais, kaip apibrėžta teismų praktikoje (22–24 punktai) – nepriimtinas variantas.

6.2.2.2.2. Prekių ženklas įregistruotas kaip turintis silpną skiriamąjį požymį

Galima išskirti šiuos pagrindinius scenarijus.

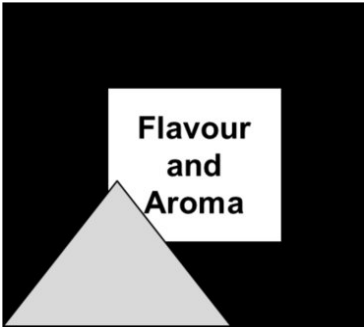
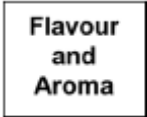
- Skiriamąjo požymio neturinčio elemento praleidimas
- Silpną skiriamąjį požymį turinčio elemento praleidimas

Kadangi prekių ženklas, kurio skiriamasis požymis yra silpnas, neturi vidutinio skiriamąjo požymio elementų, „skiriamąjo elemento praleidimo“ scenarijaus nėra.

Skiriamąjo požymio neturinčio elemento praleidimas

Jeigu įregistruotas ženklas turi silpną skiriamąjį požymį, o neištrauktas elementas neturi skiriamąjo požymio, paprastai įregistruoto ženklo skiriamasis požymis nebus pakeistas. Tačiau kitokia išvada gali būti pateisinama tais atvejais, kai įregistruoto ženklo skiriamąjį požymį lemia tik skiriamąjo požymio neturinčių elementų derinys.

Pavyzdys, kai pakeičiamas skiriamasis požymis.

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
		Išgalvotas pavyzdys (CP8)
<p><i>Prekės ir paslaugos:</i> 30 klasė</p> <p><i>Teritorija:</i> Anglakalbė visuomenė</p> <p><i>Vertinimas.</i> Registruoto ženklo skiriamąjį požymį sudaro paprastų geometrinių figūrų ir aprašomųjų žodžių derinys. Tokių elementų derinys suteikia ženklui, kaip visumai, skiriamąjį požymį, pvz., dalies šių elementų praleidimas keičia ženklo skiriamąjį požymį – tai nepriimtinas variantas.</p>		

Silpną skiriamąjį požymį turinčio elemento praleidimas

Kai įregistruoto ženklo skiriamasis požymis yra silpnas, silpną skiriamąjį požymį turinčio elemento praleidimas gali reikšti registruoto ženklo skiriamojo požymio pakeitimą, ypač jeigu praleistas elementas yra vizualiai dominuojantis arba tais atvejais, kai įregistruoto ženklo skiriamasis požymis atsiranda dėl elementų, kurių skiriamasis požymis yra silpnas, derinio. Todėl ypač svarbu kiekvieną atvejį vertinti atskirai.

Pavyzdžiai, kai keičiamas skiriamasis požymis.

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
		15/09/2015, T-483/12 , LOTTE (fig.) / KOALA SCHÖLLER (fig.), EU:T:2015:635

Prekės ir paslaugos: 30 klasė

Teritorija: Vokietija

Vertinimas. Ženklas įregistruotas kaip vaizdinis ženklas, o ne kaip erdvinis ženklas su šešiakampe forma. Ženkle taip pat nėra pavaizduota dviejų lygiakraščių šešiakampių plokščių, sujungtų atitinkamai vienu šeštadaliu viršutinėje pusėje ir vienu šeštadaliu apatinėje šio ženklo atvaizdo pusėje, nurodant, kad sudėjus visas plokštes, jos gali sudaryti šešiakampę dėžę. Kaip parodyta įrodymuose, ant pakuotės pateiktame atvaizde nepavaizduotas trigubas efektas, kurį sukelia trijų stačiakampių skydų, apibūdinančių tą ženklą, atvaizdas. Dėl to keičiasi įregistruoto ženklo skiriamasis požymis (111–117 punktai) – nepriimtinas variantas.

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
		Išgalvotas pavyzdys (CP8)
<p><i>Prekės ir paslaugos:</i> 31 klasė</p> <p><i>Vertinimas.</i> Registruoto žymens skiriamąjį požymį sudaro skiriamojo požymio neturinčių ir silpną skiriamąjį požymį turinčių elementų, t. y. žodžio „Bio“ ir stilizuotos raidės O, primenančios katę, derinys. Dėl abiejų elementų derinio prekių ženklas kaip visuma turi skiriamąjį požymį – yra nepriimtinas variantas.</p>		

6.2.3. Kitų savybių keitimas

Įregistruoto ženklo elementų padėties ar proporcijų keitimas arba didžiųjų ir mažųjų raidžių šrifto keitimas, jei jis labai nenukrypsta nuo įprasto rašymo būdo, paprastai neturi įtakos įregistruoto ženklo skiriamajam požymiui.

Tačiau netaisyklinga rašyba didžiosiomis raidėmis arba kiti papildymai, kurie gali turėti įtakos elementų suvokimui (pvz., kai atvirkštinė žodinių elementų tvarka turi kitokią reikšmę arba grafiškai paryškinta žodinio elemento dalis turi savo reikšmę), gali lemti kitokią išvadą.

Pavyzdžiai, kai skiriamasis požymis nesikeičia.

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.

DRINKFIT		12/12/2014, T-105/13 , TrinkFix, EU:T:2014:1070
<p><i>Prekės ir paslaugos:</i> 29 klasė</p> <p><i>Teritorija:</i> ES</p> <p><i>Vertinimas.</i> Ant gėrimų butelių naudojamos etiketės yra siauros, todėl neįprasta, kad žodinis ženklas būtų rašomas dviejose eilutėse. Pusapvalio grafinio elemento pridėjimas nepakeičia bendro ženklo suteikiamo įspūdžio (47–49 punktai) – priimtinas variantas.</p>		

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
PALMA MULATA		12/03/2014, T-381/12 , EU:T:2014:119
<p><i>Prekės ir paslaugos:</i> 33 klasė</p> <p><i>Teritorija:</i> ES</p> <p><i>Vertinimas.</i> Naudojamo ženklo skirtingas žodinių elementų PALMA ir MULATA išdėstymas ir proporcijos nekeičia registruoto ženklo skiriamojo požymio (34–36 punktai) – priimtinas variantas.</p>		

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
-----------------------	--------------------	-----------

		<p>2005 m. lapkričio 24 d. Sprendimas, T-135/04, Online Bus, EU:T:2005:419</p>
<p><i>Prekės ir paslaugos:</i> 35, 40, 41 ir 42 klasės</p> <p><i>Teritorija:</i> Vokietija</p> <p><i>Vertinimas.</i> Tiek įregistruotame, tiek naudojamame ženkle yra žodis BUS ir „trijų susipynusių trikampių“ vaizdinis elementas. Nė vienos formos elementai nepavaizduoti nei ypač originaliai, nei neįprastai. Jų variantai neturi įtakos prekių ženklo skiriamajam požymiui. (35 punktas) – priimtinas pakeitimas.</p>		

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
<p>AD-1841-TY</p>	<p>(i)</p> <p>(ii)</p> 	<p>10/10/2017, T-233/15, 1841, EU:T:2017:714</p>
<p><i>Prekės ir paslaugos:</i> 25 klasė</p> <p><i>Teritorija:</i> Prancūzija</p> <p><i>Vertinimas.</i> Trys pagrindiniai registruoto prekių ženklo komponentai, t. y. elementai AD, „1841“ ir TY, visada yra naudojamiuose prekių ženkluose tuo pačiu metu, nors gali būti pastebėta tam tikrų padėties ir dydžio skirtumų bei tam tikra stilizacija. Be to, jie išlieka įskaitomi ir atpažįstami naudojamomis formomis (73–76 punktai) – priimtinas pakeitimas.</p>		

Pavyzdys, kai pakeičiamas skiriamasis požymis.

Įregistruotas ženklas	Naudojamas ženklas	Bylos Nr.
LOVE YOUNG	YOUNG LOVE	Išgalvotas pavyzdys (CP8)
<p><i>Prekės ir paslaugos: 25 klasė</i></p> <p><i>Teritorija: Anglakalbė visuomenė</i></p> <p><i>Vertinimas. Nors abu registruoto žymens žodiniai elementai naudojamame ženkle yra, jų naudojimas atvirkštine tvarka keičia registruoto ženklo reikšmę – nepriimtinas variantas.</i></p>		

6.3. Naudojimas, susijęs su registruotomis prekėmis ir paslaugomis

Pagal [ESPŽR 18 straipsnį](#) ženklas turi būti naudojamas prekėms ar paslaugoms, kurioms jis įregistruotas, kad jis būtų įgyvendintinas. Pagal [ESPŽR 47 straipsnio 2 dalį](#), ankstesnis registruotas ženklas turi būti iš tikrųjų naudotas prekėms ar paslaugoms, kurioms jis įregistruotas ir kurias protestą pareiškęs asmuo nurodo savo protestui pagrįsti. [ESPŽR 47 straipsnio 2 dalies](#) trečiajame sakinyje nurodyta, kad jeigu ankstesnis ES prekių ženklas buvo naudojamas tik dalies prekių ar paslaugų, kurioms jis yra įregistruotas, atžvilgiu, nagrinėjant protestą jis laikomas įregistruotu tik tai daliai prekių ar paslaugų.

Kaip Bendrasis Teismas nurodė byloje *Aladin*:

Reglamento Nr. 40/94 43 straipsnio (dabartinis [ESPŽR 47 straipsnis](#)) nuostatos leidžia ankstesnį prekių ženklą laikyti įregistruotu tik tai prekių ar paslaugų daliai, kurią žymint prekių ženklo tikro naudojimo įrodymas buvo pateiktas, pirma, jos yra ankstesnio prekių ženklo savininko **teisių**, įgytų dėl prekių ženklo įregistravimo, **apribojimas** <...> ir, antra, jos turi būti suderintos su savininko teisėtu interesu ateityje naudojantis įregistruoto prekių ženklo teikiama apsauga **išplėsti savo prekių ar paslaugų asortimentą**, atsižvelgiant į žodžius, apibūdinančius prekes ir paslaugas, kurioms buvo įregistruotas prekių ženklas. Tas ypač taikoma tuo atveju, kai prekės ir paslaugos, kaip yra šioje byloje, kurioms įregistruotas prekių ženklas, sudaro pakankamai siaurai apibrėžtą kategoriją.

(14/07/2005, [T-126/03](#), *Aladin*, EU:T:2005:288, § 51, paryškinta papildomai.)

Atliekant naudojimo iš tikrųjų analizę iš esmės reikia įtraukti visas įregistruotas prekes ir (arba) paslaugas, kuriomis grindžiamas protestas ir dėl kurių ESPŽ pareiškėjas aiškiai paprašė pateikti naudojimo įrodymus. Tačiau tais atvejais, kai yra aišku, kad suklaidinimo galimybė gali būti nustatyta remiantis **keliomis** iš ankstesnių prekių ir (arba) paslaugų, Tarnybos atliekama naudojimo iš tikrųjų analizė gali apimti ne visas ankstesnes prekes ir (arba) paslaugas, o tik tas prekes ir (arba) paslaugas, kurių

pakanka siekiant nustatyti tapatumą ar panašumą į ginčijamas prekes ir (arba) paslaugas.

Kitais atvejais, kadangi suklaidinimo galimybę galima įrodyti konstatavus naudojimą iš tikrųjų kai kurioms iš ankstesnių prekių ir (arba) paslaugų, nebūtina nagrinėti protestą pareiškusio asmens pateiktų įrodymų, susijusių su likusiomis ankstesnėmis prekėmis ir (arba) paslaugomis.

Tolesniuose skirsniuose pateikiamos gairės, kurios padės nustatyti, ar ankstesnis prekių ženklas buvo naudojamas iš tikrųjų įregistruotoms prekėms ir (arba) paslaugoms. Daugiau informacijos pateikiama gairių [C dalies „Protestas“ 2 skirsnio „Dvigubas tapatumas ir suklaidinimo galimybė“ 2 skyriuje „Prekių ir paslaugų palyginimas“](#) ir visų pirma su visų klasės antraštės bendrųjų nuorodų naudojimu susijusi praktika, taip pat [gairių B dalies „Nagrinėjimas“ 3 skirsnyje „Klasifikacija“](#).

6.3.1 Naudojamų prekių / paslaugų ir prekių / paslaugų specifikacijos palyginimas

Visada reikia atidžiai įvertinti, ar prekės ir paslaugos, kurioms ženklas naudojamas, patenka į įregistruotų prekių ir paslaugų kategoriją.

Pavyzdžiai:

Bylos Nr.	Įregistruotos prekės ir paslaugos	Naudojamos prekės ir paslaugos	Pastaba
18/01/2011, T-382/08 , Vogue	Avalynė	Mažmeninė prekyba avalynė	Nepatenka (47, 48 punktai).
13/05/2009, T-183/08 , Jello Schuhpark II	Avalynė	Mažmeninė prekyba, susijusi su avalyne	Nepatenka (32 punktas)
08/11/2001, R _____ 807/2000-3 , DEMARA / DEMAR Antibioticos, S.A.	Farmacijos, veterinarijos ir dezinfekcijos produktai	Servetėlės ir sauskelnės šlapimo nelaikymo reikmėms	Nepatenka, nors vaistinės gali platinti konkrečias prekes (14, 16 punktai).
03/10/2008, R 1533/2007-4 , Geo Madrid (fig.) / GEO	38 klasės telekomunikacijų paslaugos	Apsipirkimo internetu platformos parūpinimas	Nepatenka (16 punktas).

Bylos Nr.	Įregistruotos prekės ir paslaugos	Naudojamos prekės ir paslaugos	Pastaba
03/05/2004, R 68/2003-2 , SWEETIE / SWEETY	<i>Konservuoti, džiovinti ir termiškai apdoroti vaisiai ir daržovės; koncentruoti citrusiniai vaisiai ir vaisių ekstraktai, konservai; cukrus; sausainiai; tortai, konditerijos gaminiai ir saldainiai</i>	<i>Desertų kremai – braškių, karamelės ar šokolado skonio</i>	Nepatenka (20 punktas).
24/02/2010, R 1519/2008-1 , DADO / DODOT et al.	25 klasės <i>vaikiškos tekstilinės sauskelnės</i>	<i>Vienkartinės sauskelnės iš popieriaus ir celiuliozės (16 klasė)</i>	Nepatenka (29 punktas).
18/06/2010, R 594/2009-2 , BANIF / BANIF (fig.)	35 klasės <i>administravimas, atstovavimas ir bendrosios konsultacijos</i> 42 klasės <i>techniniai, ekonominiai ir administraciniai projektai</i>	<i>Lėšų ir asmeninio ar nekilnojamojo turto reikalų administravimas (36 klasė)</i>	Nepatenka (39 punktas).
31/05/2011, B 1 589 871	Elektros jungtukai ir „šviestuvų dalys“	<i>Apšvietimo aparatai</i>	Nepatenka
25/11/2002, B 253 494	<i>Švietimo paslaugos</i>	<i>Pramogų paslaugos</i>	Nepatenka
28/04/2011, B 1 259 136	39 klasės <i>transporto ir platinimo paslaugos</i>	Mažmeninės prekybos parduotuvėje įsigytų prekių pristatymas į namus	Nepatenka, nes įregistruotas paslaugas teikia specializuotos transporto įmonės, kurių veikla nėra kitų paslaugų teikimas, o mažmeninės prekybos parduotuvėje įsigytų prekių pristatymas į namus tėra papildoma, pagalbinė paslauga, įtraukta į mažmenines paslaugas.

Bylos Nr.	Įregistruotos prekės ir paslaugos	Naudojamos prekės ir paslaugos	Pastaba
23/08/2012, R 1330/2011-4 , AF (fig.)	35 klasės reklamos, verslo valdymo, verslo administravimo, biuro veiklos paslaugos	Mažmeninės paslaugos	Nepatenka. Jeigu prekių ženklas įregistruotas bendrai nurodytoms 35 klasės paslaugoms, tačiau jo naudojimas įrodytas tik konkrečių prekių <i>mažmeninėms paslaugoms</i> , tai nėra tinkamas naudojimo įrodymas nė vienai iš 35 klasės bendrai nurodytų paslaugų ar visai klasės antraštinei daliai (25 punktas pagal analogiją).

6.3.2 Klasifikavimo reikšmė

Svarbu nustatyti, ar konkrečios prekės arba paslaugos, kurioms ženklas buvo naudojamas, priskiriamos kuriai nors konkrečios prekių ar paslaugų **klasės antraštės bendrajai nuorodai**, o jeigu taip, tai kuriai bendrajai nuorodai.

Pavyzdžiui, 25 klasės antraštė yra *drabužiai, avalynė, galvos apdangalai*, o kiekvienas iš šių trijų objektų yra „bendroji nuoroda“. Nors apskritai klasifikuojama tik administraciniais tikslais, norint įvertinti naudojimo pobūdį, svarbu nustatyti, ar prekės, kurioms ženklas buvo naudojamas, priskirtinos bendrajai nuorodai *drabužiai, avalynė, galvos apdangalai*.

Tai akivaizdu, kai panašių kategorijų prekės dėl tam tikrų priežasčių yra klasifikuojamos skirtingai. Pavyzdžiui, batai priskirti įvairioms klasėms atsižvelgiant į numatomą paskirtį: 10 klasės *ortopedinė avalynė* ir 25 klasės įprasta *avalynė*. Pagal pateiktus įrodymus reikia nustatyti, su kokios rūšies batais naudojimas susijęs.

6.3.3 Naudojimas ir įregistravimas bendrosioms „klasių antraščių“ nuorodomis

Jeigu ženklas yra įregistruotas pagal **visas** bendrąsias į konkrečios klasės antraštes įtrauktas nuorodas ar jų **dali** ir jeigu jis naudojamas kelioms prekėms ar paslaugoms, kurios tinkamai priskiriamos tai pačiai klasei pagal vieną iš šių **bendrujų nuorodų**, ženklas bus laikomas naudojamu būtent šiai **bendrajai nuorodai**.

Pavyzdys: Ankstesnis ženklas įregistruotas 25 klasės *drabužiams, avalynei, galvos apdangalams*. Įrodymai yra susiję su „sijonais“, „kelnėmis“ ir „marškinėliais“.

Išvada: ženklas buvo naudojamas *drabužiams*.

Tačiau jeigu ženklas įregistruotas tik **daliai** konkrečios klasės antraštės **bendrųjų nuorodų**, o naudojamas tik toms prekėms ar paslaugoms, kurias apima **kita** tos pačios klasės bendroji nuoroda, nebus laikoma, kad ženklas naudojamas įregistruotoms prekėms ar paslaugoms (taip pat žr. [6.3.4 dalį](#)).

Pavyzdys: Ankstesnis ženklas įregistruotas 25 klasės *drabužiams*. Įrodymai susiję tik su „auliniais batais“.

Išvada: Ženklas nenaudotas prekėms, kurioms jis įregistruotas.

6.3.4 Naudojimas prekių ar paslaugų pakategorėms ir panašioms prekėms ar paslaugoms

Šiame skirsnyje kalbama apie suteikiamos apsaugos apimtį, jeigu ženklas naudojamas prekių pakategorėms ir „panašioms“ prekėms (ar paslaugoms).

Apskritai nebūtų teisinga pripažinti, kad naudojimas „skirtingoms“, tačiau kažkaip „susijusioms“ prekėms ar paslaugoms savaime apima įregistruotas prekes ir paslaugas. Visų pirma šiomis aplinkybėmis **prekių ir paslaugų panašumo samprata nėra pagrįstas motyvas**. [ESPŽR 47 straipsnio 2 dalies](#) trečiajame sakinyje šiuo atžvilgiu nenumatyta jokios išimties.

Pavyzdys: Ankstesnis ženklas įregistruotas 25 klasės *drabužiams*. Įrodymai susiję tik su „auliniais batais“.

Išvada: Ženklas nenaudotas prekėms, kurioms jis įregistruotas.

6.3.4.1 Plačiai prekių ar paslaugų kategorijai įregistruotas ankstesnis ženklas

Aladin byloje Bendrasis Teismas nusprendė:

jei prekių ženklas buvo įregistruotas pakankamai plačiai prekių ar paslaugų kategorijai, kad ją būtų galima suskirstyti į kelias autonomiškas pakategores, prekių ženklo tikro naudojimo žymint dalį šių prekių ar paslaugų įrodymas vykstant protesto procedūrai suteikia apsaugą tik vienai ar kelioms pakategorėms, kurioms priklauso prekės ar paslaugos, kurioms žymėti prekių ženklas realiai naudojamas.

(14/07/2005, [T-126/03](#), *Aladin*, EU:T:2005:288, § 45; taip pat žr. 16/07/2020, [C-714/18 P](#), *tigha / TAIGA*, EU:C:2020:573, § 43.)

Todėl jeigu ankstesnis prekių ženklas įregistruotas **plačiai** prekių ar paslaugų **kategorijai**, tačiau protestą pareiškęs asmuo pateikia naudojimo įrodymų tik dėl konkrečių **šiai kategorijai priklausančių prekių ar paslaugų**, kyla klausimas, ar pateiktus įrodymus reikėtų griežtai laikyti tik naudojimo konkrečioms prekėms ar paslaugoms, kurios pačios prekių ar paslaugų sąraše nepaminėtos, įrodymu, ar naudojimo registracijoje nurodytai plačiai prekių ar paslaugų kategorijai įrodymu.

Viena vertus, Bendrasis Teismas taip pat pažymėjo, kad [ESPŽR 47 straipsnio 2 dalies](#) paskutinį sakinį būtina aiškinti taip: juo siekiama išvengti, kad prekių ženklas, naudojamas tik daliai prekių ir paslaugų, būtų plačiai saugomas remiantis tik tuo, kad jis buvo įregistruotas dideliame prekių ar paslaugų asortimentui. Taigi, reikėtų atsižvelgti į prekių ar paslaugų, kurioms buvo įregistruotas ankstesnis prekių ženklas, kategorijų apimtį, ypač į tai, kaip bendrai šios kategorijos aprašomos registracijos tikslais, kartu atsižvelgiant į prekes ar paslaugas, kurių atžvilgiu buvo nustatytas ženklo naudojimas iš tikrųjų (44 punktą).

Kita vertus, protestą pateikusiam asmeniui nebūtina pateikti visų panašių prekių ar paslaugų komercinių atmainų įrodymų, o tik tų prekių ar paslaugų, kurios yra pakankamai skirtingos, kad sudarytų logiškas kategorijas ar pakategorės (46 punktą). Pagrindinė priežastis ta, kad prekių ženklo savininkas praktiškai negali įrodyti, jog ženklas buvo naudojamas visoms įmanomoms su registracija siejamų prekių atmainoms.

Taigi apsauga įmanoma **tik** tai pakategorei ar pakategorėms, kurioms priklauso naudojamos prekės ar paslaugos, jeigu:

1. prekių ženklas įregistruotas prekių ar paslaugų **kategorijai**:
 - a. kuri yra pakankamai plati, kad objektyviai apimtų įvairias pakategorės;
 - b. kurias galima laikyti nepriklausančiomis viena nuo kitos;
 ir
2. galima įrodyti, kad ženklas buvo naudojamas iš tikrųjų tik pradinės plačios specifikacijos **daliai**.

Apibrėžiant pakategorės reikia nurodyti tinkamus motyvus, o remiantis protestą pareiškusio asmens pateiktais įrodymais, reikia paaiškinti, ar naudojimas įrodytas tik pradinės plačios specifikacijos ar pakategorės (-ių) **daliai**. Žr. [6.3.4.3 dalyje](#) pateikiamus pavyzdžius.

Tai ypač svarbu tuo atveju, jeigu prekių ženklai įregistruoti *farmacijos preparatams*, kurie paprastai naudojami tik vienos rūšies konkrečiai ligai gydyti skirtiems vaistams (žr. [6.3.4.3 dalies](#) pavyzdžius dėl *farmacijos preparatų*).

Tačiau su naudojimu visai kategorijai reikia sutikti, jeigu yra skirtingų rūšių produktų, priklausančių šiai kategorijai, pavyzdžių ir nėra jokios kitos pakategorės, kuri apimtų skirtingus produktus.

Ginčijamas žymuo	Bylos Nr.
CARRERA	09/09/2009, R 260/2009-4 , (panaikinimas)

Ginčijamas žymuo	Bylos Nr.
<p>Įrodytas prekių ženklo naudojimas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dekoratyviniams užrašams; • variklio galingumo padidinimo paketams; • saugojimo skyrių dangčiams; • vasarai ir žiemai skirtų ratų komplektams ir sukomplektuotiems ratų komplektams; • slenksčio dengiamosioms plokštėms; <p>buvo laikomas pakankamu naudojimo įrodymu <i>variklinėms transporto priemonėms ir sausumos transporto priemonių dalims</i>, kurioms ženklas įregistruotas. Svarbiausi argumentai buvo tokie, kad ženklas buvo naudojamas daugybei skirtingų variklinių transporto priemonių dalių ir prekėms, kurioms naudojimas buvo įrodytas, taigi jis apėmė didelį variklinių transporto priemonių dalių asortimentą – važiuoklės dalis, kėbulą, variklį, vidaus dizaino ir dekoratyvinius elementus.</p>	

Tuo atveju, kai ženklas yra įregistruotas pagal **plačią prekių ir paslaugų kategoriją, kuri nėra pakankamai aiški ir tiksli**, kad kompetentingos institucijos ir ekonominės veiklos vykdytojai galėtų vien tuo remdamiesi nustatyti apsaugos aprėptį, iš principo tikslią aprėptį turėtų būti galima nustatyti naudojant įrodymus (29/01/2020, [C-371/18](#), SKY, EU:C:2020:45, § 68–70; 04/03/2020, [C-155/18 P](#), [C-156/18 P](#), [C-157/18 P](#) ir [C-158/18 P](#), BURLINGTON / BURLINGTON ARCADE et al., EU:C:2020:151, § 136). Taikomi pirmiau nurodyti bendrieji principai. Daugiau informacijos apie neaiškius ir netikslius terminus galima rasti gairių [C dalies „Protestas“ 2 skirsnio „Dvigubas tapatumas ir suklaidinimo galimybė“ 2 skyriaus „Prekių ir paslaugų palyginimas“ 1.5.2 dalyje](#).

6.3.4.2 Ankstesnis ženklas įregistruotas tiksliai nurodytoms prekėms ar paslaugoms

Tačiau ženklo naudojimo iš tikrųjų kai kurioms iš nurodytų prekių ar paslaugų įrodymai neabejotinai apima **visą kategoriją**, jeigu:

1. prekių ženklas įregistruotas prekėms ar paslaugoms, **nurodytoms** pakankamai tiksliai, taip, kad
2. nepritaikius dirbtinių priemonių, neįmanoma atitinkamos kategorijos reikšmingai suskirstyti į pakategores (14/07/2005, [T-126/03](#), Aladin, EU:T:2005:288, § 45; 16/07/2020, [C-714/18 P](#), tigha / TAIGA, EU:C:2020:573, § 42).

Sprendime reikėtų tinkamai nurodyti, kokiais atvejais skirstymas į pakategores laikomas neįmanomu ir, prireikus, kodėl taip manoma.

6.3.4.3 Pavyzdžiai

Siekiant apibrėžti tinkamas bendrųjų **nuorodų** pakategores, labai didelę reikšmę turi atitinkamas **prekės ar paslaugos paskirties ar numatomo naudojimo kriterijus**, nes vartotojai šiuo kriterijumi vadovaujasi prieš priimdami sprendimą įsigyti prekę ar

paslaugą (13/02/2007, [T-256/04](#), Respicur, EU:T:2007:46, § 29–30; 23/09/2009, [T-493/07](#), Famoxin, EU:T:2009:355, § 37). Jeigu atitinkamos prekės arba paslaugos turi kelias paskirtis, negalima nešališkai nustatyti, ar egzistuoja atskira prekių pakategorė, atskirai vertinant kiekvieną tą paskirtį (16/07/2020, [C-714/18 P](#), tigha / TAIGA, EU:C: 2020:573, § 51).

Kiti taikytini kriterijai atitinkamoms pakategorėms apibrėžti galėtų būti produkto arba paslaugos savybės, pvz., produkto ar paslaugos pobūdis arba produkto ar paslaugos tikslinis vartotojas. Prekių geografinė kilmė nėra svarbi. Net jeigu vyno geografinė kilmė yra svarbus veiksnys tuo atveju, kai jis pasirenkamas, jis nėra toks svarbus, kad skirtingas kilmės vietos nuorodas turintys vynai galėtų reikšti prekių, kurias būtų galima vertinti autonomiškai, pakategorės (30/06/2015, [T-489/13](#), VIÑA ALBERDI / VILLA ALBERTI, EU:T:2015:446, § 37).

Ankstesnis ženklas	Bylos Nr.
ALADIN	14/07/2005, T-126/03
<p>Prekės ir paslaugos: 3 klasės <i>prekės metalui poliruoti</i>.</p> <p>Naudojimo įrodymo vertinimas: ankstesnis ženklas įregistruotas 3 klasės <i>prekėms metalui poliruoti</i>, tačiau iš tikrųjų naudotas tik <i>nepaprastai medvilnei</i> (metalo poliravimo produktui, kurį sudaro poliruojančia medžiaga impregnuota medvilnė). Teismas pripažino, kad sąvoka „prekės metalui poliruoti“, kuri pati yra klasės antraštės sąvokos <i>poliravimo preparatai</i> pakategorė, yra pakankamai tiksliai ir siaurai apibrėžta pagal prekių, dėl kurių paduota paraiška, funkciją ir paskirtį. Nepritaikius dirbtinių priemonių neįmanoma nustatyti jokios kitos pakategorės, todėl buvo daroma prielaida, kad šis ženklas naudojamas visai <i>prekių metalui poliruoti</i> kategorijai.</p>	

Ginčijamas žymuo	Bylos Nr.
PELLICO	15/06/2018, R 2595/2015-G , PELLICO (fig.) Panaikinimas
<p>Prekės ir paslaugos: 25 klasei priskirta <i>avalynė</i>.</p> <p>Naudojimo įrodymo vertinimas: naudojimas įrodytas tik <i>moteriškos avalynės</i> atžvilgiu, ir tai yra pakankamai atskira plačios kategorijos, kuriai priskiriama <i>avalynė</i>, pakategorė. Tikslinis vartotojas ne tiesiog nori patenkinti poreikį pridengti ir apsaugoti savo pėdas, bet ir konkrečiai ieško moterims skirtų batų. Tokį dalijimą pagrindžia ir rinkos realijos: daug batų parduotuvių siūlo tik moterišką avalynę arba moterims skirtos avalynės skyrius fiziškai atskirtas nuo kitų skyrių (32, 39–42 punktai).</p>	

Ginčijamas žymuo	Bylos Nr.

Turbo	19/06/2007, R 378/2006-2 , TURBO Panaikinimas
<p>Prekės ir paslaugos: 25 klasei priskirti <i>drabužiai</i>.</p> <p>Naudojimo įrodymo vertinimas: Taryba nustatė, kad, be maudymosi drabužių, sąskaitose faktūrose buvo nurodytos ir kitos drabužių rūšys, jas taip pat buvo galima rasti kataloguose, pavyzdžiui, marškinėliai, bermudai, dviratininkų šortai ir moteriški apatiniai drabužiai (21 punktas). Taigi Taryba nustatė, kad ginčijamo ženklo naudojimas buvo įrodytas <i>drabužiams</i> (22 punktas). Taryba taip pat nustatė, kad beveik neįmanoma ir tuo labiau nepagrįsta įregistruoto ESPŽ savininką įpareigoti įrodyti naudojimą visoms įmanomoms <i>drabužių</i> pakategorėms, kurias pareiškėjas galėtų be galo skirstyti (25 punktas).</p>	

Ankstesnis ženklas	Bylos Nr.
	19/01/2009, R 1088/2008-2 , EPCOS (fig.) / E epco SISTEMAS (fig.); patvirtinta 15/12/2010, T-132/09 , Epcos, EU:T:2010:518
<p>Prekės ir paslaugos: 9 klasės <i>matavimo aparatai ir įrankiai</i>.</p> <p>Naudojimo įrodymo vertinimas: ženklas buvo naudojamas temperatūros, slėgio ir lygio matavimo aparatams ir jų dalims. Ginčijamame sprendime nutarta, kad pradinė ankstesnio ženklo specifikacija <i>matavimo aparatams ir įrankiams</i> yra „labai plati“ ir, taikant sprendime <i>Aladin</i> nustatytus kriterijus, nutarta, kad naudojimas faktiškai įrodytas tik prekių pakatorei, t. y.: <i>matavimo aparatams, kurie visi skirti temperatūrai, slėgiui ir lygiui matuoti; šių aparatų dalims</i>. Taryba nustatė, kad šis požiūris bylos aplinkybėmis yra pagrįstas ir šiuo atžvilgiu pritarė ginčijamame sprendime nurodytiems motyvams bei išvadoms (29 punktas).</p>	

Ginčijamas žymuo	Bylos Nr.
ICEBERG	23/07/2009, R 1166/2008-1 , ICEBERG Panaikinimas

Ginčijamas žymuo	Bylos Nr.
<p>Prekės ir paslaugos: 11 klasės <i>šildymo, garų generavimo, šaldymo, džiovavimo, vėdinimo ir vandens tiekimo aparatai</i>.</p> <p>Naudojimo įrodymo vertinimas: Taryba padarė išvadą, kad prekių ženklo naudojimas įrodytas tik šaldytuvams, šaldikliams ir jachtų bei valčių oro kondicionavimo moduliams (26 punktas). Šios prekės buvo įtrauktos į pakategores <i>šildymo aparatai</i> (tiek, kiek oro kondicionavimo mašina taip pat gali veikti kaip šildytuvas), <i>šaldymo aparatai</i> (tiek, kiek oro kondicionavimo mašina, šaldytuvas ir šaldiklis gali šaldyti orą ar daiktus) ir <i>vėdinimo aparatai</i> (tiek, kiek oro kondicionavimo mašina, šaldytuvas ir šaldiklis turi vėdinimo grandines), kuriems ženklas įregistruotas. Todėl Taryba nusprendė, kad jis turėtų išlikti įregistruotas šioms pakategorėms (27 punktas). Tačiau Taryba nemanė, kad reikėtų riboti prekių ženklo apsaugą <i>jachtomis ir valtimis</i>. Taip pakategorės būtų papildomai skirstomos ir toks ribojimas būtų nepateisinamas (28 punktas).</p> <p>Naudojimas buvo įrodytas <i>šildymo, šaldymo ir vėdinimo aparatams</i>.</p>	

Ginčijamas žymuo	Bylos Nr.
LOTUS	02/12/2008, R 1295/2007-4 , LOTUS Panaikinimas
<p>Prekės ir paslaugos: 25 klasės <i>viršutiniai ir apatiniai drabužiai, kojinės, korsetai, kaklaskarės, petnešos, pirštinės, apatinis trikotažas</i>.</p> <p>Naudojimo įrodymo vertinimas: nebuvo pateikta įrodymų tokioms prekėms kaip <i>korsetai, kaklaskarės, petnešos</i>. Nė viename iš pateiktų įrodymų šios prekės nepaminėtos ir į jas nedaroma jokia nuoroda. Naudojimą reikia įrodyti visoms prekėms ar paslaugoms, kurioms prekių ženklas yra įregistruotas. Prekių ženklas įregistruotas <i>viršutiniams ir apatiniams drabužiams</i>, tačiau ir konkreitiems šios kategorijos produktams, be kita ko, <i>korsetams, kaklaskarėms, petnešoms</i>. Naudojimo kitoms prekėms nepakanka apsaugai pagal prekių ženklų teisę išlaikyti šioms prekėms, net jei jos ir patenka į kategoriją „<i>viršutiniai ir apatiniai drabužiai</i>“. Tačiau Anuliavimo skyrius nutarė, kad naudojimo pakanka, nes pagal sprendime <i>Aladin</i> suformuluotus principus (14/07/2005, T-126/03, <i>Aladin</i>, EU:T:2005:288) <i>korsetai, kaklaskarės, petnešos</i> įtraukti į bendrinę sąvoką <i>viršutiniai ir apatiniai drabužiai</i>. Nors iš tiesų taip ir yra, šis klausimas priklauso nuo nagrinėjimo, ar naudojamas prekes apskritai galima įtraukti į nurodomą terminą. Taip nėra <i>korsetų, kaklaskarių, petnešų</i> atveju. Jeigu kartu su plačiu bendrinio terminu prekių ženklas taip pat nurodomas konkrečioms prekėms, kurias apima šis bendrinis terminas, jis turėjo būti naudojamas ir šioms konkrečioms prekėms, kad galėtų ir toliau būti joms įregistruotas (25 punktas).</p>	

Ankstesnis ženklas	Bylos Nr.

GRAF-SYTECO	16/12/2010, R 1113/2009-4 , GRAFSYSTEM / GRAF-SYTECO
<p>Prekės ir paslaugos: <i>elektros įrankiai (įtraukti į 9 klasę); optiniai, svėrimo, matavimo, signalizavimo ir tikrinimo (priežiūros) įrankiai; duomenų tvarkymo įranga ir kompiuteriai, visų pirma mašinų, įrenginių, transporto priemonių ir pastatų eksploatavimui, stebėjimui ir kontrolei; registruotos kompiuterių programos; 9 klasės elektroniniai stendai, 37 klasės remonto paslaugos ir 42 klasės kompiuterių programavimas.</i></p> <p>Naudojimo įrodymo vertinimas: įtaisai, kurių pateikimą rinkai įrodė protestą pareiškęs asmuo, priklauso 9 klasės frazei <i>techninė įranga</i>. Tačiau ši kategorija yra plati, ypač atsižvelgiant į masišką šios srities plėtrą ir didelę specializaciją, kurią galima skirstyti į pakategores pagal faktiškai pagamintas prekes. Šiuo atveju prekės turėtų apimti tik automobilių pramonę. Kadangi protestą pareiškęs asmuo privalo pateikti klientams teisinę garantiją, galima manyti, kad jis taip pat įrodė paslaugos naudojimą nagrinėjamam aparatinės įrangos remontui (37 klasė). Taryba taip pat nustatė, kad 9 klasės <i>įrašytos kompiuterių programos</i> sudaro labai plačią kategoriją ir jas reikia apriboti faktine protestą pareiškusio asmens veiklos sritimi (30–31 punktai). 42 klasei įrodymų nepateikta.</p>	

Ankstesnis ženklas	Bylos Nr.
HEMICELL	20/09/2010, R 155/2010-2 , HICELL (fig.) / HEMICELL
<p><i>Prekės ir paslaugos: 31 klasei priskiriamas gyvūnams skirtas maistas, taip pat édesiai, gyvūnų pašarai ir ne vaistiniai gyvūnų pašarų priedai.</i></p> <p>Naudojimo įrodymo vertinimas: ginčijamame sprendime klaidingai manyta, kad ankstesnis ženklas buvo naudojamas iš tikrųjų 31 klasės <i>gyvūnams skirtam maistui ir édesiams, gyvūnų pašarui ir ne vaistiniams gyvūnų pašarų priedams</i>, nes ši išvada prieštarauja Teismo išvadoms sprendime <i>Aladin</i>. Ginčijamame sprendime nurodyta priežastis nepriimtina, nes reikėjo patikrinti, ar ankstesnio ženklo apimamą prekių kategoriją buvo galima padalyti į atskiras pakategores ir ar prekės, kurioms ankstesnio ženklo naudojimas įrodytas, galėtų būti priskiriamos vienai iš jų. Todėl Taryba mano, kad ankstesnis ESPŽ nagrinėjant protestą laikytinas įregistruotu 31 klasės <i>gyvūnų pašarų priedams</i>.</p>	

Ginčijamas žymuo	Bylos Nr.
VIGOR	18/11/2015, T-361/13 , VIGOR / VIGAR

Ginčijamas žymuo	Bylos Nr.
<p>Prekės ir paslaugos: 21 klasės <i>visų rūšių šepėčiai ir šepėčių prekės valymo ir higienos reikmėms</i>.</p> <p>Įrodytas prekių ženklo naudojimas, be kita ko, šluotoms, šepėčiams ir kempinėms buvo laikomas papildomu „visų rūšių šepėčių ir šepėčių prekių valymo ir higienos reikmėms“, kurioms buvo įregistruotas ženklas, naudojimo įrodymu. Teismas nurodė, kad šie namų apyvokos ir virtuvės gaminiai nesudaro kategorijos, kuri yra pakankamai plati, kad juos reikėtų suskirstyti į pakategores, kuriose būtina konkrečiai įrodyti naudojimą iš tikrųjų. Veikiau reikia daryti prielaidą, kad neįmanoma atlikti esminių skirstymų toje prekių kategorijoje.</p>	

Farmaciniai preparatai

Daugeliu atvejų Teismas turėjo apibrėžti atitinkamas 5 klasės *farmacinių preparatų* pakategores. Jis pripažino, kad terapinio preparato paskirtis ir numatytasis naudojimas išreikštas jo terapinėje indikacijoje. Taigi *terapinė indikacija* turi esminę reikšmę atitinkamai farmacijos gaminių pakategorei apibrėžti. Kiti kriterijai (pvz., dozavimo forma, veikliosios sudedamosios dalys, ar jis receptinis, ar nereceptinis) šiuo atžvilgiu neturi reikšmės.

Teismas laikė tinkamomis toliau nurodytas *farmacinių preparatų* pakategores:

Bylos Nr.	Tinkama	Netinkama
13/02/2007, T-256/04 , Respicur	<i>Kvėpavimo takų gydymo farmaciniai preparatai</i>	<i>Daugkartinio naudojimo mitteliniai inhaliatoriai, kuriuose yra kortikoidų, parduodami tik pagal receptą</i>
23/09/2009, T-493/07 , Famoxin	<i>Širdies ir kraujagyslių ligų gydymo farmaciniai preparatai</i>	<i>Farmaciniai preparatai, kurių sudėtyje yra digoksino, skirti žmonėms vartoti širdies ir kraujagyslių ligoms gydyti</i>
16/06/2010, T-487/08 , Kremezin, EU:T:2010:237	<i>Širdies ligoms gydyti skirti farmaciniai preparatai</i>	<i>Sterilus adenozino tirpalas specifinėms širdies būklėms gydyti, skirti intraveniniam naudojimui ligoninėse</i>
17/10/2006, T-483/04 , Galzin, EU:T:2006:323	<i>Kalcio preparatai</i>	<i>Farmaciniai preparatai</i>

6.3.5. Ženklo naudojimas registruotų prekių sudėtinėms dalims, garantinio aptarnavimo paslaugoms ir naudotų prekių rinkoje

Sprendime *Minimax* Teismas pripažino, kad tam tikromis aplinkybėmis ženklo naudojimas gali būti laikomas tikru ir įregistruotoms prekėms, kurios buvo parduotos tik kartą ir kurių jau nebėra (11/03/2003, [C-40/01](#), *Minimax*, EU:C:2003:145, § 40 et seq.).

- Tai gali būti taikoma, jeigu prekių ženklo, kuriuo šios prekės pažymėtos ir pateiktos rinkai, savininkas **parduoda dalis**, kurios yra neatskiriamos nuo anksčiau parduotų prekių sandaros ar struktūros.
- Tas pats gali būti taikoma tais atvejais, kai prekių ženklo savininkas faktiškai naudoja ženklą **paslaugoms po pardavimo**, pvz., aksesuarų ar susijusių dalių pardavimui arba techninės priežiūros ir remonto paslaugoms teikti.

Žymuo	Bylos Nr.
Minimax	11/03/2003, C-40/01
<p>Prekės ir paslaugos: <i>gesintuvai ir susiję produktai palyginti su sudedamosiomis dalimis ir paslaugomis po pardavimo.</i></p> <p>Naudojimo įrodymo vertinimas: <i>Ansul</i> parduodamų prekių ženklu „Minimax“ pažymėtų gesintuvų leidimas nustojo galioti devintajame dešimtmetyje. Nuo tada <i>Ansul</i> nebeparduoda šiuo ženklu pažymėtų gesintuvų. Tačiau <i>Ansul</i> vis dėlto pardavinėjo ženklu pažymėtas gesintuvų sudedamąsias dalis ir gesinimo medžiagas įmonėms, atsakingoms už jų techninę priežiūrą. Per tą patį laikotarpį ji taip pat pati atliko įrangos, pažymėtos prekių ženklu „Minimax“, priežiūrą, patikras ir remontą, naudojo ženklą sąskaitoms faktūroms, susijusioms su šiomis paslaugomis, ir ant įrangos užklijuodavo lipdukus su ženklu bei juosteles su žodžiais „Gebruiksklaar Minimax“ (paruoštas naudoti „Minimax“). Be to, <i>Ansul</i> pardavinėjo šiuos lipdukus ir juosteles gesintuvus prižiūrinčioms įmonėms.</p>	

Tačiau Teismo išvadą reikėtų aiškinti **griežtai** ir taikyti tik labai išskirtiniais atvejais. Sprendime *Minimax* Teismas pripažino naudojimą kitoms prekėms nei įregistruotosios, o tai prieštarauja bendrai [ESPŽR 47 straipsnio 2 dalies](#) taisyklei.

Sprendime *Testarossa* Teisingumo Teismas patvirtino, kad iš esmės vėlesnis **naudotų prekių**, pažymėtų prekių ženklu, perpardavimas nėra naudojimas iš tikrųjų (22/10/2020, [C-720/18 & C-721/18](#), *Testarossa*, EU:C:2020:854, § 55). Tačiau jis nusprendė, kad prekių ženklu žymimų naudotų prekių perpardavimą **savininkui** galima laikyti to ženklo naudojimo įrodymu. Tai, kad prekių ženklo savininkas negali uždrausti trečiosioms šalims naudoti jo prekių ženklo prekėms, kurios jau pateiktos rinkai šiuo ženklu, nereiškia, kad jis pats negali jo naudoti tokioms prekėms. Jeigu atitinkamo prekių ženklo savininkas, perparduodamas naudotas prekes, iš tikrųjų naudoja tą ženklą **pagal savo esminę funkciją**, t. y. garantuoti prekių, kurioms jis įregistruotas, **kilmės tapatybę**, toks naudojimas gali reikšti „naudojimą iš tikrųjų“ (22/10/2020, [C-720/18 & C-721/18](#), *Testarossa*, EU:C:2020:854, § 56–60).

6.3.6. Naudojimas paties gamintojo prekių pardavimui

35 klasės mažmeninės prekybos paslaugos Nicos klasifikacijos aiškinamojoje pastaboje apibrėžiamos kaip

<...> įvairių prekių pateikimas kartu kitiems (išskyrus vežimą), suteikiant pirkėjams galimybę patogiai apžiūrėti ir įsigyti tų prekių; tokios paslaugos gali būti teikiamos mažmeninėse parduotuvėse, didmeninėse išparduotuvėse, naudojant prekybos automatus, užsakymams paštu skirtus katalogus ar elektronines priemones, pvz., žiniatinklio svetaines ar teleparduotuves.

Iš šios aiškinamosios pastabos matyti, kad sąvoka „mažmeninės prekybos paslaugos“ apima **tris esminius požymius, t. y.** pirma, šių paslaugų tikslas yra prekių pardavimas vartotojams, antra, jos teikiamos tam, kad vartotojas galėtų patogiai apžiūrėti ir įsigyti šias prekes, ir, trečia, kad jos teikiamos siekiant naudoti tretiesiems asmenims (04/03/2020, [C-155/18 P](#), [C-156/18 P](#), [C-157/18 P](#) ir [C-158/18 P](#), BURLINGTON / BURLINGTON ARCADE et al., EU:C:2020:151, § 126). „**Kiti**“, turintys naudoti iš „įvairių prekių grupavimo kitiems asmenims“, yra įvairūs gamintojai, savo prekėms ieškantys realizavimo rinkos.

Teismas yra nusprendęs, kad mažmeninės prekybos tikslas yra parduoti prekes vartotojams. Be teisinio pardavimo sutarties sudarymo, tai apima visą veiklą, kurią ūkio subjektas vykdo skatindamas tokios sutarties sudarymą. Tokią veiklą be kitų dalykų sudaro pardavimui siūlomų prekių asortimento pasirinkimas, įvairių paslaugų siūlymas, siekiant paskatinti vartotojus sudaryti pirmiau minėtą sandorį su tuo pardavėju, o ne su jo konkurentu (07/07/2005, [C-418/02](#), Praktiker, EU:C:2005:425, § 34). Pavyzdžiui, sąvoka „mažmeninės prekybos paslaugos“ apima, be kita ko, prekybos galerijos vartotojui teikiamas paslaugas, kad vartotojas galėtų patogiai apžiūrėti ir įsigyti šias prekes, ir siekiant naudoti atitinkamoje galerijoje esantiems prekių ženklams (04/03/2020, [C-155/18 P](#), [C-156/18 P](#), [C-157/18 P](#) ir [C-158/18 P](#), BURLINGTON / BURLINGTON ARCADE et al., EU:C:2020:151, § 130). Teismas patvirtino, kad paslaugos taip pat gali būti mažmeninės prekybos dalyku, nes būna situacijų, kai ūkio subjektas parenka ir pateikia trečiųjų asmenų paslaugų asortimentą, kad vartotojas galėtų pasirinkti kurią nors iš šių paslaugų iš vieno tarpininko (10/07/2014, [C-420/13](#), Netto Marken-Discount, EU:C:2014:2069, § 34).

Taip, kaip savo prekių reklamavimas nėra naudojimas 35 klasės reklamavimo paslaugomis, atvejai, kai gamintojas tiesiog parduoda savo prekes savo parduotuvėje arba svetainėje, nėra naudojimas 35 klasės mažmeninės prekybos paslaugomis. Gamintojo vykdomas savo prekių pardavimas yra ne nepriklausoma paslauga, bet veikla, kuriai taikoma apsauga, dėl registracijos taikoma **prekėms**. Būtų netinkama apsauga, dėl registracijos teikiama 1–34 klasių prekėms, prilyginti apsaugai, dėl registracijos teikiamai 35 klasės mažmeninės prekybos paslaugoms. Nors gamintojai gali teikti papildomas paslaugas (pvz., turėti prekybos vietą ir pardavėjus, reklamuoti, konsultuoti, teikti paslaugas po pardavimo ir pan.), jiems pardavinėjant savo prekes tokia veikla į atlyginamų paslaugų sąvokos taikymo sritį patenka, tik jeigu tai nėra neatskiriamas prekių pardavimo dalis (10/07/2014, [C-421/13](#), Apple Store, EU:C:2014:2070, § 26). Vadinas, jeigu gamintojas prekių ženklą naudoja veiklai, kuri

yra neatskiriama jo prekių pardavimo dalis, tokioms prekėms parduoti nesinaudojama 35 klasės mažmeninės prekybos paslaugomis. Šis aiškinimas taip pat atitinka (reikalavimus pažeidžiančio) naudojimo pavyzdžius, pateiktus [ESPŽR 9 straipsnio 3 dalyje](#).

Tokia pardavimo veikla neatitiktų ir mažmeninės prekybos paslaugų apibrėžties, pateiktos Nicos klasifikacijos aiškinamojoje pastaboje ir aiškinamos Teismo, nes nėra jokios naudos gamintojams, kurie yra trečiosios šalys. Todėl nėra mažmeninės prekybos paslaugų esminės savybės.

Be to, tikras naudojimas turi derėti su esmine prekių ženklo funkcija. Prekių ženklas, naudojamas paties gamintojo prekių prekybos vietoje, naudojamas tam, kad tas **prekes** būtų galima atskirti nuo kitų gamintojų prekių, bet ne tam, kad būtų galima atskirti **paslaugas**, teikiamas per tą prekybos vietą, nuo paslaugų, teikiamų per kitas prekybos vietas. Gamintojai, parduodantys savo prekes savo parduotuvėse, konkuruoja **prekių**, kurias jie parduoda, rinkoje, bet nekonkuruoja **mažmeninės prekybos paslaugų** rinkoje, skirtoje gamintojams, kurie yra trečiosios šalys. Parduotuvės turėjimas **išskirtinai** paties gamintojo prekėms parduoti neapima gamintojų, kurie yra trečiosios šalys, konkuruojančių prekių siūlymo.

Tačiau mažmeninės prekybos paslaugų atžvilgiu tikras naudojimas neturėtų būti atmetamas, jeigu protestą pareiškęs asmuo, pateikdamas kartu trečiųjų šalių siūlomas prekes, greta kitų prekybininkų siūlomų prekių įtraukia ir savo gaminamas prekes.

7 Atvejai, kai prekių ženklą naudoja savininkas arba jis naudojamas jo vardu

7.1. Atvejai, kai prekių ženklą naudoja savininkas

Pagal ESPŽR [18 straipsnio 1 dalį](#) ir [47 straipsnio 2 dalį](#) ankstesnį įregistruotą ženklą paprastai turi iš tikrųjų naudoti savininkas. Šios nuostatos taip pat apima atvejus, kuomet ženklą naudoja ankstesnis savininkas tuo metu, kai ženklas jam priklauso.

7.2. Prekių ženklą naudoja įgalioti tretieji asmenys

Pagal [ESPŽR 18 straipsnio 2 dalį](#), jeigu ženklas naudojamas savininkui sutikus, laikoma, kad jį naudoja savininkas. Tai reiškia, kad savininkas turi būti davęs sutikimą **prieš** trečiajam asmeniui pradėdant naudoti ženklą. Vėlesnio pripažinimo nepakanka.

Įprastas atvejis, kai ženklą naudoja tretieji asmenys, yra **licenciatai**. Jeigu ženklą naudoja įmonės, kurios yra **ekonomiškai susijusios** su prekių ženklo savininku, pvz., tos pačios įmonių grupės įmonės (filialai, patrunuojamosios įmonės ir pan.), tai irgi laikoma leistinu naudojimu (30/01/2015, [T-278/13](#), dabar EU:T:2015:57, § 38). Jeigu prekes pagamino prekių ženklo savininkas (arba jos pagamintos su jo sutikimu), tačiau paskui jas rinkai didmeniniu arba mažmeniniu lygmeniu pateikė **platintojai**, tai laikoma

ženklų naudojimui (17/02/2011, [T-324/09](#), Friboi, EU:T:2011:47, § 32; 16/11/2011, [T-308/06](#), Buffalo Milke, EU:T:2011:675, § 73).

Įrodymų pateikimo etapu pakanka, kad protestą pareiškęs asmuo pateiktų tik įrodymus, jog trečiasis asmuo naudojo ženklą. Tarnyba iš tokio naudojimo, kartu atsižvelgdama į protestą pareiškusio asmens galimybę pateikti jo įrodymus, daro išvadą, kad protestą pareiškęs asmuo yra davęs išankstinį sutikimą.

Ši pozicija buvo patvirtinta sprendimu 08/07/2004, [T-203/02](#), Vitafruit, EU:T:2004:225, § 25 (papildomai patvirtinta 11/05/2006, [C-416/04 P](#), Vitafruit, EU:C:2006:310). Teismas pažymėjo, kad mažai tikėtina, jog prekių ženklo savininkas galėtų pateikti įrodymus, jei ženklas buvo naudojamas prieš jo valią. Be to, buvo dar viena priežastis **remtis minėta prielaida**, nes pareiškėjas neginčijo protestą pareiškusio asmens sutikimo.

Tačiau jeigu Tarnyba **abejoja** arba apskritai tais atvejais, kai pareiškėjas aiškiai ginčija protestą pareiškusio asmens sutikimą, protestą pareiškusiam asmeniui tenka prievolė pateikti papildomus įrodymus, kad, prieš pradėdant naudoti ženklą, jis davė savo sutikimą. Tokiais atvejais Tarnyba nustato protestą pareiškusiam asmeniui papildomą 2 mėnesių terminą šiems įrodymams pateikti.

7.3 Įgaliotų naudotojų kolektyvinių ir sertifikavimo ženklų naudojimas

Kolektyvinius ženklus paprastai naudoja ne savininkų asociacijos, bet jų nariai. Dėl ES kolektyvinių ženklų pažymėtina, kad tai atsispindi [ESPŽR 78 straipsnyje](#), kuriame nustatyta, kad bet kurio įgalioto asmens naudojimas atitinka naudotojo reikalavimą.

Sertifikavimo ženklus naudoja ne jų savininkai, bet įgalioti naudotojai, siekdami garantuoti vartotojams, kad prekės ar paslaugos turi konkrečią savybę. Dėl ES sertifikavimo ženklų pažymėtina, kad tai atsispindi [ESPŽR 87 straipsnyje](#), kuriame nustatyta, kad bet kurio įgalioto asmens naudojimas laikantis sertifikavimo ženklą naudojančių taisyklių atitinka naudotojo reikalavimą.

8. Neteisėto naudojimo nereikšmingumas

Nustatant, ar ženklas buvo naudojamas taip, kad atitiktų [ESPŽR 18](#) ir [47](#) straipsniuose įtvirtintus naudojimo reikalavimus, reikia faktiškai nustatyti, kad buvo naudojama iš tikrųjų. Naudojimas šiomis aplinkybėmis bus „naudojimas iš tikrųjų“, net jei naudotojas pažeidžia teises nuostatas.

Naudojimas, kuris pagal [ESPŽR 7 straipsnio 1 dalies g punktą](#) ar [58 straipsnio 1 dalies c punktą](#) arba nacionalinės teisės nuostatas yra **klaidinantis**, tebėra „tikras“ siekiant nustatyti ankstesnius ženklus per protesto procedūrą. Sankcijos už klaidinantį naudojimą yra ženklų pripažinimas negaliojančiu arba panaikinimas (atsižvelgiant į atvejį) arba uždraudimas naudoti ženklą (pagal [ESPŽR 137 straipsnio 2 dalį](#)).

Tas pats principas taikytinas, jeigu ženklas naudojamas pagal neteisėtą licencinę sutartį (pavyzdžiui, jeigu sutartimi pažeidžiamos Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo konkurencijos taisyklės ar nacionalinės taisyklės). Faktas, kad naudojant ženklą gali būti pažeistos trečiųjų asmenų teisės, taip pat neturi reikšmės.

9 Nenaudojimo pateisinimas

Pagal [ESPŽR 47 straipsnio 2 dalį](#) protestą pareiškęs asmuo gali alternatyviai įrodyti, kad yra pagrįstų priežasčių nenaudoti jo ankstesnio įregistruoto ženklo. Šios priežastys, kaip nurodyta TRIPS sutarties 19 straipsnio 1 dalyje, apima aplinkybes, atsirandančias nepriklausomai nuo prekių ženklo savininko valios ir kliudančias naudoti prekių ženklą.

Kaip prievolės naudoti išimtį tinkamų nenaudojimo priežasčių sampratą reikia aiškinti gana siaurai.

Vien „biurokratinių kliūčių“, kylančių **nepriklausomai nuo prekių ženklo savininko valios**, nepakanka, jeigu jos neturi **tiesioginio ryšio** su ženklu, ypač jeigu prekių ženklo naudojimas priklauso nuo sėkmingo atitinkamo administracinio veiksmo užbaigimo. Tačiau tiesioginio ryšio kriterijus nebūtinai reiškia, kad prekių ženklo neįmanoma naudoti; gali pakakti to, kad naudojimas yra **nepagrįstas**. Atsižvelgus į kiekvieną konkretų atvejį, reikia įvertinti, ar, pasikeitus įmonės strategijai išvengti nagrinėjamos kliūties, ženklo naudojimas taptų nepagrįstas. Taigi, pavyzdžiui, ženklo savininko negali būti pagrįstai reikalaujama pakeisti savo įmonės strategiją ir pardavinėti savo prekes konkurento pardavimo vietose (14/06/2007, [C-246/05](#), Le Chef de Cuisine, EU:C:2007:340, § 52).

9.1. Verslo rizika

Būtina išnagrinėti tinkamų priežasčių koncepciją siekiant atsižvelgti į aplinkybes, atsirandančias nepriklausomai nuo savininko valios, dėl kurių ženklo neįmanoma naudoti arba jo naudojimas tampa nepagrįstas, o ne į aplinkybes, susijusias su savininko patiriamais komerciniais sunkumais (14/05/0008, [R 855/2007-4](#), PAN AM, § 27; 09/07/2003, [T-162/01](#), Giorgio Beverly Hills, EU:T:2003:198, § 41; 18/03/2015, [T-250/13](#), SMART WATER, EU:T:2015:160, § 67–69).

Taigi įmonės patiriami finansiniai sunkumai dėl ekonomikos nuosmukio ar dėl jos pačios finansinių problemų nelaikomi tinkamomis nenaudojimo priežastimis pagal [ESPŽR 47 straipsnio 2 dalį](#), nes šio pobūdžio sunkumai yra natūrali verslo vykdymo dalis.

9.2. Valdžios ar Teismo įsikišimas

Importo apribojimai ar kiti valdžios reikalavimai yra du tinkamų nenaudojimo priežasčių pavyzdžiai, aiškiai nurodyti TRIPS sutarties 19 straipsnio 1 dalies antrajame sakinyje.

Importo apribojimai apima prekybos embargą, turintį įtakos ženklų apsaugotoms prekėms.

Kiti **valdžios reikalavimai** gali būti valstybės monopolis, kliudantis bet kokiam naudojimui, arba valstybės draudimas parduoti prekes dėl sveikatos ar nacionalinės gynybos priežasčių. Įprasti atvejai šiuo atžvilgiu yra reguliavimo procedūros, kaip antai:

- Klinikiniai tyrimai ir naujų vaistų leidimai (18/04/2007, [R 155/2006-1](#), LEVENIA / LEVELINA); arba
- maisto saugos tarnybos leidimas, kurį savininkas turi gauti prieš siūlydamas atitinkamas prekes ir paslaugas rinkai.

Ankstesnis žymuo	Bylos Nr.
HEMICELL	20/09/2010, R 155/2010-2 , HICELL (fig.) / HEMICELL
<p>Protestą pareiškusio asmens įrodymais tinkamai patvirtinta, kad ankstesnių ženklų naudojimo maisto priedui, t. y. <i>zootechniniam virškinimo gerinimo preparatui (pašarų fermentui)</i>, sąlyga buvo išankstinis leidimas, kurį, gavusi paraišką, turėjo išduoti Europos maisto saugos tarnyba. Toks reikalavimas pagal TRIPS sutarties 19 straipsnio 1 dalį laikytinas valdžios reikalavimu.</p>	

Kalbant apie Teismo procesus ar laikinuosius teismo draudimus, reikia skirti toliau išdėstytus aspektus:

Viena vertus, vien bylinėjimosi grėsmė ar nagrinėjamas ieškinys dėl ankstesnio ženklo anuliavimo neturėtų būti pagrindas atleisti protestą pareiškusį asmenį nuo prievolės naudoti savo ženklą prekyboje. Protestą pareiškęs asmuo, kuris per protesto procedūrą yra „kaltinančioji šalis“, turėtų pats įvertinti riziką ir savo galimybes laimėti bylą ir iš šio vertinimo padaryti atitinkamas išvadas, ar toliau naudoti ženklą (18/02/2013, [R 1101/2011-2](#), SMART WATER, § 40; 18/03/2015, [T-250/13](#), SMART WATER, EU:T:2015:160).

Ankstesnis ženklas	Bylos Nr.
HUGO BOSS	09/03/2010, R 764/2009-4 , HUGO BOSS / BOSS
<p>Nacionalinės procedūros [Prancūzijoje dėl anuliavimo], pradėtos prekių ženklo, dėl kurio reiškiamas protestas, atžvilgiu, negalima pripažinti tinkama nenaudojimo priežastimi (19 punktas).</p> <p>Nepaneigiama, kad tinkamos nenaudojimo priežastys yra tik tos, kurioms prekių ženklo savininkas negali turėti įtakos, pvz., nacionaliniai leidimo reikalavimai ar importo apribojimai. Jos yra neutralios naudotino prekių ženklo atžvilgiu; jos susijusios ne su prekių ženklu, bet su prekėmis ir paslaugomis, kurias savininkas nori naudoti. Tokie nacionaliniai leidimo reikalavimai ar importo apribojimai taikomi prekių ženklu žymimo produkto rūšiai ar savybėms, ir jų negalima išvengti pasirinkus kitą prekių ženklą. Šioje byloje yra atvirkščiai, nes prekių ženklo savininkas būtų galėjęs iš karto gaminti cigaretes Prancūzijoje arba importuoti jas į Prancūziją, jeigu būtų pasirinkęs kitą prekių ženklą (25 punktas).</p>	

Ankstesnis ženklas	Bylos Nr.
MANPOWER	18/06/2010, R 997/2009-4 , MOON-POWER / MANPOWER
<p>Pagal ESPŽR 9 straipsnį ir Direktyvos 2008/95/EB 5 straipsnį draudžiama pažeisti trečiųjų šalių prekių ženklus. Šis reikalavimas taikomas visiems asmenims, naudojantiems pavadinimą prekyboje, nepaisant, to, ar jie patys prašė suteikti prekių ženklo apsaugą šiam pavadinimui, ar ji jiems buvo suteikta. Asmuo, kuris nedaro tokių pažeidimų, veikia ne dėl „tinkamų priežasčių“, bet pagal įstatymą. Taigi net susilaikymas nuo naudojimo, kuris priešingu atveju pažeistų teisę, nėra tinkama priežastis (09/03/2010, R 764/2009-4, HUGO BOSS / BOSS, § 22) (27 punktas).</p> <p>Be to, naudojimas tokiomis aplinkybėmis nėra ir „nepagrįstas“. Jeigu atitinkamą prekių ženklą pradeda naudoti asmenys, prekių ženklų savininkai, ir jiems gresia teismo procesas arba laikinas teismo draudimas, jie turi atsižvelgti į tai, ar jiems pareikštas ieškinytis gali būti sėkmingas ir ar jie gali pasiduoti (nepradėti naudoti prekių ženklo), ar gintis nuo skundo. Bet kuriuo atveju jie turi sutikti su nepriklausomų teismų sprendimu, o bylos procedūra gali būti pagreitinta. Be to, kol bus priimtas galutinis sprendimas, jie negali teigti, jog turi būti apsaugoti, nes iki įsiteisėjant sprendimui netikrumą dera pripažinti tinkama nenaudojimo priežastimi. Iš tiesų tai, kas turėtų nutikti per laikotarpį nuo ieškinio ar prašymo taikyti laikiną teismo draudimą padavimo ir galutinio sprendimo, turi spręsti teismai, t. y. priimdami laikinojo vykdymo sprendimus, kurie dar nėra galutiniai. Atsakovas neturi teisės nepaisyti šių sprendimų ir elgtis taip, lyg teismų nebūtų (28 punktas).</p>	

Kita vertus, pavyzdžiui, laikinas teismo draudimas ar apribojanti teismo nutartis per nemokumo procedūrą, nustatant bendrą draudimą perduoti prekių ženklo savininkui teises, gali būti tinkama nenaudojimo priežastis, nes taip protestą pareiškęs asmuo įpareigojamas susilaikyti nuo savo ženklo naudojimo prekyboje. Jeigu ženklas būtų naudojamas priešingai tokiam teismo nurodymui, prekių ženklo savininkui būtų galima reikšti reikalavimus atlyginti žalą (11/12/2007, [R 77/2006-1](#), MISS INTERCONTINENTAL (fig.), § 51).

9.3. Apsauginė registracija

Bendrasis Teismas yra patikslinęs, kad esant nacionalinei nuostatai, kuria pripažįstama „apsauginė“ registracija (t. y. žymenys, kurie neskirti naudoti prekyboje dėl grynai apsauginės savo funkcijos kito komerciškai naudojamo žymens atžvilgiu), negali būti tinkama priežastis nenaudoti ankstesnio prekių ženklo, kuriuo grindžiamas protestas (23/02/2006, [T-194/03](#), Bainbridge, EU:T:2006:65, § 46).

9.4. Force majeure

Kitos pagrįstos nenaudojimo priežastys – tai *force majeure* atvejai, dėl kurių savininko įmonei kliudoma įprastai veikti.

9.5. Nenaudojimo pateisinimo padariniai

Jeigu yra pagrįstos priežastys, tai nereiškia, kad nenaudojimas atitinkamu laikotarpiu laikomas lygiaverčiu faktiniam naudojimui, nes būtų taikomas naujas lengvatinis laikotarpis, pradedamas skaičiuoti pasibaigus pagrįsto nenaudojimo laikotarpiui.

Dėl ženklo nenaudojimo per šį laikotarpį tiesiog sustabdomas 5 metų terminas. Tai reiškia, kad apskaičiuojant 5 metų pagrįsto nenaudojimo laikotarpį į lengvatinį laikotarpį neatsižvelgiama.

Be to, laikotarpis, kuriuo šios pagrįstos priežastys egzistavo, gali būti ypač svarbus. Priežastis, dėl kurių nenaudojimas tęsiasi tik dalį atitinkamo 5 metų laikotarpio, ne visada galima laikyti pateisinimu netaikyti reikalavimo įrodyti naudojimą. Šiomis aplinkybėmis laikas, per kurį šios priežastys buvo reikšmingos, ir laikas, praėjęs nuo tada, kai jos išnyko, yra ypač svarbus (01/07/1999, [B 2 255](#)).

10 Sprendimas

10.1. Tarnybos kompetencija

Tarnyba pati vertina pateiktus naudojimo įrodymus. Tai reiškia, kad pateiktų įrodymų įrodomoji galia vertinama neatsižvelgus į pareiškėjo šiuo atžvilgiu pateiktas pastabas. Įrodymų reikšmingumą, svarbumą, išsamumą ir veiksmingumą savo nuožiūra ir pagal savo įgaliojimus vertina Tarnyba, o ne šalys, ir šiam vertinimui negalioja rungimosi principas, kuris taikomas *inter partes* procedūrai (01/08/2007, [R 201/2006-4](#), OCB (fig.) / O.C.B., OCB (fig.), § 19; 14/11/2000, [R 823/1999-3](#), SIDOL / SIDOLIN).

Todėl pareiškėjo pareiškimas, kad naudojimas įrodytas, neturi jokio poveikio Tarnybos išvadoms. Prašymas įrodyti naudojimą – tai pareiškėjo gynybinis argumentas. Tačiau pareiškėjui jį iškėlus, tik Tarnyba vykdo paskesnę procedūrą ir vertina, ar protestą pareiškusio asmens įrodymai laikytini turinčiais pakankamą įrodomąją galią. Vis dėlto pareiškėjas turi galimybę oficialiai atsiimti prašymą pateikti naudojimo įrodymų (žr. [3.4.4. dalį](#)).

Tai neprieštarauja [ESPŽR 95 straipsnio 1 daliai](#), kurioje nurodyta, kad per *inter partes* procedūrą Tarnyba tiria tik šalių pateiktus faktus, įrodymus ir argumentus bei siekiamą reikalavimų patenkinimo būdą. Visgi nors Tarnybai yra privalomos šalių pateiktos faktinės aplinkybės, įrodymai ir argumentai, jai neprivaloma teisinė vertė, kurią šalys gali jiems suteikti. Todėl šalys gali susitarti, kokie faktai įrodyti, o kokie – ne, tačiau jos negali nustatyti, ar šių faktų pakanka naudojimui iš tikrųjų įrodyti (01/08/2007, [R 201/2006-4](#), OCB (fig.) / O.C.B., OCB (fig.), § 19; 14/11/2000, [R 823/1999-3](#), SIDOL / SIDOLIN, § 20; 13/03/2001, [R 68/2000-2](#), MOBEC / NOVEX PHARMA).

10.2. Poreikis įvertinti naudojimo įrodymą

Sprendimas, ar pareiga naudoti iš tikrųjų įregistruotą ženklą įvykdymo buvo įvykdyta, ne visada būtinas.

Jeigu pareiškėjas prašo pateikti ankstesnių teisių **naudojimo įrodymą**, Tarnyba taip pat nagrinėja, ar naudojimas ankstesniems ženkams įrodytas, o jeigu taip, tai kiek jis įrodytas, jeigu tai svarbu nagrinėjamo sprendimo baigčiai. Naudojimo įrodymus visada būtina ir privaloma įvertinti, jeigu protestas visiškai arba iš dalies patenkinamas atsižvelgiant į ankstesnį ženklą, dėl kurio galiojo prievolė pateikti naudojimo įrodymus.

Tarnyba gali nuspręsti nevertinti naudojimo įrodymų, jeigu tai nesvarbu protesto rezultatui, pavyzdžiui:

- pagal [ESPŽR 8 straipsnio 1 dalies b punktą](#), kai nėra galimybės ginčijamą ženklą supainioti su ankstesniu ženklu, kurio naudojimą privaloma įrodyti (10/02/2021, [T-117/20](#), PANTHÉ (fig.) / P PANTHER (fig.) et al., EU:T:2021:81, § 64);
- jeigu protestas visiškai patenkinamas remiantis kitu ankstesniu ženklu, kuriam netaikoma prievolė įrodyti naudojimą;
- jeigu protestas visiškai patenkinamas remiantis [ESPŽR 8 straipsnio 3 dalies ir \(arba\) 8 straipsnio 4 dalies](#) pagrindais;
- jeigu pagal [ESPŽR 8 straipsnio 5 dalį](#) neįvykdoma viena iš būtinų paraiškos, kuri pateikiama remiantis šiuo pagrindu, sąlyga.

Tačiau jeigu ankstesnis prekių ženklas, dėl kurio buvo taikoma prievolė pateikti naudojimo įrodymą, buvo išnagrinėtas sprendime, bet naudojimo įrodymų vertinimas buvo praleistas, šis faktas sprendime bus aiškiai nurodytas pateikiant trumpą pagrindimą.

10.3. Bendras pateiktų įrodymų vertinimas

Kaip išsamiau nurodyta pirmiau (žr. [2.2 dalį](#)), Tarnyba turi įvertinti pateiktus įrodymus dėl naudojimo vietos, laiko, apimties ir pobūdžio atlikdama **bendrą vertinimą**. Atskiras įvairių susijusių veiksmų vertinimas, kai kiekvienas veiksnys vertinamas atskirai, nėra tinkamas (17/02/2011, [T-324/09](#), Friboi, EU:T:2011:47, § 31).

Taikomas **savitarpio priklausomybės principas**, t. y. kad silpnus įrodymus, susijusius su vienu reikšmingu veiksmu (pvz., maža pardavimo apimtis), galima kompensuoti patikimais įrodymais, susijusiais su kitu veiksmu (pvz., nuolatinis naudojimas ilgą laiką).

Siekiant nustatyti, ar nagrinėjamas ženklas buvo naudojamas iš tikrųjų, reikia atsižvelgti į visas konkrečius atvejo aplinkybes, **vertinant jas kartu**. Konkrečios aplinkybės gali apimti, pvz., tam tikras nagrinėjamų prekių ar paslaugų savybes (pvz., didelė arba maža kaina, masiniai produktai, palyginti su specifiniais produktais) arba konkrečią rinką ar verslo sritį.

Net patys **netiesioginiai įrodymai** tam tikromis aplinkybėmis gali būti tinkami naudojimui iš tikrųjų įrodyti.

Kadangi Tarnyba nevertina komercinės sėkmės, net minimalaus naudojimo (tačiau ne vien simbolinio ar vidaus naudojimo) gali pakakti, kad jis būtų laikomas „tikru“, jeigu tik atitinkamame ekonomikos sektoriuje jis laikomas užtikrinančiu rinkos dalies įgijimą ar išlaikymą.

Sprendime nurodoma, kokie **įrodymai** buvo pateikti. Tačiau apskritai užsimenama tik apie išvadais svarbius įrodymus. Jeigu nustatoma, kad įrodymai įtikinami, Tarnybai pakanka nurodyti tuos dokumentus, kurie buvo panaudoti šiai išvadais padaryti, ir kodėl. Jeigu protestas atmetamas dėl nepakankamų naudojimo įrodymų, nei suklaidinimo galimybės, nei [ESPŽR 8 straipsnio 5 dalis](#) nenagrinėjama.

10.4. Konfidencialios informacijos tvarkymas

Pagal [ESPŽR 113 straipsnio 1 dalį](#) Tarnyba privalo skelbti savo sprendimus. Kita vertus, pagal [ESPŽR 114 straipsnio 4 dalį](#), gavus išankstinį šalies, kuri yra ypač suinteresuota išsaugoti tam tikrų bylos dalių konfidencialumą, prašymą, atitinkami duomenys turi būti laikomi konfidencialiais visuomenės atžvilgiu ⁽⁷⁵⁾. Tačiau poreikis išlaikyti tam tikrų duomenų konfidencialumą neatleidžia Tarnybos nuo pareigos nurodyti savo sprendimų motyvus.

Atsižvelgiant į viešą sprendimų pobūdį, pagrįstas šalies interesas išlaikyti tam tikrą informaciją konfidencialią visuomenės atžvilgiu turi būti suderinamas su Tarnybos pareiga nurodyti motyvus. Gali būti sudėtinga pateikti motyvus neatskleidžiant konfidencialių verslo duomenų, tačiau tai galima padaryti pateikiant bendro pobūdžio nuorodą į tokius duomenis, neatskleidžiant konkrečios informacijos. Pavyzdžiui, sprendime gali būti pateikiama nuoroda į pateiktas sąskaitas faktūras, nurodoma pardavimo trukmė, dažnumas ir teritorija, tose sąskaitose faktūrose nurodytos pardavimo apimtys reikšmė ir ar jų pakanka norint pagrįsti išvadą dėl naudojimo iš tikrųjų. Svarbu tai, kad sprendime buvo nagrinėjami ir įvertinti atitinkami verslo duomenys atsižvelgiant į nagrinėjamų prekių ir paslaugų rūšį ir atitinkamos rinkos ypatybes. Norint pagrįsti galutinę išvadą dėl naudojimo iš tikrųjų klausimo, nepakanka paprasčiausiai nurodyti, ar buvo įgyvendintos atitinkamos sąlygos (naudojimo laikas, vieta, pobūdis ir apimtis).

Galiausiai būtina paaiškinti, kad, nepaisant visos dokumentacijos arba priedo konfidencialumo, juose nurodyti duomenys, kurie aiškiai patenka į viešąją sritį (pvz., spaudos ištraukų forma), gali būti nurodyti sprendime.

10.5 Pavyzdžiai

Toliau aprašyti kai kurie Tarnybos ir Teismo sprendimai (kurių rezultatas skiriasi), kuriuos priimant buvo svarbus bendras pateiktų įrodymų vertinimas.

⁷⁵ Vis dėlto atkreipkite dėmesį, kad jokių bylos dalių negalima laikyti konfidencialiomis kitos procedūros šalies atžvilgiu dėl teisės į gynybą (žr. gairių [C dalies „Protestas“ 1 skirsnio „Protesto procedūra“ 4.4.4 dalį](#)).

10.5.1. Pripažintas naudojimas iš tikrųjų

Bylos Nr.	Pastaba
17/02/2011, T-324/09 , Friboi, EU:T:2011:47	<p>Protestą pareiškęs asmuo („Fribo Foods Ltd.“) pateikė keletą su dideliais prekių kiekiais susijusių sąskaitų faktūrų, skirtų jos platinimo įmonei („Plusfood Ltd.“), kuri priklauso tai pačiai grupei („Plusfood Group“). Neginčijama, kad platinimo įmonė pristatė produktus rinkai vėliau. Be to, protestą pareiškęs asmuo pateikė brošiūras be datos, spaudos iškarpa ir tris kainoraščius. Dėl „vidaus“ sąskaitų faktūrų Teismas pripažino, kad grandinė „gamintojas-platintojas-rinka“ yra įprastas verslo organizavimo būdas, kurio negalima laikyti vien vidaus naudojimu. Brošiūras be datos reikėjo vertinti kartu su kitais įrodymais, kuriuose nurodyta data, pvz., sąskaitose faktūrose ir kainoraščiuose, todėl į juos vis vien gali būti atsižvelgta. Teismas pripažino naudojimą iš tikrųjų ir pabrėžė, kad bendras vertinimas reiškia, jog visus atitinkamus veiksnius reikia vertinti kaip visumą, o ne atskirai.</p>
02/05/2011, R 872/2010-4 , CERASIL / CERATOSIL	<p>Protestą pareiškęs asmuo, be kita ko, pateikė maždaug 50 sąskaitų faktūrų ne procedūros kalba. Adresatų vardai ir parduoti kiekiai buvo užtušuoti. Apeliacinės tarybos pripažino, kad standartinių sąskaitų, kuriose pateikta įprasta informacija (data, pardavėjo ir pirkėjo pavadinimas ir adresas, atitinkami produktai, sumokėta kaina), versti nereikia. Nors adresatų pavadinimai ir parduoti kiekiai buvo užtušuoti, vis dėlto sąskaitos patvirtino „CERATOSIL“ produktų pardavimą kilogramais įmonėms visoje atitinkamoje teritorijoje per atitinkamą laikotarpį. Įvertinus likusius įrodymus (brošiūras, rašytinį patvirtinimą, straipsnius, nuotraukas), buvo pripažinta, kad to pakanka naudojimui iš tikrųjų įrodyti.</p>

Bylos Nr.	Pastaba
29/11/2010, B 1 477 670	<p>Protestą pareiškęs asmuo, kuris veikė transporto priemonių techninės priežiūros ir su transporto priemonių pirkimu ir pardavimu susijusių įmonių valdymo srityje, pateikė kelias metines ataskaitas, kuriose bendrai apžvelgta visa jo komercinė ir finansinė veikla. Protestų skyrius nustatė, kad pačiose šiose ataskaitose nėra pakankamos informacijos apie faktinį daugumos nurodomų paslaugų naudojimą. Tačiau kartu įvertinęs reklamos skelbimus ir viešinimo medžiagą, kuriuose rodomas konkrečioms paslaugoms taikomas nagrinėjamas ženklas, Protestų skyrius padarė išvadą, kad visi įrodymai kartu pakankamai rodo ženklo naudojimo šioms paslaugoms apimtį, pobūdį, laikotarpį ir vietą.</p>
29/11/2010, R 919/2009-4 , GELITE / GEHOLIT	<p>Apelianto pateikti dokumentai rodo prekių ženklo naudojimą „dirbtinės dervos pagrindo dengimo medžiagoms (bazinė, tarpinė ir viršutinė danga) ir pramoniniams lakams“. Pridėtos etiketės rodė prekių ženklo naudojimą įvairioms bazinėms, pirminėms ir viršutinėms dangoms. Ši informacija sutapo su pridėtais kainoraščiais. Susijusiose techninės informacijos lentelėse šios prekės apibūdintos kaip dirbtinės dervos pagrindo rūdžių danga, parduodama įvairių spalvų. Pridėtos sąskaitos faktūros rodė, kad šios prekės buvo tiekiamos įvairiems Vokietijos klientams. Nors rašytinėje deklaracijoje pateikti 2002–2007 m. laikotarpio apyvartos duomenys aiškiai nenurodė Vokietijos, reikėjo daryti išvadą, kad dalis jų gauta ir Vokietijoje. Todėl ankstesnis ženklas buvo laikomas naudotu prekėms <i>lakas, lako dažai, lakai, dažai; dispersijos ir emulsijos paviršiams dengti ir taisyti</i>, nes neįmanoma sudaryti jokių papildomų šių prekių pakategorių.</p>

Bylos Nr.	Pastaba
20/04/2010, R 878/2009-2 , SOLEA / Balea	<p>Oficialiame pareiškime nurodomi aukšti 2004–2006 m. laikotarpiu parduotų pažymėtų produktų pardavimo rodikliai (daugiau nei 100 mln. EUR) ir pridėti per atitinkamą laikotarpį parduotų produktų paveikslėliai iš interneto (<i>muilas, šampūnas, kojų ir kūno dezodorantas, losjonai, valymo reikmenys</i>). Nors interneto ištraukose nurodyta 2008 m. autorių teisių data, pareiškimo teiginių patikimumą papildomai patvirtina Manheimo valstybinio teismo sprendimas, kurio kopiją protestą pareiškęs asmuo pateikė anksčiau, kad įrodytų didesnę ankstesnio ženklo skiriamąjį požymį, ir kuriame buvo nurodyta protestą pareiškusio asmens ženklu pažymėtų produktų rinkos dalis (moteriškų veido priežiūros priemonių – 6,2 proc., priežiūros losjonų, – 6,3 proc., dušo prausiklio ir šampūnų 6,1 proc.; vyriškų veido priežiūros priemonių bei skutimosi priemonių – 7,9 proc.). Be to, Teismo sprendime nurodyta, kad pagal GfK tyrimą penktadalis Vokietijos piliečių per metus įsigyja bent vieną BALEA produktą. Taip pat nurodomi du papildomi tyrimai, įrodantys, kad ženklas gerai žinomas Vokietijoje. Todėl ženklo naudojimas produktams, kuriais grindžiamas protestas, įrodytas pakankamai.</p>
25/03/2010, R 1752/2008-1 , ULUDAG / BURSA uludağ (fig.)	<p>Atrodo, kad pakanka įrodymų, pateiktų ankstesnio Danijos ženklo naudojimui pagrįsti. Tarybą tenkina tai, kad pateiktoje sąskaitoje faktūroje nurodyta naudojimo vieta ir laikas, nes ji įrodo 2 200 produktų kartoninių pakuočių pardavimo Danijos įmonei atitinkamą datą. Pateiktos etiketės rodo naudojimą ant registracijos sertifikato pavaizduotu ženklu pažymėtiems gaiviesiems gėrimams. Kalbant apie tai, ar įrodymų, kuriuos sudaro vienintelė sąskaita faktūra, pakanka naudojimo apimčiai įrodyti, atsižvelgiant į likusius įrodymus, iš šios sąskaitos turinio galima daryti išvadą, kad ženklo naudojimas Danijoje buvo pakankamas ir tikras <i>gazuotam vandeniui, vaisių skonio gazuotam vandeniui ir sodos vandeniui</i>.</p>

10.5.2. Nepripažintas naudojimas iš tikrųjų

Bylos Nr.	Pastaba
18/01/2011, T-382/08 , Vogue, EU:T:2011:9	<p>Protestą pareiškęs asmuo pateikė savo vykdančiojo partnerio ir 15 avalynės gamintojų pareiškimą („avalynė daug metų buvo gaminama protestą pareiškusiam asmeniui ir buvo pažymėta prekių ženklu VOGUE), 35 VOGUE avalynės modelių nuotraukas, parduotuvių nuotraukas ir 670 sąskaitų faktūrų, kurias protestą pareiškusiam asmeniui išrašė avalynės gamintojai. Teismas pripažino, kad pareiškimai nėra pakankamas naudojimo apimties, vietos ir laiko įrodymas. Sąskaitos faktūros buvo susijusios su avalynės pardavimu protestą pareiškusiam asmeniui, o ne su avalynės pardavimu galutiniams vartotojams, todėl jos nebuvo tinkamos išoriniam naudojimui įrodyti. Vien prielaidos ir spėlionės („labai mažai tikėtina“, „nepagrįsta manyti“, <...> „kas turbūt paaiškina sąskaitų faktūrų nebuvimą <...>“, „pagrįsta daryti prielaidą“ ir pan.) įtikinamų įrodymų neatstoja. Todėl naudojimas iš tikrųjų nepripažintas.</p>
19/09/2007, 1359 C; patvirtintas 09/09/2008, R 1764/2007-4 , PAN AM II	<p>Ženklo savininkui priklausė JAV oro linijų bendrovė, veikianti tik JAV. Tai, kad skrydžius internetu buvo galima užsisakyti ir iš Europos Sąjungos, nepakeitė aplinkybės, jog faktinės vežimo paslaugos (39 klasė) buvo teikiamos tik už atitinkamos teritorijos ribų. Be to, pateikti keleivių sąrašai su adresais Europos Sąjungoje negali įrodyti, kad skrydžiai faktiškai buvo rezervuoti iš Europos. Galiausiai interneto svetainė buvo tik anglų kalba, kainos buvo rodomos JAV doleriais, o atitinkami telefono ir fakso numeriai buvo JAV vidaus numeriai. Todėl naudojimas iš tikrųjų atitinkamoje teritorijoje nebuvo pripažintas.</p>

Bylos Nr.	Pastaba
04/05/2010, R 966/2009-2 , COAST / GREEN COAST (fig.) et al.	Nėra ypatingų aplinkybių, galinčių pagrįsti išvadą, kad vien protestą pareiškusio asmens pateikti katalogai vieni ar kartu su interneto svetainės ir žurnalų ištraukomis įrodo kurio nors ankstesnio ženklo naudojimo apimtį kurioms nors iš susijusių prekių ar paslaugų. Nors pateikti įrodymai rodo ankstesnio žymens naudojimą <i>vyrų ir moterų drabužiams</i> , protestą pareiškęs asmuo nepateikė jokių įrodymų, kurie rodytų šio ženklo komercinio naudojimo apimtį siekiant įrodyti, kad šis naudojimas buvo tikras.
08/06/2010, R 1076/2009-2 , EURO CERT (fig.)/ EUROCERT	Pagal nusistovėjusią teismų praktiką, net jeigu pareiškimas yra patvirtintas priesaika ar patvirtintas pagal tą teisę, kuria remiantis jis išduodamas, jį reikia patvirtinti nepriklausomais įrodymais. Šiuo atveju pareiškime, kurį sudarė protestą pareiškusio asmens įmonės darbuotojas, apibrėžiamas atitinkamų paslaugų pobūdis, tačiau pateikiami tik bendri teiginiai apie prekybos veiklą. Jame nėra išsamių pardavimo ar reklamos skaičių arba kitų duomenų, kurie galėtų rodyti ženklo naudojimo apimtį. Be to, tik tris sąskaitas faktūras , kurių svarbūs finansiniai duomenys užtušuoti, ir klientų sąrašą vargu ar galima laikyti patvirtinamaisiais įrodymais. Todėl ankstesnio ženklo naudojimas iš tikrųjų neįrodytas.

Bylos Nr.	Pastaba
01/09/2010, R 1525/2009-4 , OFFICEMATE / OFFICEMATE (fig.)	<p>Lentelės su apyvartos duomenimis ir analizės bei patikros ataskaitos, susijusios su pardavimo duomenimis, kurias parengė ar užsakė parengti pats apeliantas, turi mažesnę įrodomąją galią. Nė vienas iš pateiktų įrodymų aiškiai nenurodo ankstesnio ženklo naudojimo vietos. Lentelėse ir analizės bei patikros ataskaitose, kuriose pateikiami sukaupti visos prognozuojamų pardavimų vertės duomenys (SEK) 2003–2007 m., nėra informacijos apie tai, kur vyko pardavimas. Nenurodoma Europos Sąjungos teritorija, kur ankstesnis prekių ženklas yra įregistruotas. Sąskaitose nepateikiama jokių apelianto prekių pardavimo duomenų. Todėl pateiktų įrodymų akivaizdžiai nepakanka ankstesnio ženklo naudojimui iš tikrųjų įrodyti.</p>
12/12/2002, T-39/01 , HIWATT, EU:T:2002:316	<p>Katalogas, kuriame ženklas nurodytas ant trijų skirtingų garso stiprintuvų modelių (tačiau nenurodyta vieta, laikas ar apimtis), Frankfurto tarptautinės prekybos mugės katalogas, rodantis, kad įmonė toje mugėje eksponuotą produktą vadino HIWATT Amplification International (tačiau nenurodant jokio prekių ženklo naudojimo), ir 1997 m. HIWATT garso stiprinimo įrenginių katalogo kopija, kur ženklas parodytas ant įvairių garso stiprintuvų modelių (tačiau nenurodytos naudojimo vieta ar apimtis), nebuvo laikomi pakankamais naudojimui iš tikrųjų įrodyti, iš esmės todėl, kad nebuvo nurodyta naudojimo apimtis.</p>